

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2017

OBSAH

Charakteristika a poslání instituce	4
Sbírka Slezského zemského muzea	7
Organizační struktura instituce	8
Spolupráce s jinými organizacemi.....	15
Prezentační činnost.....	19
Expozice.....	19
Výstavy	27
Výstavy mimo SZM.....	37
Akce.....	40
Přednášky pro veřejnost.....	55
Doprovodné programy.....	62
Programy a workshopy ke stálým expozicím a výstavám	62
Sbírkotvorná činnost	92
Péče o knihovní fond	105
Věda a výzkum.....	106
Publikační činnost	112
Konference, semináře a jiná odborná činnost	120
Základní personální údaje	122
Hospodaření organizace.....	124
Přílohy – ROZVAHA	132

Návštěva ministra kultury ČR Mgr. Daniela Hermana v květnu 2017

Porada ředitelů muzeí zřizovaných Ministerstvem kultury ČR v dubnu 2017

CHARAKTERISTIKA A POSLÁNÍ INSTITUCE

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

SÍDLO ORGANIZACE A KONTAKTNÍ ADRESA

Nádražní okruh 669/31
746 01 Opava
Česká republika

OSTATNÍ ÚDAJE

Tel.: +420 553 622 999
ID datové schránky: 6nwqxf7
Elektronická adresa podatelny: szm@szm.cz
www.szm.cz

ZŘIZOVATEL

Ministerstvo kultury ČR

Právní postavení:

Státní příspěvková organizace dle zákona číslo 219/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů

Statutární orgán:

Mgr. Jana Horáková

CHARAKTERISTIKA INSTITUCE

Slezské zemské muzeum (dále jen SZM), nejstarší muzeum na území České republiky (založeno 1814), je třetím největším veřejným muzeem vedle Národního muzea v Praze a Moravského zemského muzea v Brně. Slezské zemské muzeum plní funkci muzea ve smyslu ustanovení § 10 odst. 6 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. Dle Zřizovací listiny Slezského zemského muzea vydané rozhodnutím Ministerstva kultury ČR ze dne 27. 12. 2000 č. j. 17 473/2000 ve znění pozdějších rozhodnutí MK plní funkci sbírkotvornou, vědeckou, kulturní a metodickou.

POSLÁNÍ INSTITUCE

Muzeum shromažďuje sbírku hmotných dokladů vývoje přírody, včetně živých rostlin a živočichů, prehistorie, historie české i zahraniční proveniencí, zejména však z území historického Slezska, severní a severovýchodní Moravy, především v oborech muzeologie, mineralogie, geologie, paleontologie, botanika, dendrologie, entomologie, zoologie,

archeologie, etnologie, numismatika, historie, dějiny umění včetně dějin hudby, literatury, divadla, fotografie a nových médií a dějiny vojenství. Svůj sbírkový fond spravuje podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. Sbírkové předměty a poznatky získané jejich zpracováním prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic a výstav, vlastní publikační, vzdělávací a přednáškovou činností v rámci ČR i v zahraničí a dalšími kulturně výchovnými aktivitami určenými pro nejširší veřejnost s přihlédnutím k dětem a mládeži, seniorům a návštěvníkům se speciálními potřebami. Umožňuje studium sbírky badatelům, vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace a tiskoviny. Na základě zvláštních předpisů zapůjčuje své sbírkové předměty k účelům studijním a prezentačním, a to i do zahraničí.

Rovněž spravuje historický knižní fond, veřejnou vědeckou knihovnu a sbírku písemností archivní povahy. Ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR a v kontextu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, realizuje archeologické výzkumy a dohled v Moravskoslezském kraji, případně na dalším území vymezeném vzájemnou dohodou. Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty dle příslušného zákona a eventuálně podává návrhy na prohlášení těchto předmětů za kulturní památky. Jako vědecko-výzkumná organizace provádí základní a aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šíří jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií.

ŽÁDOST DLE ZÁKONA Č. 106/1999 O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM

V roce 2017 byly SZM řešeny dvě žádosti o informace. Jedné žádosti bylo částečně vyhověno a žadatelé byly poskytnuty dílčí informace. Další žádost byla po projednání se zřízovatelem, tj. Ministerstvem kultury ČR, zamítnuta.

OBJEKTY VE SPRÁVĚ INSTITUCE

SZM má ve správě celkem 37 objektů, z nichž je stále převážná část ve špatném technickém stavu. V minulých letech byla dokončena rekonstrukce Památníku II. světové války, depozitáře v Arboretu Nový Dvůr, došlo rovněž k částečné opravě Památníku Petra Bezruče, k rekonstrukci budovy paláce Razumovských a k odstranění havarijního stavu objektů na Ostrožné ulici č. 42. V květnu roku 2012 byla ukončena generální rekonstrukce Historické výstavní budovy a v lednu roku 2013 rekonstrukce Janottovy vily. V průběhu roku 2017 pokračovala rekonstrukce Müllerova domu v Opavě včetně rozsáhlého archeologického průzkumu. V Arboretu Nový Dvůr byla dokončena revitalizace historického alpína.

PŘEHLED HLAVNÍCH OBJEKTŮ VE SPRÁVĚ SZM

objekt	adresa
Historická výstavní budova	Komenského 419/10, 746 01 Opava
Müllerův dům	Komenského 1/8, 746 01 Opava
Blücherův palác	Masarykova 345/35, 746 01 Opava
Bývalý františkánský klášter	Ostrožná 234/42, 746 01 Opava
Památník Petra Bezruče	Ostrožná 11/35, 746 01 Opava
Janotova vila	Tyršova 705/1, 746 01 Opava
Grauerova vila	Nádražní okruh 700/33, 746 01 Opava
Muzeologické centrum	Nádražní okruh 700/33 B, 746 01 Opava
Palác Razumovských	Nádražní okruh 669/31, 746 01 Opava
Slezský ústav	Nádražní okruh 670/29, 746 01 Opava
Arboretum Nový Dvůr	Nový Dvůr, 746 01 Opava
Národní památník II. světové války	Hrabyně 192, 747 63 Hrabyně
Bunkr MO-S 17 Štípký – Šilheřovice	748 01 Hlučín-Darkovičky
Bunkr MO-S 18 Obora – Šilheřovice	748 01 Hlučín-Darkovičky
Bunkr MO-S 19 Alej – Darkovičky	748 01 Hlučín-Darkovičky
Bunkr LO VZ. 37 - Darkovičky	748 01 Hlučín-Darkovičky
Bunkr MO-S 20 Orel – Darkovice	748 01 Hlučín-Darkovičky
Srub Petra Bezruče	Ostravice č. e. 1175, 739 14 Frýdek-Místek
Výzkumná stanice	Domašov 28, 790 01 Bělá pod Pradědem
Pracoviště novodobých dějin, Ostrava	Palackého 776/23, 702 00 Ostrava-Přívoz

SBÍRKA SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

Sbírka SZM je zapsána v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy ČR pod číslem ZMO/002–05–07 /150002. Informace o sbírce SZM jsou k dispozici na webových stránkách CES (<http://ces.mkcr.cz/>). Sbírka SZM má celkem 21 oborových částí, nejnovější z nich Živé dřeviny byla zapsána v roce 2014.

SBÍRKA SZM

oborová část sbírky (podsbírka)	CES
Archeologická	9 – archeologická
Botanická	5 – botanická
Dendrologická	24 – další – dendrologická
Divadelní	24 – další – divadelní
Entomologická	7 – entomologická
Etnografická	11 – etnografická
Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	21 – fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média
Geologická	1 – geologická
Historická	10 – historická
Knihy	18 – knihy
Muzeologická	24 – další – muzeologická
Muzikologická	24 – další – muzikologická
Novodobé dějiny	24 – další – novodobé dějiny
Numismatická	13 – numismatická
Paleontologická	4 – paleontologická
Památník II. světové války	24 – další – Památník II. světové války
Písemnosti a tisky	19 – písemnosti a tisky
Slezský ústav	24 – další – sbírka Slezského ústavu
Výtvarné umění	15 – výtvarné umění
Zoologická	8 – zoologická
Živé dřeviny	24 – další – živé dřeviny

DALŠÍ INFORMACE O SLEZSKÉM ZEMSKÉM MUZEU

Další aktuální informace o SZM najdete zejména:

- v tištěných dvoměsíčních programech expozic, výstav a akcí;
- na webových stránkách muzea (www.szm.cz);
- na webových stránkách Ministerstva kultury ČR (www.mkcr.cz);
- na webových stránkách Asociace muzeí a galerií ČR (www.cz-museums.cz);
- na facebookovém profilu muzea (www.facebook.com/szmopava);
- na twitterovém profilu muzea (www.twitter.com/szmopava);
- na instagramovém profilu muzea (www.instagram.com/slezskozemskemuzeum).

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA INSTITUCE

V rámci organizačních změn došlo v roce 2017 k drobné změně, kdy z důvodu efektivnějšího fungování se z pracoviště Historická výstavní budova stalo samostatné oddělení a k tomuto oddělení bylo přiřčeno pracoviště muzejní pedagogiky. Pracoviště realizace výstav bylo přiřčeno nově k oddělení provozně-investičnímu.

STRUKTURA SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

ÚTVAR ŘEDITELE

- Kancelář ředitele
- Oddělení vnějších vztahů
  - Pracoviště komunikace a marketingu
- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
- Pracoviště vnitřního auditu
- Knihovna SZM

ÚTVAR NÁMĚSTKA PRO ODBORNÉ ČINNOSTI

- **Oddělení přírodních věd**
  - Botanické pracoviště
  - Entomologické pracoviště
  - Mineralogicko-petrografické pracoviště
  - Paleontologické pracoviště
  - Zoologické pracoviště
- **Oddělení ochrany sbírkových předmětů**
  - Pracoviště preventivní konzervace
  - Pracoviště sanační konzervace a restaurování
- **Oddělení společenských věd**
  - Archeologické pracoviště
  - Historické pracoviště
  - Muzikologické pracoviště
  - Muzeologické pracoviště
  - Národopisné pracoviště
  - Numizmatické pracoviště
  - Teatrológické pracoviště
  - Umělecko-historické pracoviště
- **Oddělení fotodokumentace a digitalizace**
  - Pracoviště fotodokumentace
  - Pracoviště digitalizace
- **Oddělení historického výzkumu – Slezský ústav**
- **Národní památník II. světové války**
  - Areál československého opevnění Hlučín - Darkovičky
- **Oddělení prezentační – Historická výstavní budova**
  - Pracoviště muzejní pedagogiky
- **Památník Petra Bezruče**
  - Srub Petra Bezruče

ÚTVAR NÁMĚSTKA PRO EKONOMIKU A PROVOZ

- **Oddělení ekonomicko-správní**
  - Všeobecná účtárna
  - Evidence majetku
  - Pokladna
  - Personalistika a platy
- **Oddělení provozně-investiční**
  - Pracoviště veřejných zakázek
  - Pracoviště projektově-investiční
  - Pracoviště provozní
  - Pracoviště realizace výstav
- **Areál Arboretum Nový Dvůr**
  - Expoziční pracoviště
  - Dendrologické pracoviště
  - Provozní pracoviště

ÚTVAR ŘEDITELE

Ředitel je statutárním orgánem Slezského zemského muzea. Řídí činnost celého muzea ve smyslu zřizovací listiny a zastupuje ho navenek. V přímé podřízenosti ředitele jsou dva náměstci (vedoucí ostatních útvarů), dále pak vedoucí Knihovny SZM, vedoucí Oddělení vnějších vztahů. Do útvaru ředitele je organizačně zařazena také Kancelář SZM, Pracoviště vnitřního auditu a pracoviště BOZP a PO.

KNIHOVNA SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

Oddělení pod tímto názvem vzniklo k 1. květnu 2012 přeměnou z názvu Ústřední knihovna Slezského zemského muzea. Knihovní fond Knihovny SZM zahrnuje více než 295 000 svazků literatury. Základem knihovního fondu je literatura vztahující se k regionu. Knihovna umožňuje přístup k veřejným knihovnickým a informačním službám a poskytuje výpůjční a meziknihovní výpůjční služby. Zaměstnanci knihovny knihovní fond soustavně doplňují, zpracovávají a ochraňují.

ODDĚLENÍ VNĚJŠÍCH VZTAHŮ

Oddělení vzniklo v roce 2016 přeměnou a sloučením Oddělení marketingu a komunikace a Oddělení produkce. Oddělení rozvíjí obecné povědomí o činnosti SZM, což zahrnuje komunikaci s médií, s veřejností, přípravu propagačních materiálů, aktualizaci webových stránek a vyhledávání nových příležitostí k prezentaci SZM.

KANCELÁŘ SZM

Zabezpečuje administrativní agendu ředitele SZM, běžnou úřední agendu pro jednotlivé odborné útvary a poskytuje servisní činnost všem pracovištím SZM v oblasti obecných informací. Vytváří informační servis pro zaměstnance týkající se SW spisové služby. Koordinuje a kontroluje vydávání všech vnitřních předpisů, podílí se na propagaci výstav a akcí SZM.

PRACOVIŠTĚ IT

Spravuje a udržuje v bezpečném provozu veškeré počítačové sítě, spravuje software a všechny databázové systémy. Pracoviště rovněž dohlíží na zabezpečení všech objektů SZM prostřednictvím kamerových systémů a monitoruje události spojené se zabezpečením objektů a požární bezpečností. Organizačně je zahrnuto pod Kancelář SZM.

PRACOVIŠTĚ VNITŘNÍHO AUDITU

Pracoviště vnitřního auditu provádí plánované i mimořádné audity SZM, navrhuje opatření k nápravě zjištěných nedostatků a spolupracuje s externími auditory a kontrolory.

BOZP, PO

Zajišťováno externě, v kompetenci Oddělení provozně-investičního.

ÚTVAR NÁMĚSTKA ŘEDITELKY PRO EKONOMIKU A PROVOZ

Útvar náměstka pro ekonomiku a provoz vznikl v roce 2016, a to přeměnou z útvaru provozního. Koordinuje především ekonomickou a investiční činnost SZM, pečuje rovněž o správu majetku SZM. Je řízen náměstkem, v jehož kompetenci jsou tři oddělení.

ODDĚLENÍ EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

Zajišťuje činnost SZM v oblasti hospodářské, finanční a správní. Vede kompletní účetnictví, administrativu projektů financovaných ze strukturálních fondů, zpracovává evidenci majetku a zboží, personální agendu, činnost pokladny a mzdové účtárny.

ODDĚLENÍ PROVOZNĚ-INVESTIČNÍ

Jako centrální pracoviště zabezpečuje provozně-technickou činnost. Zodpovídá za technický stav všech objektů SZM, koordinuje a řídí realizaci všech veřejných zakázek, připravuje a dohlíží na realizaci investičních záměrů, nakládá s projektovou a technickou dokumentací SZM, zajišťuje provoz automobilového parku a realizaci výstav ve všech návštěvních areálech SZM. Na pracovišti realizace výstav pracuje grafik a výstavář, kteří zajišťují výrobu tiskovin a instalaci výstav.

ARBORETUM NOVÝ DVŮR

Pracovníci Arboreta Nový Dvůr zajišťují budování kolekce sbírek živých rostlin, jejich výzkum a prezentaci v expozici. Zabezpečují rovněž získávání, shromažďování, trvalé uchovávání, evidování, odborné zpracování a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost v oboru dendrologie.

ÚTVAR NÁMĚSTKA ŘEDITELKY PRO ODBORNÉ ČINNOSTI

Útvar vznikl v roce 2016 sloučením útvaru přírodních věd, společenských věd a muzeologie. V jeho čele stojí náměstek, který koordinuje především vědeckou, sbírkotvornou a investiční činnost několika oddělení a pracovišť.

ODDĚLENÍ PŘÍRODNÍCH VĚD

Pracovníci Oddělení přírodních věd zajišťují získávání, shromažďování, trvalé uchování, evidování, odborné zpracování a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost v přírodovědných oborech se specializací botanickou, entomologickou, mineralogickou, petrografickou, paleontologickou a zoologickou.

ODDĚLENÍ OCHRANY SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Oddělení bylo vytvořeno organizační změnou v roce 2010 jako centrální pracoviště konzervace a restaurování. Pracovníci oddělení zpracovávají, aktualizují a realizují strategii ochrany sbírky SZM v oblasti preventivní konzervace, sanační konzervace, restaurování předmětů a technologie konzervace.

ODDĚLENÍ SPOLEČENSKÝCH VĚD

Pracovníci Oddělení společenských věd zajišťují trvalé uchovávání, evidování, odborné zpracovávání a zpřístupňování sbírkových předmětů veřejnosti, kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost ve společenskovědních oborech se specializací na archeologii, dějiny umění, historii, etnografii, numismatiku, muzikologii a teatrologii. V roce 2016 bylo pod toto oddělení zařazeno muzeologické pracoviště.

ODDĚLENÍ FOTODOKUMENTACE A DIGITALIZACE

Oddělení fotodokumentace a digitalizace vzniklo jako samostatné oddělení v roce 2016. Slouží jako centrální pracoviště pro dokumentaci a digitalizaci sbírkových předmětů SZM. Zajišťuje správu sítě a aplikace pro dokumentaci sbírkových předmětů, realizuje digitalizaci vybraných předmětů. Zajišťuje trvalé uchovávání, evidování, odborné zpracování a zpřístupňování sbírkových předmětů veřejnosti, kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost se specializací na fotografii.

ODDĚLENÍ HISTORICKÉHO VÝZKUMU

Pracovníci Oddělení historického výzkumu zajišťují vědecký výzkum a kulturně vzdělávací činnost se zaměřením na dějiny Slezska a problematiku vývoje a postavení národnostních menšin v českých zemích. Oddělení se dále podílí na realizaci výstav a spravuje oborovou část sbírky Novodobé dějiny.

ODDĚLENÍ PREZENTAČNÍ – HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA

Toto oddělení bylo začleněno do tohoto útvaru v roce 2017 a jeho v rámci činnosti probíhají v tomto opavském expozičním areálu SZM výstavy, doprovodné akce, semináře, konference apod. Pod toto oddělení spadá Pracoviště muzejní pedagogiky, které se primárně zabývá tvorbou edukačních programů a podílí se na přípravě akcí pro širokou veřejnost.

NÁRODNÍ PAMÁTNÍK II. SVĚTOVÉ VÁLKY

Pracovníci Národního památníku II. světové války zajišťují trvalé uchovávání, evidování, odborné zpracovávání a zpřístupňování sbírkových předmětů z oboru militarií veřejnosti, pořádají kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost v oblasti dějin druhé světové války a nejnovějších dějin.

AREÁL ČESKOSLOVENSKÉHO OPEVNĚNÍ HLUČÍN-DARKOVIČKY

Pracovníci oddělení zajišťují provoz pevnostního areálu v Hlučíně-Darkovičkách. Vedle toho provádí kulturně vzdělávací a prezentační činnost.

PAMÁTNÍK PETRA BEZRUČE

Pracovníci Památníku Petra Bezruče tvoří a spravují oborovou část sbírky Písemnosti a tisky a dále zajišťují kulturně vzdělávací i prezentační činnost. Vedle Památníku Petra Bezruče je součástí oddělení také expoziční areál Srub Petra Bezruče.

SPOLUPRÁCE S JINÝMI ORGANIZACEMI

PARTNEŘI A SPOLUPRACUJÍCÍ ORGANIZACE

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Polsko
Akademie věd České republiky
Anima Viva z.s.
Archeologický ústav AV ČR v Brně a Praze, v.v.i.
Armáda ČR
Asociace muzeí a galerií v České republice
Astra State Museum Complex Sibiu, Rumunsko
Biskupství ostravsko-opavské
Bludný kámen, o.s.
Celní muzeum – Celní úřad pro Plzeňský kraj
Centrum experimentální archeologie a ekologické výchovy Villa Nova Uhřetov
Centrum nanotechnologií Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
Conservation Centre in Vejle, Dánsko
Centrum Pant, z. s.
Česká společnost pro ochranu netopýrů
Česká obec legionářská
Český svaz bojovníků za svobodu
Český úřad zeměměřický a katastrální v Praze
Český výbor Mezinárodní rady muzeí (ICOM)
Dogma, o. s.
Ekocentrum OVALAB s.r.o. v Ostravě
European Museum Forum
Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě
Galerie umění Karlovy Vary
Great Lakes Forestry Centre, Canadian Forest Service, Natural Resources Canada, Sault Ste. Marie, Ontario, Kanada
Hungarian Natural History Museum, Budapest, Maďarsko
CHKO Jeseníky
CHKO Poodří
Institut umění – Divadelní ústav
International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property – ICCROM
Jagello 2000
Janáčkova akademie múzických umění v Brně
Klášteř minoritů v Opavě
Klub českých turistů
Klub sběratelů Vladyka
Kluby vojenské historie
Konfederace politických vězňů
Konvent Hospitálského řádu svatého Jana z Boha-Milosrdných bratří v Brně
Krajské vojenské velitelství Ostrava

Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí
KUMU – Art Museum of Estonia, Tallinn, Estonsko
Laboratoř fyziologie a genetiky vláknitých hub Mikrobiologického ústavu AV ČR, Katedra botaniky UK
Landek Park – Hornické muzeum
Literárne muzeum Slovenské národnej knižnice, Slovensko
Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola v Opavě
Masarykova univerzita
Masarykovo muzeum v Hodoníně
Matice slezská
Mendelova univerzita v Brně
Mendelovo gymnázium v Opavě
Město Budišov nad Budišovkou
Město Dolní Benešov
Město Karviná
Město Kravaře
Městské informační a kulturní středisko Krnov
Metodické centrum muzejní pedagogiky
Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví
Místní akční skupina Opavsko
Moravská galerie v Brně
Moravská zemská knihovna v Brně
Moravské zemské muzeum
Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě
Museum Fotoateliér Seidel
Muzeum a galerie v Prostějově
Muzeum Beskyd Frýdek-Místek
Muzeum Hlučínska
Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
Muzeum Komenského v Přerově
Muzeum Kroměřížska
Muzeum Narodowe w Krakowie, Polsko
Muzeum narodowe w Warszawie, Polsko
Muzeum Nowojičína
Muzeum Oderska
Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie, Polsko
Muzeum Śląskie, Katowice, Polsko
Muzeum Slezského venkova Holasovice
Múzeum školství a pedagogiky Bratislava, Slovensko
Muzeum Tatranského národného parku Tatranská Lomnica, Slovensko
Muzeum Těšínska
Muzeum Trineckých železáren a města Trince
Muzeum umění Olomouc
Muzeum v Bruntále
Muzeum Vsetínska
Muzeum východních Čech v Hradci Králové
Muzeum w Nysie, Polsko

Muzeum w Raciborzu, Polsko
Muzeum zimních sportů, turistiky a řemesel v Deštném v Orlických horách
Národní muzeum
Národní památkový ústav
    Státní hrad Pernštejn
    Státní zámek Hradec nad Moravicí
    Státní zámek Jánský Vrch
    Státní zámek Raduň
    Územní odborné pracoviště v Ostravě
Natura Opava, o. s.
Občanské sdružení Pant
Obec Velké Hoštice
Oberschlesisches Landesmuseum, Ratingen, Německo
Oblastní galerie v Liberci
Olpas moravia s.r.o.
Olympus Czech Group spol. s r.o. – člen koncernu
Opavská kulturní organizace
Ostravská univerzita v Ostravě
Ostravské muzeum
Österreichische Staatarchiv, Rakousko
Památník Lidice
Památník národního písemnictví
Památník Tereziín
Post bellum, o. p. s.
Poštovní muzeum
Regionální muzeum v Mikulově
Římskokatolická farnost Budišov nad Budišovkou
Římskokatolická farnost Panny Marie Opava
Severočeské muzeum, Liberec
School of Environmental Sciences, University of Guelph, Ontario, Kanada
Slezská tvorba, výrobní družstvo, Opava
Slezská univerzita v Opavě
Slovenská policajno-historická spoločnosť
Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, z. s.
Správa jeskyní České republiky
Správa Národního parku Muránska planina, Revúca
Státní okresní archiv Jeseník
Státní zdravotní ústav v Praze, NRL pro E.coli a shigely a NRL pro stafylokoky
Statutární město Opava
Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy
Tatranský národní park, Slovensko
The Natural History Museum, London, Velká Británie
TQM-holding s.r.o.
Trojhalí Karolina
Universität Leipzig, Německo
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
Univerzita obrany, ÚDV

Univerzita Palackého v Olomouci
University of Northampton, Velká Británie
Uniwersytet Opolski, Polsko
Ústav pro studium totalitních režimů
Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm
Vědecká knihovna v Olomouci
Vlastivědné muzeum Ješenicka
Vlastivědné muzeum v Šumperku
Vodní mlýn Wesselsky
Vojenský historický ústav Praha
Vorarlberg Landesarchiv, Rakousko
Vorarlberg Museum, Rakousko
Východoslovenské múzeum, Slovensko
Vyšší odborná škola restaurátorská, Brno
Wikimedia Česká republika
Za Opavu, o. s.
Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Nyctalus
Zámek muzeum Kravaře ve Slezsku
Zámek Fryštát, Karviná
Zemský archiv v Opavě
ZOO Ostrava
Zoological Institute, Russian Academy of Sciences, St Petersburg, Rusko
Zoologická zahrada Košice, Slovensko
Živá paměť, o. p. s.

PREZENTAČNÍ ČINNOST

EXPOZICE

SZM má ve správě šest expozičních budov a areálů, které nabízejí expozice různého zaměření zachycující vývoj ve Slezsku jak v oblasti přírodního, tak kulturního bohatství. Expozice procházejí postupnou aktualizací v závislosti na možnostech SZM. V roce 2009 byla zpřístupněna nová expozice Doba zmaru a naděje v Národním památníku II. světové války. Její podobu oceňují nejen návštěvníci, ale rovněž odborná veřejnost. V květnu roku 2012 byla slavnostně otevřena rekonstruovaná Historická výstavní budova s novou expozicí Slezsko. Obě zmiňované expozice byly oceněny odbornou veřejností a obdržely cenu Gloria Musaealis. Všechny expozice SZM procházejí každoročně aktualizací a zpřístupňováním nových sbírkových předmětů.

HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA, OPAVA

EXPOZICE SLEZSKO

Expozice Slezsko je zaměřena na přírodní a kulturněhistorické fenomény v současnosti nejmenší historické země České republiky – Slezska. S ohledem na velmi bohatý sbírkový fond Slezského zemského muzea a vzhledem k omezenému prostoru je zvolený koncept řešení, které umožňuje seznámit návštěvníky s co nejširším spektrem sbírkových předmětů a témat vztahujících se k přírodnímu a kulturnímu bohatství Slezska. Expozice Slezsko zahrnuje všechna tři podlaží Historické výstavní budovy. Vůbec poprvé v historii jsou zpřístupněny i sklepní prostory. V suterénu výstavní budovy se nachází expozice s názvem PŘÍRODA SLEZSKA, prostory v přízemí budovy jsou využívány pro aktuální

výstavní projekty a v prostorách 1. patra je umístěna expozice ENCYKLOPEDIIE SLEZSKA a HISTORIE SLEZSKA.

PŘÍRODA SLEZSKA

Hlavní úlohou expozice Příroda Slezska je přiblížení přírodních podmínek a biodiverzity našeho regionu s přesahy do dalších evropských a světových oblastí. Krajina Slezska skýtá velké množství dokladů historie přírody. Geologická část ukazuje ve zkratce nejstarší historii a geologický vývoj na exponátech ze Slezska a severní Moravy. V botanické části jsou prezentovány exempláře mechorostů, lišejníků a hub v kombinaci s herbárií významných zástupců rostlinných čeledí se zaměřením na botanicky zajímavá chráněná území, endemity a relikty Slezska a severní Moravy. V zoologické části expozice jsou zdůrazněny především druhy žijící ve Slezsku. Vychází se od vývojově nejjednodušších forem jednobuněčných přes měkkýše a členovce až k obratlovcům.

ENCYKLOPEDIE SLEZSKA

Myšlenkou Encyklopedie Slezska, části expozice přibližující kaleidoskopickým, výběrovým, tematickým způsobem české Slezsko od pravěku do 20. století s nezbytnými přesahy za tuto časovou hranici směrem k dnešku, je představit zemi Slezsko, její dějiny, kulturu a obyvatelstvo v konkrétních a názorných příkladech.

Nový exponát mláděte slona indického v hale výstavní budovy

ARBORETUM NOVÝ DVŮR

Vznik arboreta je úzce spjat s majitelem novodvorského panství Quidem Riedlem (1878–1946), který za svého působení v Novém Dvoře (1906–1928) vytvořil na ploše 1,8 hektaru unikátní přírodně krajinářský park. Ten se stal posléze základem arboreta a dnes tvoří historickou část dendrologické expozice. V současné době arboretum spravuje na ploše 23 hektarů jednu z nejbohatších sbírek dřevin ČR. V části pěstebních skleníků, na ploše zhruba 220m², je také od roku 2010 veřejnosti přístupná malá expozice subtropických a tropických rostlin, včetně kaktusů a sukulentů.

DŘEVINY PĚTI SVĚTADÍLŮ

Dendrologická podsbírka čítá cca 18 tisíc herbářových dokladů, 600 položek šišek a 300 položek dřevin. V dendrologické expozici parku a ve skleníku je v současnosti evidováno bezmála 7 000 taxonů. Evidence o těchto rostlinách jsou průběžně digitalizována. Dendrologická/parková expozice „Dřeviny pěti světadílů“ je členěna na historický a nový park. Informační a orientační systém je zatím řešen individuálně, rozmístěním cca 100 kusů informačních tabulí u vybraných dřevin. Pro veřejnost je k dispozici vícejazyčný průvodce arboretem. K prezentaci živé sbírky dřevin přispívá pravidelné publikování Indexu Seminum Novodvorenensis (každoročně jej obdrží více jak 300 botanických zahrad a arboret celého světa). Dendrologická podsbírka je průběžně doplňována o nové herbářové doklady. Novými výsadbami do prakové expozice je rozšiřována živá sbírka dřevin. Většina dřevin a rostlin byla vypěstována přímo v arboretu, a to generativní cestou, ze semen získaných z Indexu Seminum jiných botanických zahrad celého světa. Obdobně je tomu také u skleníkových rostlin.

TROPICKÉ A SUBTROPICKÉ ROSTLINY

Expozice tropických a subtropických rostlin si klade za cíl zpřístupnit široké veřejnosti část z rozsáhlých skleníkových sbírek Arboreta Nový Dvůr. V expozici je soustředěno bezmála 280 druhů rostlin ze 70 čeledí. Na nevelké ploše čítající zhruba 220 m² lze vedle sebe zhlédnout geograficky svěbytné rostlinné formace americké, africké, australské a asijské flóry tropických deštných, tropických poloopadavých a opadavých lesů.

NÁRODNÍ PAMÁTNÍK II. SVĚTOVÉ VÁLKY, HRABYNĚ

DOBA ZMARU A NADĚJE

Stálá expozice památníku připomíná v chronologickém sledu nejdůležitější vojenské a politické události II. světové války s ohledem na české a československé dějiny. Expozice je rozčleněna do několika tematických celků – vznik a bojová činnost československých jednotek na území Sovětského svazu, boje československých vojáků a letců v Polsku, Francii, na Středním východě a ve Velké Británii, osvobozovací boje na území Československa, holocaust a koncentrační tábory a všední život obyvatelstva. Cílem expozice je nejen poskytnout návštěvníkům základní informace o období II. světové války, ale v osobních příbězích pamětníků zprostředkovat i emocionální prožitek, umocněný autentickými předměty, které pro expozici věnovali přímí účastníci bojů. Další části expozice jsou umístěné v klínech památníku. Nesou název *Oběti a vrazi* a *Lidické děti*. První z nich přibližuje život v koncentračním táboře Mauthausen, ve druhé je představena sádrová předloha lidických dětí od Marie Uchytlové.

Pro každou sezónu je expozice obměňována a doplňována o sbírkové předměty z nových akvizic i ze zápůjček od soukromých sběratelů.

Od roku 2016 je zpřístupněna také vyhlídka na jednom ze dvou klínů památníku, ze které je při dobré viditelnosti možnost dohlédnout až na vrcholek Pradědu, Lysé hory či na území Polska.

AREÁL ČESKOSLOVENSKÉHO OPEVNĚNÍ HLUČÍN-DARKOVIČKY

Pevnostní areál je evropsky vysoce ceněnou prezentací ojedinělého fortifikačního systému naší republiky, který vznikl v letech 1935–1938. Tvoří jej pěchotní sruby MO-S 17, MO-S 18, MO-S 19, MO-S 20 a lehký objekt LO vz. 37A. Objekty areálu představují různé odlišnosti po stránce projekční i palebně taktické a rovněž různé stupně odolnosti. Interiér expozice nabízí k vidění originální výzbroj, kterou disponovala československá armáda před II. světovou válkou. Návštěvníci se tak mohou seznámit s podmínkami života vojáků v opevnění. Součástí venkovní expozice je i těžká bojová technika.

PAMÁTNÍK PETRA BEZRUČE, OPAVA

ŽIVOT A DÍLO PETRA BEZRUČE

Expozice *Život a dílo Petra Bezruče* je instalována v budově Památníku Petra Bezruče, která se nachází v místě, kde stával rodný dům básníka. Expozice byla otevřena v roce 1967 pod záštitou organizace UNESCO v rámci oslav 100. výročí narození Petra Bezruče. Expozice prezentuje vstup básníka do českého literárního prostředí a míst, z nichž čerpal inspiraci pro své dílo. Neopomíná také osobnosti, které Bezruče ovlivnily. Závěr expozice tvoří ukázky jednotlivých vydání Slezských písní včetně cizojazyčných překladů.

SRUB PETRA BEZRUČE

KRAJEM PETRA BEZRUČE

Srub Petra Bezruče na Ostravici získalo Slezské zemské muzeum jako součást dědictví po básníku Petru Bezručovi. Obytná část srubu byla ponechána v původní podobě i se zařízením interiéru, který si Bezruč sám navrhl. V přilehlém dřevníku byla v roce 1983 zbudována expozice s názvem Krajem Petra Bezruče. Návštěvník srubu zde nalezne nejen autentické prostředí letního příbytku básníka, ale nutně chodí v jeho stopách, dotýká se životních příběhů básníka a především může poznat prostředí kraje pod Beskydy, jehož osud, v minulosti tak svízelný, zachytil básník ve svém stěžejním díle – ve Slezských písních.

VÝSTAVY

V roce 2017 nabídlo SZM návštěvníkům celkem 31 různorodých výstav, z toho 30 vlastních. Mimo expoziční areály SZM bylo široké veřejnosti prezentováno 7 výstav.

SPOLKOVÝ ŽIVOT VE SLEZSKU

21. 9. 2016 – 24. 2. 2017, Historická výstavní budova

Na území českého Slezska působila a dodnes působí řada spolků, jejichž činnost byla a je nesmírně různorodá. Ať už máme na mysli spolky střelecké, pěvecké, divadelní, vědecké, okrašlovací, vzdělávací a mnoho dalších. Nemalá pozornost byla věnována také spolkům záslužným, především sborům dobrovolných hasičů, sportovním jednotám či turistickým oddílům. Na výstavě byly prezentovány jak spolky české, tak německé, které svým vlivem zasahovaly na území českého Slezska.

POCTA KARLU ČERNOHORSKÉMU

21. 9. 2016 – 24. 2. 2017, Historická výstavní budova

Výstava uspořádaná ke 120. výročí narození Karla Černohorského (1896–1982) připomněla aktivity tohoto historika umění, etnografa a organizátora kulturního života v českém Slezsku, spolkového činovníka, redaktora a muzejníka – osobnost, jež opavské zemské muzeum obnovila po ničivém konci druhé světové války. Obrazové dokumenty, originální písemnosti, obrazy, plastiky a publikace, lidové obrázky na skle a keramika, to vše a mnohé další názorně dosvědčilo rozsah Černohorského odborných, publikačních i organizačních aktivit.

MATICE OPAVSKÁ A SPOLKOVÝ ŽIVOT VE SLEZSKU

1. 12. 2016 – 24. 2. 2017, Historická výstavní budova

Posílat dítě do českojazyčné školy a posléze složit v rodném jazyce maturitní zkoušku otevírající dveře vyššímu vzdělání, moci číst české noviny a českou odbornou literaturu, dávat najevo veřejně a organizovanou formou příslušnost k česky hovořícímu etniku, to vše nebylo v Opavě a řadě dalších míst českého Slezska v poslední třetině 19. století běžné či vůbec možné. O postupnou změnu tohoto stavu se v našem regionu zasloužil především spolek Matice opavská, jejíž nástupnická organizace Matice slezská v únoru roku 2017 oslavila sto čtyřicáté jubileum svého vzniku. Rozšíření výstavy Spolkový život ve Slezsku v průřezu představilo pohled na historii a činnost této záslužné organizace.

CESTA KOLEM SVĚTA

1. 8. 2016 – 31. 3. 2017, Arboretum Nový Dvůr

Kolik je vlastně kontinentů? Co je to světadíl? Možná vás překvapí, že ani dnes nejsou odborníci v počtu kontinentů zajedno a geografové z různých zemí vydělují různý počet kontinentů. Výstava v Arboretu Nový Dvůr představila základní charakteristiky čtyř kontinentů: Afriky, Eurasie, Ameriky a Austrálie. K vidění byly exotické exponáty ze zoologické a entomologické sbírky, doplněné vzorky minerálů a hornin ze světových nalezišť a ukázkami rostlinných společenstev.

TOULKY MUZEJNÍHO FOTOGRAFA

22. 2. – 30. 7. 2017 (vernisaž 21. 2. 2017 v 17 hodin), Památník Petra Bezruče

Výstava věnovaná opavskému fotografovi Rudolfovi Chodurovi představila tohoto původním povoláním účetního jako jednu z klíčových osobností zabývajících se fotografickou dokumentací ve službách muzejní instituce – Slezského zemského muzea.

Svou fotografickou dráhu začal již sice jako člen opavského Klubu fotografů amatérů, kouzlu fotografie naplno podlehl až začátkem 20. let 20. století, kdy se seznámil s dr. Wilhelmem Braunem, tehdejšími ředitelem Slezského muzea. Dr. Brauna Chodurovy fotografie natolik zaujaly, že mu okamžitě nabídl spolupráci při dokumentaci kulturních památek ve Slezsku.

Návštěvníci měli tak možnost prostřednictvím Chodurových fotografií projít se podmanivou krajinou především západního Slezska. Autor si ji oblíbil mnohem více než jeho východní část. Vzdali jsme hold fotografovi, který ve své době neúnavně „vláčel“ tehdy velký a přetěžký přístroj, aby díky vytríbenému smyslu pro fotografickou kompozici a vlastnímu citlivému přístupu vytvořil fotografické dílo nadčasového přesahu.

Vernisaž výstavy Můj svět

MŮJ SVĚT

3. 3. – 16. 3. 2017 (vernisaž 2. 3. 2017 v 18.00 hodin), Historická výstavní budova

Výsledky již 9. ročníku fotografické soutěže s názvem Můj svět byly představeny v Historické výstavní budově. Soutěž, jejímž cílem je přiblížit široké veřejnosti záslužnou činnost charit po celé České republice, si v průběhu uplynulých let získala značnou prestiž. Také v roce 2017 mohli soutěžící z řad zaměstnanců, dobrovolníků i klientů charit zasílat snímky do tří kategorií – Portrét, Život kolem nás a Jak to vidím já. Na výstavě bylo možné shlédnout nejen oceněné vítězné fotografie, ale i řadu dalších zajímavých snímků.

Lichtenštejnský kníže Jan Adam II. při prohlídce výstavy

JAN II. KNÍŽE Z LICHTENŠTEJNA – MECENÁŠ A DONÁTOR SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

31. 3. – 13. 8. 2017, Historická výstavní budova

Výstava byla věnována štědrému mecenáši a donátoru Janu II., knížeti z Lichtenštejna, který v letech 1884–1929 daroval Slezskému zemskému muzeu více než pět set významných uměleckých předmětů, a to nejen ze svých sbírek, ale zajistil i mnoho jiných děl, která vhodně doplňovala muzejní fond. V neposlední řadě daroval muzeu i pozemek a finanční dar na stavbu dnešní Historické výstavní budovy. Diváci se mohli projít lichtenštejnskou obrazárnou, která ve dvou částech nabídla přehlídku přibližně padesáti obrazů: od dubna do 8. června se seznámili s malířstvím 15. až 18. století, od 9. června byla pro diváky připravena přehlídka pláten 19. a 20. století. Sbíрка sochařství představila kolekci třiceti děl zahrnující gotické dřevorezby i unikátní plakety a medaile, kterými se kromě našeho muzea pyšní i sbírky The Metropolitan Museum v New Yorku či The National Gallery of Art ve Washingtonu. Sbírkově nejobsáhlejší částí byla kolekce užitého umění

zahrnující předměty ze skla, keramiky či porcelánu a prezentující unikátní kusy nábytku, např. zlacenou dětskou kolébku či bohatě zdobenou postel s nebesy. Na výstavě se návštěvníci seznámili i s dějinami lichtenštejnského rodu, s jejich působením na Opavsku a Krnovsku a měli možnost zhlédnout portrétní galerii členů tohoto rodu z muzejních sbírek.

Nad výstavou Jan II. kníže z Lichtenštejna. Mecenáš a donátor Slezského zemského muzea převzal záštitu tehdejší ministr kultury Mgr. Daniel Herman a její vernisáže se zúčastnil také lichtenštejnský kníže Hans Adam II. V Opavě knížete doprovázela lichtenštejnská princezna Maria-Pia Kothbauer, velvyslankyně Lichtenštejnska ve Vídni, a Dominic Sprenger z Úřadu pro zahraniční záležitosti Lichtenštejnského knížectví.

PRVNÍ SKLENÍKOVÁ EXPOZICE V ARBORETU NOVÝ DVŮR

1. 4. 2017 – 1. 4. 2018, Arboretum Nový Dvůr

Již se založením arboreta v roce 1958 je spojeno pěstování subtropických a tropických rostlin. Na místě rozpadlé množárny, postavené za původního majitele Quida Riedla (1878–1946), vznikl malý skleník s vlastní kotelnou. V té době ještě pěstované rostliny neměly charakter opravdové sbírky, ale kaktusy, palmy, orchideje a řada druhů pokojových rostlin už tenkrát poutala velký zájem prvních návštěvníků. Pro lepší podmínky odborné práce, sbírkové činnosti a prezentačních výstupů bylo nutno postavit nový a tomuto účelu adekvátní skleníkový areál. Jaký byl časový sled příprav a prací na první skleníkové expozici? Která léta patřila k těm nejlepším? A jak probíhala likvidace tohoto komplexu? To vše přiblížila výstava umístěná ve výstavním pavilonu v parku Arboreta Nový Dvůr.

VĚRNÍ ZŮSTANEME (BOJOVÁ CESTA ČESKOSLOVENSKÉ JEDNOTKY V SSSR)

14. 4. – 30. 11. 2017 (vernisaž 13. 4. 2017 v 17.00 hodin), Národní památník II. světové války

Výstava přiblížila vznik a bojovou činnost československé zahraniční armády na východní frontě během II. světové války. Návštěvníci se seznámili s vývojem československé jednotky od polního praporu k armádnímu sboru v Sovětském svazu a s hlavními bojovými operacemi, jichž se Čechoslováci účastnili. Pozornost byla věnována i národnostní skladbě vojáků a jejich každodennímu životu, opomenuto nebylo ani postavení žen v armádě. Výstava připomněla také některé osobnosti, jako byli např. tankista Bedřich Opočenský, letec Anton Droppa či ostřelovačka Marie Ljalková.

PAINTED BY AIR – NAMALOVÁNO VZDUCEM

14. 4. – 30. 11. 2017 (vernisaž 13. 4. 2017 v 17.00 hodin), Národní památník II. světové války

Výstava obrazů malířky a spisovatelky Ivy Hoňkové s tematikou letadel z období II. světové války. Autorka žije a pracuje ve Studénce a mezi její zájmy patří kosmonautika, astronomie, letectví a výtvarné umění.

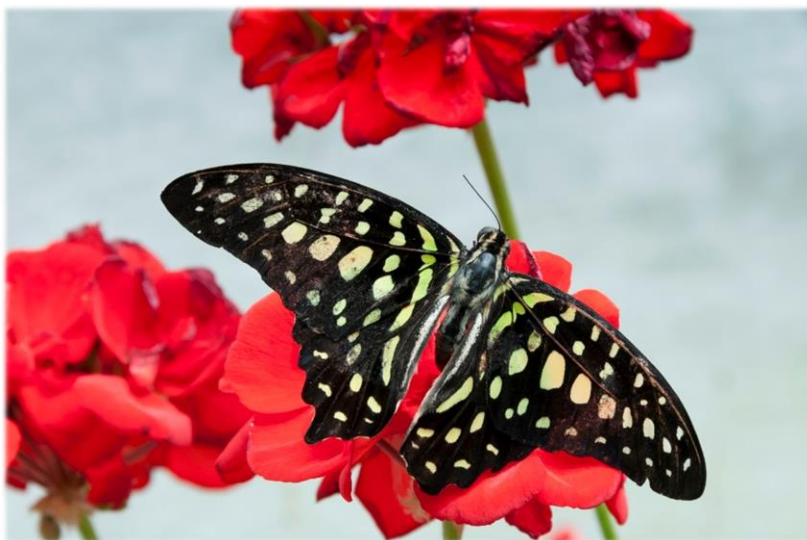

KOUZLO ŽIVÝCH MOTÝLŮ

1. 6. – 2. 7. 2017, Arboretum Nový Dvůr

Již od prvních dnů výstavy se líhnou krásní tropičtí motýli, kteří ve stínu banánovníků, fikusů, bambusů či jiných tropických a subtropických rostlin vytvářejí neopakovatelnou atmosféru a okouzlují každého, kdo do jejich království přijde.

Návštěvníci si mohli prohlédnout bájná morfa, obyvatele Střední a Jižní Ameriky, oslňující svými blankytně modrými křídly i jejich neméně zajímavé příbuzné z čeledi babočkovití. Mohli se seznámit s pestrobarevnými motýly čeledi otakárkovití, kteří obývají jižní Ameriku, Afriku nebo Madagaskar. Poznat i zajímavá NEJ přírody, třeba motýla s nejdelšími ostruhami na světě, či největší plochou křídel. Pozornosti však nemohli ujít ani perleťovci, danajdy, atlasí, batolci, bělásci či další druhy motýlů. Návštěvníci tak mohli obdivovat jejich krásu i rozmanité tvary, stejně jako jejich jedinečné mimikry, které jim v přírodě pomáhají přežít.

PŘÍRODOU S LUDVÍKEM KUNCEM

16. 6. – 26. 11. 2017 (vernisaž 15. 6. 2017 v 17.00 hodin), Historická výstavní budova

Výstava zoologa, výtvarníka a publicisty Ludvíka Kunce představila návštěvníkům unikátní akvarely zobrazující téma zvířat a krajiny. Autor obrazů působil mnoho let v ZOO Ostrava jako chovatel se specializací na kočkovité šelmy. Zvláštní pozornost věnoval terénnímu sledování rysů, vlků a medvědů v Karpatech a vynaložil nemalé úsilí k ochraně těchto šelem. Svůj pozorovací talent a výtvarné nadání vložil do nespočítatelného množství kreseb, které nezaprou hluboký vztah malíře k přírodě.

RODODENDRONY

1. 5. – 31. 5. 2017, Arboretum Nový Dvůr

Arboretum Nový Dvůr je známé svou sbírkou rododendronů a každoročně nabízí úchvatnou podívanou na nádherně zbarvené květy, které působí jako balzám na duši v této uspěchané době. Rod Rhododendron, česky pěnišník, zahrnuje zhruba 1 000 druhů

pocházejících z oblastí od tropických deštných pralesů až po subpolární vegetaci tundry, vesměs severní polokoule. Pěnišníky patří do jednoho druhu, v zahradnické praxi se však rozdělují na dvě základní skupiny - stálezelené druhy (rododendrony) a opadavé (azalky).

ZVÍŘATA A JEJICH DĚTI

24. 5. - 26. 11. 2017 (vernisaž 23. 5. 2017 v 17.00 hodin), Arboretum Nový Dvůr

Výstava návštěvníkům přiblížila nejen biologický vývoj mláďat, ale také to, jak se správně chovat k mladým jedincům nalezeným v přírodě.

BALKÓNOVÉ ROSTLINY

12. 6. – 31. 8. 2017, Arboretum Nový Dvůr

Šestý ročník této již tradiční výstavy probíhal v arboretu v průběhu celého léta. Výstava návštěvníky seznámila s použitím známých i nových druhů balkónových květin, k vidění byla téměř stovka odrůd v různých kombinacích a způsobech použití. Návštěvníci zde tak mohli nalézt bohatou inspiraci pro vyzdobení vlastního okna či balkónu.

VALENTIN DRŽKOVIC – KRESBY Z PAŘÍŽSKÉ ZOO

1. 9. 2017 – 18. 2. 2018, Historická výstavní budova

Valentin Držkovic ve 20. a 30. letech minulého století podnikl dvě studijní cesty do Paříže. Během druhého pařížského pobytu velice často navštěvoval zoologickou zahradu Jardin des Plantes, kde intenzivně maloval. Do zoo jej doprovázela manželka Anuška a společně si řadu zvířat velmi oblíbili, dali jim jména, a dokonce některá mohli i hladit. Valentin

nejčastěji maloval tygry, lvy, slony či divoké koně, črtal si je do skicáku nebo maloval na plátno. V době II. světové války, kdy byli už s manželkou zpátky doma v Pustkovicí, převáděl motivy zvířat do grafických listů. Výstava nabídla přehledku Držkovicových děl z pařížské zoo. K vidění byly nejen výsledné olejomalby a grafické listy z doby II. světové války, ale i malířovy skicáky s jeho přípravnými kresbami zvířat.

PETR BEZRUČ V HUDBĚ A UMĚNÍ

6. 9. – 3. 11. 2017 (vernisaž 5. 9. 2017 v 17 hodin), Památník Petra Bezruče

Výtvarní umělci a hudební skladatelé hledali po celé 20. století inspiraci v díle Petra Bezruče. Jednotlivé básně Slezských písní k nim promlouvaly svou silou, úderností, buřičstvím a možná i aktuálností ve všech epochách minulých i současných. Z výtvarných děl byly na výstavě k vidění práce např. Břetislava Bartoše, Jožky Barucha, Heleny Salichové, Viléma Wünscheho, Aljo Berana či Jana Václava Sládka. Až na výjimky se jednalo o doposud málo známá díla, která se na výstavách téměř neobjevují. Mezi skladatele, které Petr Bezruč ovlivnil svou tvorbou, patřil nejen Leoš Janáček, ale také Jaroslav Křička, Jan Kunc, Vítězslav Novák a řada dalších. Opomenuta nebyla ani významná úloha Františka Alexe, velkého sběratele hudebních bezručian, který řadu zhudebnění inicioval a hudební skladatele v jejich činnosti výrazně podporoval. Výstava se konala k připomínce 150. výročí narození básníka Petra Bezruče.

Dílo Jana Sládka „70 000“ inspirované stejnojmennou básní Petra Bezruče

---

PETR BEZRUČ – BARD PRVÝ, CO PROMLUVIL

13. 9. 2017 – 18. 2. 2018 (vernisaž 12. 9. 2017 v 17 hodin), Historická výstavní budova
Petr Bezruč se na přelomu 19. a 20. století stal mluvčím lidu a jeho sbírka nejzásadnějším dílem české angažované poezie. Přesto se v myslích mnoha lidí ukotvil jakýsi pokřivený obraz básníka úzce spjatého s komunistickým režimem. Po delší době, kdy byla osoba básníka posunuta na okraj zájmů, jsme využili příležitosti 150. výročí narození slezského barda, abychom se vrátili do 2. poloviny 19. století a společně s Vladimírem Vaškem pátrali po osudech Petra Bezruče. V rámci výstavy „Petr Bezruč – bard první, co promluvil“ měli návštěvníci jedinečnou možnost zhlédnout také 81 originálů ilustrací, které výtvarně doprovodily nové vydání sbírky Slezské písně. Součástí slavnostní vernisaže byl křest tohoto nového vydání Slezských písní. Výstava vznikla za podpory Ministerstva kultury ČR, Akademie věd ČR a Nadace Landek.

PUTUJEME PO SLEZSKU S EDMUNDEM WILHELMEM BRAUNEM

10. 10. 2017 – 4. 11. 2018, Historická výstavní budova

Výstava byla uspořádána k 60. výročí úmrtí Edmunda Wilhelma Brauna – historika, památkáře, dlouholetého muzejníka a ředitele Slezského zemského muzea v Opavě, redaktora odborných časopisů, organizátora kulturního dění a podporovatele soudobých regionálních umělců; člověka, pro něhož se stalo české Slezsko na padesát let (1895–1945) domovem. Díky této výstavě jsme s ním mohli vydat do míst, která poznal jinak, než jak je známe dnes – šedesát let od jeho smrti, která jej zastihla v Norimberku, kam se po odchodu z Opavy v prvních měsících roku pětáctýřicátého odebral, aby navázal na léta mládí, spjatá s tímto městem a okolním krajem. Návštěvníci mohli dát prostor své fantazii a vydat se

po Slezsku cestami, jimiž chodil Edmund Wilhelm Braun. Seznámit se tak mohli s prostředím, které vnímal, poznával a dokumentoval.

ARCHEOLOGICKÉ POKLADY VE SBÍRKÁCH SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

16. 10. – 19. 11. 2017, Historická výstavní budova

Na výstavě bylo možné spatřit zajímavé předměty z archeologické sbírky SZM, mimo jiné např. část pokladu z Klokočova nebo unikátní bronzové poklady z Opavy-Kateřinek, Mankovic a Podolí-Bohučovic.

VŮŇ VÁNOC V DOBÁCH VÁLKY

9. – 30. 11. 2017, Národní památník II. světové války

Minivýstava doplnila stálou expozici památníku a přiblížila návštěvníkům smutné i veselé stránky oslav vánočních svátků v období II. světové války. Ve městech, na vesnicích, na frontě či u vězňů koncentračních táborů probíhala oslava rozdílným způsobem. Návštěvníci se tak dozvěděli, jak lidé zdobili stromečky, jaké dárky děti obvykle dostávaly a řadu jiných zajímavostí o válečných Vánocích.

LEOPOLD PARMA MEZI PŘÁTELI

15. 11. 2017 – 15. 4. 2018, vernisáž 14. 11. 2017 v 17 hodin, Památník Petra Bezruče

Leopold Parma (1891–1968) je dodnes významnou osobností pobeskydského malířství. Největším inspiračním zdrojem Parmovi byla příroda – krása rodného kraje, majestátnost hor, lesní potůčky či staré chalupy rozeté po beskydských kopcích. Parma nikdy neprošel akademickým výtvarným školením, měl však kolem sebe mnoho přátel, kteří jej inspirovali, ve výtvarných technikách poučili a dávali mu cenné rady a připomínky. A právě tyto přátelské vztahy byly stěžejním tématem výstavy, kterou Slezské zemské muzeum v předstihu připomnělo 50. výročí úmrtí Leopolda Parmy. Představena byla nejen díla samotného Leopolda, ale i jeho přátel – Ferdise Duši, Břetislava Bartoše či Bohumíra Jaroňka.

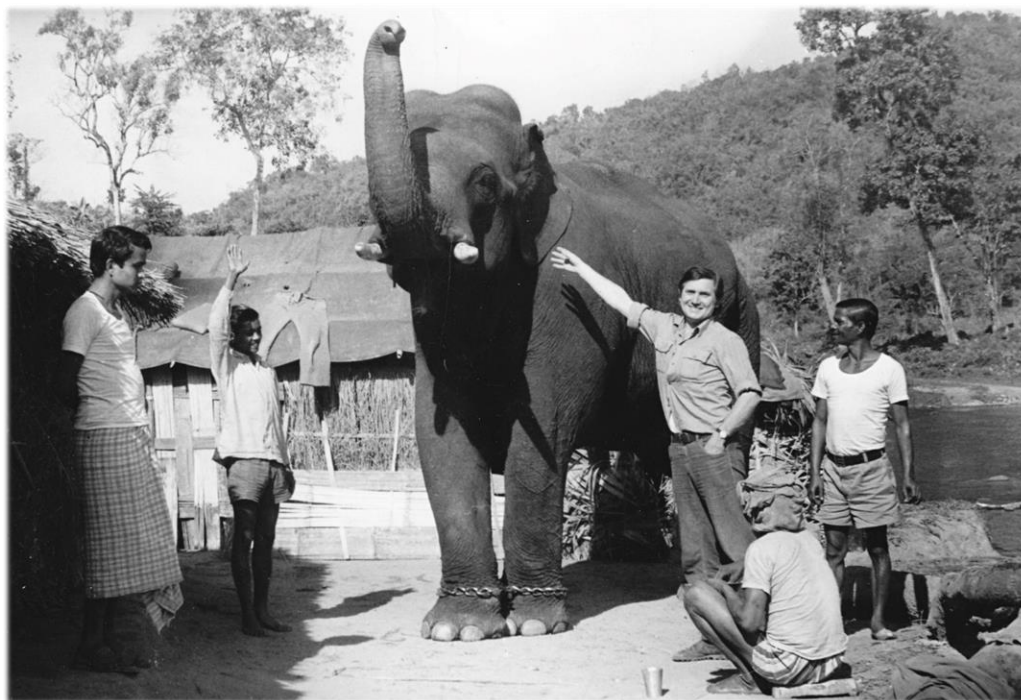

VILÉM BORŮVKA A INDIE

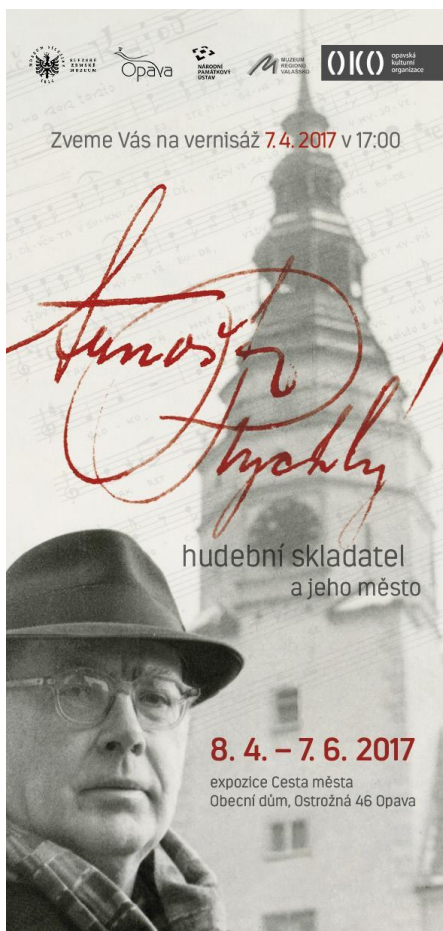
5. 12. 2017 – 30. 4. 2018, Historická výstavní budova

Mezinárodně uznávaný muzejní preparátor Vilém Borůvka (18. 12. 1932–18. 8. 2014) zasvětil celý svůj profesní život práci ve Slezském zemském muzeu. Jako první poválečný odborný preparátor výrazně přispěl k obnově muzejní sbírky a k formování jejího zaměření v rámci přírodních věd. Vlastními sběry zajistil a vytvořil tisíce mimořádných sbírkových předmětů, které jsou uloženy nejen ve Slezském zemském muzeu, ale i v mnoha dalších evropských muzeích. Pestré cestovatelské aktivity jej zavedly takřka do všech koutů světa, kde v rámci četných terénních výzkumů s velkým odborným zaujetím studoval tamní

přírodu a současně intenzivně sbíral zoologický materiál. V rámci této výstavy byl prezentován výběr snímků, které Vilém Borůvka pořídil při příležitosti svých expedic do Indie.

ARNOŠT RYCHLÝ. HUDEBNÍ SKLADATEL A JEHO MĚSTO

8. 4. 2017 – 7. 6. 2017, Obecní dům, Opavská kulturní organizace, p. o.

Arnošt Rychlý se narodil roku 1901 jako třetí a nejmladší dítě do rodiny opavského obchodníka Ernsta Richlého. V Opavě vystudoval v letech 1917–1921 učitelský ústav se zaměřením na obory hudební výchova a němčina. V rámci své učitelské praxe postupně působil ve dvacátých letech na školách v Českém Slezsku, kde mj. organizoval a řídil pěvecké sbory. Ve čtyřiaadvaceti letech vystupoval jako barytonista v Pěveckém sdružení slezských učitelů. Zpěv dále rozvíjel formou soukromých studií u profesorů Lorenziho v Římě a Ulanovského ve Vídni. V Praze pak Rychlý složil roku 1935 státní zkoušku ze sólového, a o dva roky později také ze sborového zpěvu. Skladatelská tvorba Arnošta Rychlého proto byla přirozeně orientovaná na písňovou a sborovou tvorbu. Vedle toho však Rychlý zhudebnil tvorbu Petra Bezruče formou sólových písní, sborových písní a melodramů. Ve scénické tvorbě komponoval hudbu k pohádkám i ke klasickým činohrám. Po druhé světové válce, jejíž následky byly ve Slezsku zničující, se Rychlý výrazně podílel na obnově kulturního a společenského života v regionu. Život Arnošta Rychlého sice byl úzce spojen

s městem Opavou, nebyl jím však ohraničen. Všestranný zájem o kulturní život jej přivedl k osobním vazbám na výrazné představitele uměleckého života v Československu Jana Zrzavého, Karla Svolinského, Cyrila Boudu, Hanu Salichovou či Petra Bezruče.

ZA ZVÍŘATY KOLEM SVĚTA

19. 5. 2017 – 10. 9. 2017, Muzeum J. A. Komenského, Uherský Brod

Biogeografická výstava preparátů ze sbírky opavského Slezského zemského muzea. Ve spolupráci s Muzeem J. A. Komenského byla vytvořena série osmi výukových filmů k výstavě (Za zvířaty kolem světa, Živočichové australské oblasti, Živočichové antarktické oblasti, Živočichové afrotropické oblasti a madagaskarské podoblasti, Živočichové palearktické oblasti, Živočichové nearktické oblasti, Živočichové neotropické oblasti, Zvířata orientální oblasti).

HISTORIE FESTIVALU BEZRUČOVA OPAVA NA PLAKÁTECH

2. 9. 2017 – 22. 10. 2017, Dům umění, Opavská kulturní organizace, p. o.

Od samého počátku festival v každém ročníku provází také vizuální ztvárnění, zachycení daného tématu či programové náplně formou tradičního média plakátu. Přehled vývoje této vizuální zkratky v průběhu šedesáti let existence festivalu měli návštěvníci možnost zhlédnout v rámci výstavy v kostele sv. Václava. Bohužel z krátkého časového úseku několika let se plakáty nechovaly ani v archivech Slezského zemského muzea. I přesto přehlídka padesátky z nich nabídla zajímavou konfrontaci festivalové estetiky na časové ose od roku 1958 do dneška. Tato výstava byla součástí 60. ročníku festivalu Bezručova Opava, jehož téma bylo „Síla tradice“.

SLEZSKÉ ANGAŽMÁ – VÝSTAVA SOUČASNÉHO VÝTVARNÉHO ANGAŽOVANÉHO UMĚNÍ

5. 9. 2017 – 30. 11. 2017, galerie Obecního domu, Opavská kulturní organizace, p. o.

Mnoho spisovatelů ze Slezska se v 19. století snažilo podílet na buditeckých službách pro národ. Ale teprve Petr Bezruč byl tím, kdo vyburcoval národ a vzbudil jeho zájem o aktuální národnostní a sociální problematiku, svým dílem tak patří mezi nejzásadnější osobnosti české angažované poezie. V souvislosti s jeho 150. výročí narození jsme si položili otázku, co burcuje umělce dnešních dní? Která společenská témata je nutí vyjádřit se nahlas? Je to politika, feminismus, uprchlíci, sociální problémy, nebo tíha minulosti? Jakou sílu má dnes angažované umění? Kurátoři výstavy Vladislav Holec a Pavel Šmíd vybrali autory, kteří pro ně představují angažovanost v současném výtvarném umění. Představena byla tvorba Daniela Balabána, Lenky Klodové, Jiřího Surůvky, Pavla Šmída, Tomáše Alferyho, Patricie Fexové, Libuše Jarcovjácové, Marka Meduny a Jolany Ruchařové.

PETR BEZRUČ V JABLUNKOVĚ

7. 9. 2017 – 30. 9. 2017, Jablunkovské centrum kultury a informací, Jablunkov

Život a dílo významného slezského básníka a čestného občana města Jablunkova k 150. výročí narození v obrazech.

NASTAL ČAS VÁNOČNÍ (VÝSTAVA BETLÉMŮ ZE SBÍREK SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA)

9. 11. 2017 – 7. 1. 2018, Dům umění, Opavská kulturní organizace, p. o.

Historie Vánoc dokládá vzájemné ovlivňování a splývání pohanských a křesťanských představ. Původní slavnost narození slunce, kdy se od zimního slunovratu začal pomalu prodlužovat den, byla postupně vystřídána křesťanskou legendou o narození Spasitele. K nejpoetičtější části Vánoc náleží právě znázornění Ježíšova narození – betlém. Za předchůdce betlémů lze považovat gotické skříňové oltáře, které byly v průběhu času postupně přizpůsobovány pro využití v sídlech šlechty. V rámci josefínských reforem

po roce 1780 však bylo stavění jesliček považováno za církve nedůstojný obyčej, a proto musely jesličky opustit církevní půdu. Lid si brzy za kostelní jesle začal hledat a vytvářet náhradu, neboť biblický příběh o osudu chudé ženy s novorozeňátkem mu byl velmi blízký. Slezské zemské muzeum v rámci této výstavy představilo betlémy z 19. a 20. století.

SLEZSKÉ PÍSNĚ

15. 12. 2017 – 30. 6. 2018, Smetanovy sady, Opava

Exteriérová panelová výstava básní a ilustrací z nového vydání Slezských písní.

AKCE

V celkovém soupisu akcí pro veřejnost nejsou započítány přednášky našich odborných pracovníků, které jsou uvedeny v samostatné kapitole.

VÍKEND SE SLEZSKÝMI SPOLKY

28. – 29. 1., 25. – 26. 2. 2017, Historická výstavní budova

Před koncem výstavy o slezských spolcích, jsme připravili pro návštěvníky netradiční akci, která zábavnou formou přiblížila nejrůznější spolkové aktivity. Zájemci si mohli vyzkoušet mimo jiné muzejní „turistiku“, postavit si rozhlednu, vyrobit si originální upomínkový předmět nebo využít náš oblíbený fotokoutek. Nechyběla ani „tělocvična“, ve které si procvičili náročné i méně náročné prvky inspirované turnery a sokoly.

Vždy v 15 hodin se uskutečnila zajímavá komentovaná prohlídka výstavy Spolkový život ve Slezsku pod vedením lektora v dobovém oblečení. Pro návštěvníky bylo přichystáno i drobné občerstvení. Po celý víkend se rovněž konala vědomostní soutěž, jejíž vítěz získal publikaci z produkce SZM.

WORKSHOP: 140 LET MATICE OPAVSKÉ

13. 2. 2017, Historická výstavní budova

Série přednášek přiblížila složitou historii jednoho z nejstarších a nejvýznamnějších českých vzdělávacích a osvětových spolků ve Slezsku. Jednotlivé referáty historiků představily nesnadné počátky Matice opavské v poslední třetině 19. století, přední osobnosti zakladatelské generace či peripetie vývoje matice po roce 1945. Akce byla určena pro zájemce z řad odborné i laické veřejnosti.

NOC S ANDERSENEM

31. 3. 2017 od 19 hodin, Historická výstavní budova

O tom, že i čtení knížky se může stát vzrušujícím dobrodružstvím, přesvědčujeme pravidelně naše dětské návštěvníky na akci s názvem „Noc s Andersenem“. Muzejní exponáty ožily prostřednictvím barevných filtrů a „celý svět“ byl promítnut na kupoli muzea. Na jednotlivých stanovištích byl postupně odhalován příběh, který si poté muzejní edukátoři společně s dětmi přečetli. Připraveno bylo i malé překvapení a nechybělo ani nocování ve spacím pytlí přímo ve stálé expozici.

DEN ZEMĚ

21. 4. 2017, Historická výstavní budova

Základní pojmy z ekologie, hlavní společenstva živočichů a rostlin, ukázka principu koloběhu látek v přírodě nebo prezentace ohrožených druhů živočichů. To a mnoho

dalšího bylo představeno zájemcům nejen o přírodu v rámci celosvětového Dne Země. Návštěvníci si vyzkoušeli své znalosti přírodnin, změřili svou ekologickou stopu nebo se dozvěděli, jak správně recyklovat či zakládat kompost. Přiblíženy byly také hlavní omyly a mýty týkající se ochrany přírody. S populárně-naučnou přednáškou vystoupil v 15 hodin světoznámý odborník na ekologii a vážky doc. RNDr. Aleš Dolný, Ph.D.

JARO V ARBORETU

22. 4. a 23. 4. 2017, Arboretum Nový Dvůr

Víkend plný zábavy čekal na malé i velké návštěvníky, kteří si mohli vyzkoušet své znalosti z oboru botaniky a zoologie. Pro děti byly připraveny zábavné hry, například kuličky, krocket, petanque, ale také soutěže o zajímavé ceny. Bohatý kulturní program doplnila nabídka regionálních potravin a výrobků. Připravena byla také ochutnávka tradiční vaječné smaženice. V sobotu 22. 4. se ve 14 a 16 hodin uskutečnila přednáška na téma „Přehlížený svět mechorostů“. O tom, jak fascinující může tento svět být, vás mohl přesvědčit Lukáš Číhal z botanického pracoviště SZM.

OSVOBOZENÍ MĚSTA OPAVY

22. 4. 2017, Národní památník II. světové války

Opava patřila při osvobozování regionu k těm místům, která závěrečnými boji ostravské operace značně utrpěla. Celé město hořelo, většina domů byla poškozena a opavský průmysl byl zcela zničen. Dne 22. dubna 1945 bylo město osvobozeno vojsky 60. armády generála Kuročkina. Tuto významnou událost jsme připomněli také v památníku. V tento den vypravilo Statutární město Opava několik autobusů, které zdarma přivezly do Hrabyně zájemce o prohlídku expozic památníku. Autobusy vyjížděly v 10 a 14.30 hodin od vlakového nádraží Opava-východ, vstup do areálu památníku byl zdarma.

SETKÁNÍ S PŘÍSLUŠNÍKY 1. ČS. SAMOSTATNÉ LETECKÉ DIVIZE U PŘÍLEŽITOSTI OSVOBOZENÍ OBCE HRABYNĚ

27. 4. 2017, Národní památník II. světové války

Dne 27. dubna 1945 byla po tuhých bojích a za velkých lidských obětí osvobozena obec Hrabyně. U příležitosti tohoto výročí proběhl v obci pietní akt, kterého se každým rokem účastní také příslušníci 1. čs. samostatné letecké divize.

SLAVNOSTNÍ SETKÁNÍ S VETERÁNY K 72. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

28. 4. 2017, Národní památník II. světové války

Každým rokem se scházejí veteráni a příznivci 1. čs. samostatné tankové brigády v Národním památníku II. světové války v Hrabyni, aby si připomněli kruté boje na konci II. světové války v rámci ostravsko-opavské operace. Těchto bojů se někteří z nich přímo

zúčastnili, a proto každoročně navštěvují pomníky a hroby svých kamarádů v kraji. V pietním sále památníku se účastníci setkání poklonili památce obětí války u sarkofágu s prsty z významných bojišť II. světové války.

HVĚZDICOVÝ POCHOD

29. 4. 2017, Národní památník II. světové války

Třetí ročník pochodu „Po stopách bojovníků za svobodu“, který organizuje Český svaz bojovníků za svobodu společně s Krajským ředitelstvím policie Moravskoslezského kraje a Národním památníkem II. světové války. Pochod se konal na počest oslav ukončení II. světové války a 72. výročí osvobození Československa. Účastníci si mohli vybrat trasu dle svých fyzických možností v rozpětí od 4,5 do 9,5 km. Cílem pochodu byl památník v Hrabyni.

DEN VÍTĚZSTVÍ

8. 5. 2017, Národní památník II. světové války

V tento den si každoročně připomínáme ukončení II. světové války v Evropě – největšího válečného konfliktu v dějinách 20. století. V pamětní síni památníku se scházejí pozvaní hosté, veteráni a veřejnost, aby důstojně uctili památku obětí. Ještě před zahájením pietní akce odstartoval před památníkem tradiční Běh osvobození.

V 15 hodin byla pro zájemce připravena komentovaná prohlídka památníku s následnou návštěvou vyhlídky. Po celý den byl vstup do areálu zdarma.

NOC LITERATURY

10. 5. 2017, Památník Petra Bezruče

Zajímavé osobnosti četly ty nejlepší texty zahraniční tvorby posledního roku na netradičních a běžně nepřístupných místech města Opavy! Tak by se ve stručnosti dalo představit poslání Noci literatury. Památník Petra Bezruče se do této mezinárodní akce zapojil poprvé a nabídl čtení toho nejlepšího ze současné zahraniční literární tvorby!

DEN MATEK

14. 5. 2017, Národní památník II. světové války

V průběhu celého dne mohli návštěvníci vzpomínat s pamětnicí Boženou Martiníkovou na válečná léta prožitá s maminkou. V sále správní budovy si mohly děti vyrobit malý dáreček ke Dni matek a všichni návštěvníci se seznámit s ženskou módou minulého století.

POEZIOMAT V OPAVĚ

18. 5. 2017, park před Obecním domem

Opava má jako první město v Moravskoslezském kraji svůj POEZIOMAT! Tento jukebox na poezii je vynález, který oživuje veřejný prostor poezí – zmáčknete tlačítko a spustí na vás báseň. Slavnostní spuštění poeziomatu probíhalo za přítomnosti autorů, kteří do poeziomatu přispěli svou básní. Po slavnostním odhalení a autorském čtení následoval program společného setkání v prostorách Opavské kulturní organizace – v Schösslerově salónku a na terase Obecního domu.

MEZINÁRODNÍ DEN MUZEÍ

20. 5. 2017, SZM

Každoročně slaví muzea po celém světě Mezinárodní den muzeí a Slezské zemské muzeum se k oslavám tohoto svátku tradičně připojuje. V rámci tématu tohoto ročníku „Muzea a tragické dějiny 20. století“ měli návštěvníci jedinečnou možnost připomenout si osudy Historické výstavní budovy a celého muzea na konci II. světové války. K vidění byly fotografie zachycující zničení budovy nebo dochované předměty, které byly poškozeny při této události. Od 14 do 17 hodin pak mohli zájemci navštívit improvizovanou restaurátorskou dílnu, seznámit se s tímto specifickým muzejním řemeslem a vyrobit si originální památku na tento den. Vstup po celý den byl zdarma kromě Historické výstavní budovy také v Národním památníku II. světové války, kde byla nabídnuta řada kvízů, promítání vzpomínek pamětníků či komentovaná prohlídka památníku speciálně zaměřenou na vznik a historii tohoto objektu. Do akce se zapojil také Památník Petra Bezruče, a to lektorovanými prohlídkami expozice „Život a dílo Petra Bezruče“ a výstavy „Toulky muzejního fotografa“.

DEN DĚTÍ

1. 6. 2017, Památník Petra Bezruče

Speciálně připravený program pro dětské návštěvníky. Od 15 do 16 hodin probíhalo čtení pohádek regionálního spisovatele Františka Čečetky „Vláček kolejíček“ a „Ťapka a bílý Damijánek“. Od 16 do 18 se návštěvníci mohli zúčastnit výtvarné a tvořivé dílny, kde např. vyrábělo špejlové divadélko, anebo se malovalo na sklo.

DEN DĚTÍ

4. 6. 2017, Historická výstavní budova

Program pro děti byl částečně tematicky spojen s výstavou Jan II. kníže z Lichtenštejna – mecenáš a donátor Slezského zemského muzea. Malí návštěvníci v doprovodu rodičů se hravou formou zaměřili na zkoumání uměleckých děl. V prostorách dětského muzea si vyrobili vesmírný kaleidoskop nebo hvězdnou konstelaci. Součástí akce bylo i malé občerstvení.

DEN DĚTÍ

3. 6. 2017, Národní památník II. světové války

Den plný zábavy, her a soutěží určených pro děti a jejich rodiče v celém areálu památníku.

SLEZSKÁ MUZEJNÍ NOC

9. 6. 2017, SZM

V rámci tohoto ročníku Slezské muzejní noci byl připraven bohatý kulturní program kromě Historické výstavní budovy také v Národním památníku II. světové války, Arboretu Nový Dvůr, Památníku Petra Bezruče a Knihovně SZM. Návštěvníci se mohli těšit na netradiční zážitky a spoustu zábavy.

VÍKEND OTEVŘENÝCH ZAHRAD

10. – 11. 6. 2017, Arboretum Nový Dvůr

Akce určená návštěvníkům, aby si udělali na chvíli čas, zastavili se a odpočinuli v našem botanickém parku plném nádherných rostlin.

DEN OTCŮ

18. 6. 2017, Národní památník II. světové války

Den pro malé i velké kluky v areálu památníku v Hrabyni, při kterém si zájemci mohli vyzkoušet svou přesnou mušku a fyzickou zdatnost, vyfotit se v uniformách z II. světové války se zbraní v ruce a vyrobit si malý dáreček.

---

120. VÝROČÍ NAROZENÍ HELIODORA PÍKY

4. 7. 2017, Národní památník II. světové války

Na rodáka ze Štítiny a významnou osobnost I. i II. světové války generála Heliodora Píky jsme vzpomenuli v úterý 4. července, v den po výročí jeho narození, v Národním památníku II. světové války. V tento den byl promítnut v 10 a 15 hodin film „Můj otec generál“, ve kterém vzpomíná na svého otce jeho syn Milan Píka. V multifunkčním sále si mohli návštěvníci prohlédnout výstavu o tomto slavném rodákovi a ve 14 hodin se uskutečnila komentovaná prohlídka výstavy „Věrní zůstaneme“, která byla věnována 1. čs. armádnímu sboru v SSSR, na jehož vzniku se Heliodor Píka podílel.

LETNÍ HUDEBNÍ OPAVA

25. 7. 2017, Historická výstavní budova

Návštěvníci se mohli zaposlouchat do melodií ze světových árií v podání Komorního orchestru Janáčkovy filharmonie Ostrava. Pod taktovkou rumunského dirigenta Radu Popa zazněla řada vynikajících skladeb. Neméně atraktivní byl také zpěv sólistů z Jižní Koreje, kteří byli tou dobou účastníky hudebního workshopu ve Vídni. Jedinečný kulturní zážitek pořádalo Slezské zemské muzeum ve spolupráci s Uměleckou agenturou Karla Kostery.

INDIÁNSKÉ LÉTO

19. – 20. 8. 2017, Arboretum Nový Dvůr

V Arboretu Nový Dvůr se návštěvníci během předposledního srpnového víkendu mohli dozvědět například to, jak žili indiáni, v čem bydleli nebo jaké používali zbraně. Atmosféra Divokého západu prostupovala všemi kouty botanického parku. Byl připraven bohatý kulturní program pro malé i velké návštěvníky. Nechyběly soutěže pro děti, výroba drobných dárkových předmětů, komentované prohlídky parku nebo prodej regionálních produktů.

MEZINÁRODNÍ NOC PRO NETOPÝRY

23. 8. 2017, Historická výstavní budova

V roce 2017 se konal již 22. ročník Mezinárodní noci pro netopýry, jejímž hlavním smyslem je upozornit na tyto mýty opředené tvory a přiblížit jejich svět široké veřejnosti. Zájemci se

tak dozvěděli velké množství zajímavostí o životě a chování netopýřů, prohlédli si vybavení pro odchyt a výzkum těchto létajících savců a nechyběly ani aktivity pro děti, jak jinak než s netopýří tematikou.

ROZLOUČENÍ S PRÁZDNINAMI

26. 8. 2017, Národní památník II. světové války

Na závěr prázdnin byla pro návštěvníky připravena akce, na které si mohli užít poslední volné dny se zvířátky v památníku. V průběhu tohoto dne se vyráběly na památku obětí atomového výbuchu v Hirošimě mírové origami – jeřáb jako symbol štěstí a zdraví. Zajímavý příběh o tomto symbolu byl vysvětlen během skládání, na jehož konci byla vyrobená origami pověšena na strom míru. Mimo to probíhal ještě edukační program „Zvířata ve válkách“ a celá řada atrakcí.

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ

9. 9. 2017, SZM

Slezské zemské muzeum se každoročně připojuje k této akci, jejímž hlavním smyslem je připomenout kulturní památky v našem okolí. V roce 2017 jsme pro zájemce připravili např. unikátní možnost prohlídky aktuálně rekonstruovaného Müllerova domu v Opavě, který sloužil mj. jako dům správce opavského zámku. Prohlídky se uskutečnily v 9 a 10 hodin. Nechyběla ani procházka po Opavě, v průběhu které byly představeny také některé muzejní budovy. Procházky začínaly vždy v 11, 13, 15 a 17 hodin u kostela sv. Vojtěcha. Pro děti ve věku od 9 do 15 let byla připravena speciální dětská prohlídka muzea, během níž děti prozkoumaly tajemná zákoutí Historické výstavní budovy. Zhruba hodinová prohlídka začínala v 9 a 14 hodin. Do akce se zapojil také Památník Petra Bezruče, který nabídl komentované prohlídky.

FAJNE LÉTO

9. 9. 2017, Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky

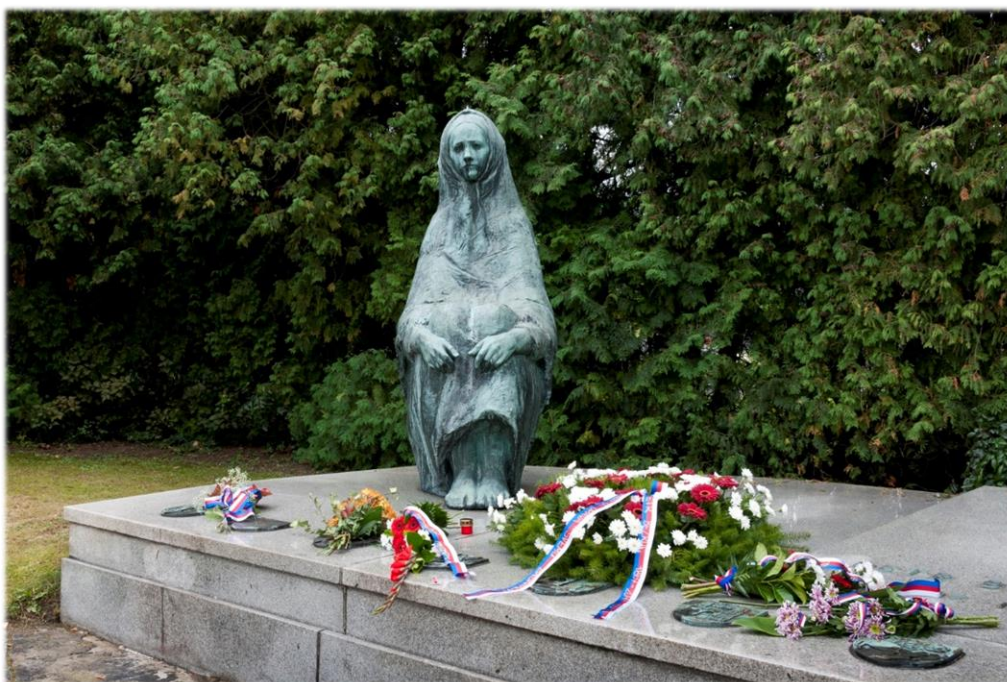
Areál opevnění je zařazen do tzv. Technotrasy, jejímž cílem je zatraktivnění technických památek pro veřejnost. V roce 2017 proběhnul další ročník Fajneho léta, který Slezské zemské muzeum pořádá společně s Moravskoslezským krajem. Akce byla určena především pro rodiče s dětmi, proto byla součástí programu nejen prohlídka pevnosti Alej, ale také soutěže, hudební vystoupení, jízda na koních, historický vojenský kemp, střelba na cíl či Zborovský branný závod zdatnosti. Pro děti byly připraveny drobné odměny, nechyběly ani stánky s občerstvením.

PETR BEZRUČ – SLEZSKÉ PÍSNĚ

12. 9. 2017, Historická výstavní budova

U příležitosti 150. výročí narození autora Slezských písní bylo připraveno zcela výjimečné vydání – každá báseň sbírky byla ilustrována jiným výtvarníkem. V jedné knize básní se tak Bezručovy verše setkaly s tvorbou 81 současných výtvarných umělců, přičemž některé z básní se vůbec poprvé za celou dobu své existence dočkaly výtvarného ztvárnění. Křest knihy se konal 12. 9. 2017 v Historické výstavní budově SZM v rámci vernisáže výstavy „Petr Bezruč – bard prvý, co promluvil“. Publikace vznikla za laskavé podpory Ministerstva kultury ČR, Akademie věd ČR a Nadace Landek.

VZPOMÍNKA NA PETRA BEZRUČE

15. 9. 2017, Městský hřbitov v Opavě

V den 150. výročí narození Vladimíra Vaška (1867) bylo uspořádáno pietní setkání na Městském hřbitově v Opavě k uctění památky významného literáta a slezského barda Petra Bezruče.

KONFERENCE: PETR BEZRUČ – BARD PRVÝ, CO PROMLUVIL

21. – 22. 9. 2017, Obecní dům, Opavská kulturní organizace, p. o.

Slezské zemské muzeum – Památník Petra Bezruče a katedra české literatury a literární vědy Filozofické fakulty Ostravské univerzity uspořádali konferenci „Petr Bezruč – bard první, co promluvil“ konanou u příležitosti 150. výročí narození slezského básníka. Na setkání vystoupili přední literární vědci věnující se životu a dílu Petra Bezruče. Kromě literárněvědných témat byly prezentovány také příspěvky z dalších vědních oborů – např. z teatrologie, dějin výtvarného umění, muzikologie, muzejnictví či lingvistiky. Památník Petra Bezruče navázal touto konferencí na dříve tradičně konané literárněvědné konference, které byly po dlouhé desítky let nezapomenutelnou součástí festivalu Bezručova Opava. Program konference byl přístupný široké veřejnosti.

DEN ČISTÉ MOBILITY

23. 9. 2017, Památník II. světové války

Místní akční skupina Opavsko ve spolupráci se Slezským zemským muzeem – Národním památníkem II. světové války uspořádala akci s názvem Den čisté mobility. Cílem akce bylo propagovat udržitelnou mobilitu, společenskou odpovědnost, nové technologie a inovace v dopravě. Návštěvníci mohli vidět např. výstavu elektromobilů a elektrokol, cyklotrenažéry a také zábavný program pro děti, soutěže či hudební vystoupení.

POCHOD PO LINII ČS. OPEVNĚNÍ MO-S 33 KOZMICE AŽ MO-S 19 ALEJ

23. 9. 2017, Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky

Další ročník tradičního pochodu po linii čs. opevnění se uskutečnil v sobotu 23. září. Délka trasy pochodu byla cca 8,5 km, doprovod a odborný výklad byl zajištěn pracovníky areálu opevnění. V pevnosti MO-S 19 Alej byla vystavena zástava Hraničářského pluku 4 a zpřístupněn byl také MO-S 20 Orel, který byl vybudován v nejvyšším IV. stupni odolnosti.

VYŘEŽ/Š SI SVOU DÝNI

30. 9. – 1. 10. 2017, Arboretum Nový Dvůr

Podzim je v Arboretu Nový Dvůr již tradičně věnován dýním. Ani v roce 2017 tomu nebylo jinak, a tak se návštěvníci z řad široké veřejnosti mohli těšit na oblíbenou akci s názvem „Vyřež/š si svou dýni“. Během víkendu mohli zapojit svou fantazii a vyrobit si netradiční a originální výzdobu na svou zahradu. Mlsné jazýčky jistě potěšila ochutnávka sladkých a slaných dýňových specialit. Pro zájemce o přírodu byly připraveny komentované prohlídky parku. Nechyběl ani lampionový průvod, občerstvení a spousta zábavy.

MEZINÁRODNÍ DEN SENIORŮ

2. 10. 2017, Historická výstavní budova

U příležitosti konání Mezinárodního dne seniorů se v Historické výstavní budově uskutečnily speciální prohlídky určené seniorům v doprovodu muzejní edukátorky.

MEZINÁRODNÍ DEN SENIORŮ

4. 10. 2017, Národní památník II. světové války

Ve středu 4. října jsme oslavili již potřetí v Národním památníku II. světové války Mezinárodní den seniorů. Pro seniory byl připraven bohatý program, který nejen poučil, ale také vyzkoušel jejich paměť a postřeh.

MEZINÁRODNÍ DEN ARCHEOLOGIE

16. 10. – 19. 11. 2017, Historická výstavní budova

U příležitosti Mezinárodního dne archeologie se v Historické výstavní budově uskutečnila výstava na téma „Archeologické poklady ve sbírkách Slezského zemského muzea“. Návštěvníci mohli poprvé zhlédnout například poklad 2 221 stříbrných pražských grošů z Klokočova nebo unikátní pravěké bronzové poklady z Opavy-Kateřinek, z Mankovic, Branky a Podolí-Bohučovic.

Dne 21. 10. 2017 se konal v prostorách Historické výstavní budovy a jejím blízkém okolí tematický den, během kterého byly návštěvníkům z řad široké veřejnosti představeny způsoby pravěké výroby bronzových předmětů a další experimentální výrobní procesy. Přípraveny byly také tematicky zaměřené aktivity a hry pro děti.

DEN VZNIKU SAMOSTATNÉHO ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTU

28. 10. 2017, Národní památník II. světové války

Téměř před 100 lety vznikl samostatný stát Čechů a Slováků – Československo. Tento významný den byl připomenut v multifunkčním sále správní budovy památníku koncertem klasické i moderní hudby v podání mladých umělců z našeho regionu. Petr Franek, Iveta Zdeňková či Ivan Nanov zahráli mimo jiné skladby takových velikanů klasické hudby, jako byli L. van Beethoven, F. Chopin či J. S. Bach.

Po celý tento den byl mimo expozic památníku pro veřejnost zpřístupněn také symbolický hřbitov, na kterém se nachází více než 13 000 destiček se jmény obětí II. světové války. Návštěvníci tak mohli uctít i Památku zesnulých a zapálit na hřbitově svíčku či položit květinu.

HALLOWEEN V NOČNÍM MUZEU

3. 11. 2017, Historická výstavní budova

Speciální halloweenský program nejen pro děti – pro návštěvníky byla připravena netradiční strašidelná muzejní procházka plná překvapení.

DEN VÁLEČNÝCH VETERÁNŮ

11. 11. 2017, Národní památník II. světové války

Po celém světě a i v našich zemích si lidé připomínají Den válečných veteránů. Toto symbolické datum bylo vybráno na počest podepsání příměří a ukončení I. světové války a vžil se pro něj symbol vlčích máků. V Národním památníku II. světové války byl tento den připomenut komentovanou prohlídkou expozice památníku. Po celý den byl také otevřen symbolický hřbitov, kde bylo možno zapálit svíčku a vzpomenout na válečné oběti. Tradice vlčích máků byla podpořena také v tvořivých dílničkách, kde si návštěvníci mohli květ vlčího máku vyrobit.

KŘEST KNIHY – LITULTOVICE

20. 11. 2017, Historická výstavní budova

Kolektivní monografie opavských a olomouckých historiků mapuje dějiny jedné z moravských enkláv ve Slezsku od počátků středověkého osídlení po současnost. Čtenáři se dozvědí o významných majitelích panství, stavebním vývoji městyse i unikátního renesančního zámku či politickém a spolkovém životě v době rozvoje občanské

společnosti. V neposlední řadě kniha představuje významné osobnosti spjaté s Litultovicemi.

VEČER VÍTĚZŮ

24. 11. 2017, Památník Petra Bezruče

„Stužkonoska modrá“ – recitační soutěž k poctě Petra Bezruče – již se zúčastnili žáci základních škol a víceletého Mendelova gymnázia v Opavě. Vítězové školních kol a městské soutěže pořádané 24. listopadu 2017 Slezským zemským muzeem a Opavskou kulturní organizací se představili veřejnosti na slavnostním Večeru vítězů v Památníku Petra Bezruče.

ROZLOUČENÍ SE SEZÓNOU V PAMÁTNÍKU

26. 11. 2017, Národní památník II. světové války

Poslední neděle v listopadu byla v Národním památníku II. světové války věnována rozloučení se sezónou roku 2017. Aby si návštěvníci naposledy v tomto roce užili prohlídku památníku, byl připraven celodenní edukační program „Vůně Vánoc v dobách války“. Během celého dne měli zájemci možnost dozvědět se více o průběhu Vánoc během II. světové války a průvodci měli připraveny i malé aktivity spojené s vánoční tematikou. V 16 hodin pak proběhlo symbolické uzamčení vánočně vyzdobeného památníku a slavnostní rozloučení u vánočního stromečku.

MALOVÁNÍ BANĚK

27. 11. – 22. 12. 2017, Historická výstavní budova

Tradiční malování baněk se Slezskou tvorbou ve Slezském zemském muzeu, kde si návštěvníci mohli vytvořit originální vánoční dárek pro své blízké.

KŘEST KNIHY – ANDĚLÍN GROBELNÝ: VZPOMÍNKY

28. 11. 2017, Historická výstavní budova

Andělín Grobelný patřil k předním historikům Slezska a severní Moravy v poválečném období. Vzpomínky, které sepsal v 80. letech 20. století, mapují zejména jeho působení ve Slezském studijním ústavu v Opavě během prvních dvou poválečných dekád. Jedná se o unikátní a zasvěcený vhled do tehdejší činnosti vědeckého pracoviště i do dobových společenských poměrů. Komentovanou edici Grobelného vzpomínek připravil historik SZM Pavel Šopák.

VÁNOČNÍ DÍLNIČKA S MIKULÁŠSKOU NADÍLKOU

2. 12. 2017, Historická výstavní budova

Akce pro malé i velké návštěvníky, během které si mohli nazdobit perníky, ozdobit baňku nebo si připomenout tradice spjaté s Vánoce. V průběhu celého dne byl připraven adventní program, na kterém si návštěvníci s našimi muzejními edukátorkami mohli vytvořit originální vánoční dárečky. V 16 hodin bylo připraveno loutkové divadlo s pohádkovým představením „Perníková chaloupka“. Od 17 hodin následovala mikulášská nadílka od pravého čerta, Mikuláše a anděla.

KŘEST KNIHY – (O)HLASY ŽEN V ČESKÉ KULTUŘE: LUDMILA HOŘKÁ

5. 12. 2017, Historická výstavní budova

Publikace je druhým svazkem nové ediční řady věnované ženám, které zanechaly významnou stopu v české kultuře. Ludmila Hořká – vlastním jménem Marie Šindelářová, rozená Holubková, byla sběratelka lidové slovesnosti, organizátorka folkloristických slavností, publicistka, básnířka a prozaička, která ve svém díle zobrazovala život na Hlučínsku v 1. polovině 20. století, s důrazem na sociální a národnostní problematiku kraje. Umělecké jméno Hořká přijala jako metaforu, vyjadřující polohu jejího vlastního života, ale rovněž i života celého tohoto kraje.

CYKLUS ADVENTNÍCH KONCERTŮ

7. 12. – 14. 12. 2017

Sérii adventních koncertů byla zahájena společně s Opavskou kulturní organizací v úterý 28. 11. 2017 v 18 hodin, a to koncertem Štěpána Raka a Alfreda Strejčka. Akce s názvem „Vánoční rozjímání“ se uskutečnila v opavském kostele sv. Václava. Ve čtvrtek 7. 12. 2017 vystoupily od 17 hodin v Historické výstavní budově dětské sbory ZUŠ Václava Kálíka v Opavě s písněmi a skladbami, které návštěvníky naladily do pravé vánoční pohody. Cyklus byl zakončen ve čtvrtek 14. 12. 2017 v 17 hodin opět v Historické výstavní budově, a to vystoupením klavíristy Dominika Fajkuse a violoncellisty Jana Hanouska.

POHŘEB, JAK JEJ NEZMÁME ANEB POSLEDNÍ ROZLOUČENÍ V KRÁLOVSKÝCH RODINÁCH

4. 1. 2017, Historická výstavní budova

Rozloučení s lidskou bytostí bývá bolestnou záležitostí pro každého z nás. V případě knížecích, královských a císařských rodin se však tato ztráta stává zároveň státním aktem, vyžadujícím letitou přípravu. Napadlo vás někdy pohřeb si dopředu několikrát vyzkoušet? Přistoupili byste na eventualitu být pohřben na třech různých místech? Aplikovali byste na člena své rodiny eutanázii jen proto, aby jeho úmrtí nebylo oznámeno v nepravý čas? Všechny výše uvedené okolnosti nechávají představitele vrcholné evropské aristokracie v klidu a vnímají je jako nedílnou součást života. Pokud vás zajímalo, proč s sebou poslední rakouská císařovna Zita vozila padesát let srdce svého manžela, proč se v některých zemích chodí na pohřby v bílém nebo která současná královna si navrhla svůj vlastní náhrobek, mohli jste si poslechnout přednášku historika Slezského zemského muzea Kamila Rodana.

POMNÍKY A PAMÁTNÍKY OBĚTÍ PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY VE SLEZSKU

18. 1. 2017, Historická výstavní budova

Úvodní část přednášky přiblížila obecné příčiny a okolnosti výstavby válečných památníků v českých zemích i ve světě. Dále se zaměřila na specifické rysy vývoje ve Slezsku. Pozornost byla věnována typům pomníků a jejich osudům v letech nacistické okupace i komunistického režimu. Přednášel Ondřej Kolář, historik Slezského zemského muzea.

TO NEJKRÁSNEJŠÍ Z JESENÍKŮ

1. 2. 2017, Historická výstavní budova

Posluchači se prostřednictvím fotografických snímků z CHKO Jeseníky dozvěděli např. to, co patří k nejvzácnějším úkazům v Jeseníkách a proč je důležité je chránit. Pozornost byla věnována také ptákům a netradičnímu způsobu jejich monitoringu. Podrobně jsme se podívali také na to, co nového se chystá v nejcennějších oblastech Jeseníků a proč může být rostoucí návštěvnost do jisté míry velkým problémem. Přednášel Petr Šaj, vedoucí Správy CHKO Jeseníky.

SPOLKY VE SLEZSKU V ZRCADLE BOHATSTVÍ MUZEJNÍCH DEPOZITÁŘŮ

22. 2. 2017, Historická výstavní budova

Období „dlouhého“ 19. století a do značné míry též dobu první Československé republiky charakterizovala mimo jiné intenzivní spolková činnost. Přednáška představila nejen historii jednotlivých spolků a sdružení, ale především hmotné artefakty svázané s jejich působením.

Posluchači se tak seznámili např. se spolkovými stejnokroji, odznaky, prapory, kronikami, výpravnými fotografickými tably, či s památkami, které byly z iniciativy a za prostředky spolků budovány. Návštěvníkům byly objasněny také mnohdy pozoruhodné způsoby, kterými se prezentované artefakty staly součástí muzejních sbírek. Přednášel Ondřej Haničák, kurátor historického pracoviště Slezského zemského muzea.

ODPOČINUTÍ VĚČNÉ ANEB KRÁLOVSKÉ HROBY, HROBKY A POHŘEBIŠTĚ V NOVODOBÉ HISTORII

1. 3. 2017, Historická výstavní budova

Královské hroby a hrobky dnes představují němé svědky slávy svých majitelů a velikosti jejich bohatství. Umístění v nich se však řídilo a řídí přesnými pravidly. Zamysleli jste se někdy nad tím, v kolika rakvích panovníci odpočívají a kdo jim v nich dělá společnost? Kdo s kým může po smrti ležet v jedné místnosti a jaká forma náhrobku uctí vznešeného zesnulého? To vše se mohli návštěvníci dozvědět na přednášce historika Kamila Rodana z Oddělení historického výzkumu Slezského zemského muzea.

FILMOVÝ DOKUMENT O PREPARACI SLONA INDICKÉHO

8. 3. 2017, Historická výstavní budova

Jiří Pecháček se dlouhodobě a s velkým zájmem, kromě jiných aktivit, věnuje dokumentaci preparátorských postupů, které doznaly za poslední půlstoletí zásadních technologických změn. Jeden z jeho posledních dokumentů je film o preparaci slona indického, který představil během své odborné přednášky.

MĚSTO MUZEÍ

22. 3. 2017, Historická výstavní budova

Opava je městem muzeí. To je výchozí teze esejistických textů, soustředěných do nové knihy pracovníka Oddělení historického výzkumu SZM Pavla Šopáka, který jí završil své poznání historie Slezského zemského muzea a jeho historických předchůdců – těch domnělých i těch skutečných. Se svou publikací a jejím obsahem podrobně seznámil zájemce z řad odborné i laické veřejnosti na stejnojmenné přednášce osobně sám autor.

TRADIČNÍ SKLIZEŇ OLIV V ŘECKU

29. 3. 2017, Historická výstavní budova

Olivy a olivový olej patří k základním potravinám ve Středomoří již od prehistorických dob. Autor přednášky se na podzim roku 2016 osobně účastnil sklizně v malé rodinné firmě v městě Preveze na západním pobřeží Řecka, která olivy sklízí starým ručním způsobem. S tajemstvím výroby olivového oleje seznámil posluchače Jakub Kubačka, statutární zástupce Natury Opava.

ČESKOSLOVENSKÁ POPULÁRNÍ HUDBA A JEJÍ PŘEDSTAVITELÉ NA FESTIVALU MIDEM 1968–1969

5. 4. 2017, Historická výstavní budova

Hudební festival v jihofrancouzském městě Cannes představoval na konci 60. let 20. století tržiště, na kterém se každoročně setkávali zpěváci a producenti téměř ze všech zemí světa. O hudební problematice tohoto období přednášel historik Kamil Rodan z Oddělení historického výzkumu Slezského zemského muzea.

OSUDY DARŮ KNÍŽETE JANA II. Z LICHTENŠTEJNA SLEZSKÉMU ZEMSKÉMU MUZEU

26. 4. 2017, Historická výstavní budova

Výstava „*Jan II. kníže z Lichtenštejna, mecenáš a donátor Slezského zemského muzea*“ představila dary, které se v muzejní sbírce dochovaly. Ale jaká byla jejich historie? Mohly projít velkými aukcemi starožitností v evropských aukčních domech nebo je Jan II. z Lichtenštejna zakoupil na svých cestách po Evropě a muzeu následně daroval? A co se s nimi dělo poté? Tyto i další otázky zodpověděl Martin Janák, spoluautor výstavy a kurátor uměleckohistorického pracoviště SZM.

SLEZSKÝ ZEMĚDĚLEC A JEHO PROBLÉMY NA PŘELOMU 19. A 20. STOLETÍ

3. 5. 2017, Historická výstavní budova

Přírodními i lidskými zdroji značně limitované slezské zemědělství procházelo od počátku 19. století strukturálními i jinými změnami. Hybatelem, předmětem i objektem těchto změn byl však vždy člověk – zemědělec. Jak se vypořádával se změnami ve svém okolí, případně jakou partnerku si pro své živobytí hledal, to vše a mnohem více se posluchači dozvěděli na přednášce historika a výzkumného pracovníka SZM Kamila Rodana.

PŘÍBĚHY Z MUZEJNÍCH SBÍREK

20. 5. 2017, Historická výstavní budova

Přednáška, konaná v rámci Mezinárodního dne muzeí, prostřednictvím předmětů ze sbírky SZM přiblížila vybrané pohnuté osudy obyvatel Slezska a Ostravska ve 20. století. Přednášel historik a kurátor SZM Ondřej Kolář.

VYNIKAJÍCÍ UMĚLECKÁ DÍLA ZE SBÍRKY SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA A JEJICH PROTĚJŠKY V PŘEDNÍCH SVĚTOVÝCH MUZEÍCH

24. 5. 2017, Historická výstavní budova

Další z cyklu přednášek o darech Jana II., knížete z Lichtenštejna, se zaměřila na vynikající, přesto veřejnosti málo známé předměty ze sbírky výtvarného umění a jejich protějšky nejen

v evropských, ale i světových muzeích, jako je Metropolitní muzeum v New Yorku, Puškinovo muzeum v Moskvě nebo Germánské národní muzeum v Norimberku. Přednášel Martin Janák, kurátor sbírky výtvarného umění SZM.

NACISTICKÉ PODZEMNÍ TOVÁRNY

25. 5. 2017, Historická výstavní budova

Nacistické podzemní továrny jsou dodnes rezonující téma mezi odborníky i mezi širokou veřejností. Přitahují pozornost oprávněně i zcela bezdůvodně, jsou zahaleny rouškou tajemství a přitom byly obyčejným východiskem z nouze. Protiklady je provázejí od jejich vzniku až dodnes, kdy legendy často překryly podstatu. Částečné odpovědi na otázky o jejich vzniku, rozsahu a významu se dozvídáme z archivů, terénního výzkumu i ze vzpomínek pamětníků. Přednášel Ivan Rous ze Severočeského muzea v Liberci.

KORUNOVACE EVROPSKÝCH PANOVNÍKŮ V 19. A 20. STOLETÍ

7. 6. 2017, Historická výstavní budova

Korunovační obřad představoval v životě každého panovníka jeden z nejvýznamnějších státnických i osobních aktů jeho života. Faktická i obsahová stránka obřadu však v průběhu věků doznala značných změn a se vstupem panovnických rodů do 20. století se také začalo uvažovat o významu tohoto obřadu pro současnou společnost. Odlišnosti v přístupu ke korunovačním obřadům na své přednášce objasnil historik a výzkumný pracovník SZM Kamil Rodan.

AKVARISTIKA PRO ZAČÁTEČNÍKY

21. 6. 2017, Historická výstavní budova

Přednáška Martina Gajdošíka, kurátora zoologického pracoviště SZM, objasnila, jak si založit nenáročné akvárium, jaké jsou vhodné druhy rostlin a ryb pro začátečníky a jak takovou nádrž ošetřovat. Pozornost byla věnována i rybím nemocem, poruchám růstu rostlin či dalším vodním organismům vhodným pro začátečníky.

JAN II. KNÍŽE Z LICHTENŠTEJNA JAKO SBĚRATEL UMĚNÍ ITALSKÉ RENESANCE

28. 6. 2017, Historická výstavní budova

Jednou z předních oblastí sběratelského zájmu Jana II. knížete z Lichtenštejna bylo umění italské renesance, což se projevilo i v jeho darech Slezskému zemskému muzeu. Jako celek tak bylo v rámci přednášky blíže představeno italské renesanční sochařství, malířství, keramika i nábytek. Přednášel Martin Janák, kurátor sbírky výtvarného umění SZM.

KŘEHKÁ KRÁSA – PORCELÁN OD JANA II. Z LICHTENŠTEJNA

19. 7. 2017, Historická výstavní budova

Posluchači se seznámili s knížecími dary Slezskému zemskému muzeu, pocházejícími především z porcelánek v Míšni, Vídni a Nymphenburgu, neopomenuty ale byly také menší německé manufaktury ve Fürstenbergu a Höchstu. Prezentovány byly rovněž sochařské práce významných modelérů těchto porcelánek – Johanna Joachima Kaendlera, Johanna Klammera a Franze Antona Bustelliho. Přednášel Martin Janák, kurátor sbírky výtvarného umění SZM.

LIPTAŇSKÁ TRAGÉDIE 1938

2. 8. 2017, Historická výstavní budova

Incident v Liptani na Osoblažsku ze dne 22. září 1938 patřil k nejdramatičtějším a nejtragičtějším událostem tzv. mnichovské krize, přesto je o něm v současnosti známo jen relativně málo. Jak se události odehrály? Jak probíhalo poválečné vyšetřování? Jak byly liptaňské události využívány v politické agitaci po roce 1945? Lze po téměř osmdesáti letech ještě vypátrat nové informace? Na tyto a další otázky se pokusila odpovědět přednáška historika Slezského zemského muzea Ondřeje Koláře.

SYMBOLIKA BRITSKÝCH KORUNOVAČNÍCH OBŘADŮ

13. 9. 2017, Historická výstavní budova

Korunovační obřad symbolizuje od nepaměti smlouvu uzavíranou mezi panovníkem a Bohem. Do kolika částí se takový obřad dělí? Jaké předměty se k němu používají a jaké tajné formule se při něm říkají? To a mnoho dalšího se mohli posluchači dozvědět na přednášce Kamila Rodana, historika SZM.

PŘEHLÍŽENÝ SVĚT MECHOROSTŮ

20. 9. 2017, Historická výstavní budova

Mechorosty jsou zde již více než 140x déle než celý lidský druh. Přesto jsou díky své velikosti často přehlíženy a spousta z nás ani netuší, že „mechů“ je na světě přes 20 000 druhů, že to byly vůbec první rostliny na souši a že některé mechorosty mohou být až 70 cm vysoké. Svět mechorostů je fascinující právě svou opomíjenou krásou, o které přednášel Lukáš Číhal, botanik SZM.

ČEŠI NA SOČSKÉ FRONTĚ

4. 10. 2017, Historická výstavní budova

Přednáška Ondřeje Koláře, historika SZM, přiblížila účast vojáků z českých zemí v bojích na sočské frontě na dnešním slovinsko-italském pomezí v letech 1915–1917. Pozornost

byla zaměřena nejen na průběh válečných operací, ale také na osudy významných osobností na bojišti (básník Fráňa Šrámek, výtvarník a literát Josef Váchal a další). Posluchači se seznámili také s „druhým životem“ sočského bojiště a s památkami, které zde dodnes připomínají nasazení českých vojáků.

KORUNOVACE BRITSKÝCH KRÁLŮ V 19. A 20. STOLETÍ

11. 10. 2017, Historická výstavní budova

Jaká událost způsobila odložení korunovace Eduarda VII.? Jakou exotickou korunovaci zažil Jiří V. a proč jeho syn o korunovaci přišel a přenechal ji někomu jinému? Nejen o tom byla přednáška Kamila Rodana, historika SZM.

OSTRAVSKÉ GESTAPO A OSUDY JEHO KONFIDENTŮ

1. 11. 2017, Historická výstavní budova

Přednáška historika Radomíra Sedi, jejímž cílem bylo představit veřejnosti činnost nejaktivnějšího perzekučního aparátu v Ostravě za celé 20. století, německé tajné policie. Posluchači byli seznámeni s její organizační strukturou, hlavními představiteli a specifickými metodami. Zvláštní pozornost byla věnována vybraným spolupracovníkům ostravské služebny a jejím poválečným osudům.

PANCĚŘOVÁ LEGENDA – ŠIKOVATEL KURT KNISPEL

7. 11. 2017, Historická výstavní budova

Postava největšího tankového esa všech dob, šikovatele Kurta Knispela, zajímá jak historiky v České republice, tak badatele ve světě již mnoho let. Tento rodák z malé vesnice Salisov u Zlatých Hor ve Slezsku byl totiž znám svým odporem k německé válečné mašinérii, přesto patřil k nejvýkonnějším vojákům německého Wehrmachtu. O válečných osudech osádky jeho tanku i rodiny Kurta Knispela se posluchači mohli dozvědět více na přednášce Vlastimila Schildbergera, historika Moravského zemského muzea.

PŘÍBĚHY KRÁLOVSKÝCH ŠPERKŮ

15. 11. 2017, Historická výstavní budova

V dlouhé historii lidského rodu byly vyrobeny miliony šperků. A každý z nich má v sobě zakódován svůj neopakovatelný příběh. Přestože se jedná o němé svědky minulosti, našli jsme pro vás ve světové klenotnici pár skvostů, jejichž osudy se díky pozorným pamětníkům zachovaly. Přednášel Kamil Rodan, historik SZM.

6. 12. 2017, Historická výstavní budova

Müllerův dům byl od středověku součástí areálu opavského hradu a je jedinou připomínkou někdejšího hradního sídla, které bylo později přestavěno na zámek. Díky archeologickému průzkumu ale víme, že historie tohoto místa je ještě starší. Přednáška Soni Králové, archeoložky SZM, seznámila zájemce s výsledky archeologického průzkumu z let 2015–2017. Posluchači se dozvěděli nejen o historii této významné archeologické lokality, ale také o tom, proč jsou pod Müllerovým domem středověké hradby, jaké jsou nejzajímavější nálezy z výzkumu či nejnovější výsledky odborných analýz.

DOPROVODNÉ PROGRAMY

Edukační a doprovodné programy pro návštěvníky z řad široké veřejnosti mají v SZM již dlouholetou tradici. V roce 2017 tomu nebylo jinak a naši muzejní pedagogové a odborní pracovníci připravili celkem níže uvedené edukační a speciální programy.

PROGRAMY A WORKSHOPY KE STÁLÝM EXPOZICÍM A VÝSTAVÁM

HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA

EDUKAČNÍ PROGRAMY KE STÁLÉ EXPOZICI PŘÍRODA SLEZSKA

ZVÍŘECÍ ŠKOLKA

S dětmi jsme si povídali o tom, jak zvířecí mláďata přicházejí na svět, kolik starostí nadělají rodičům a co všechno se musí naučit, než vyrostou. Podívali jsme se na různé typy hnízd a vajíček a vysvětlili si také, která mláďátka potřebují naši pomoc a která ne.

Program byl určen pro děti z MŠ a žáky 1. a 2. ročníků ZŠ.

REKORDMANI Z ŘÍŠE ZVÍŘAT

Karlík má oči jako rys a Mařenka skáče jako zajíc. A co vy, děti? Umíte to také? Pojďte se do muzea seznámit s rekordmany z naší přírody a porovnat se s jejich neuvěřitelnými schopnostmi.

Program byl určen pro děti z MŠ a žáky 1. a 2. ročníků ZŠ.

CO NÁM ŘÍKÁ EKOLOGIE

Už jste slyšeli, že ekologie není totéž co ochrana životního prostředí? Čím se tedy ekologové v praxi zabývají? V novém edukačním programu jsme si společně tyto otázky zodpověděli, na konkrétních příkladech jsme si vysvětlili důležité pojmy a zamysleli se, jak nás tyto poznatky mohou ovlivnit v každodenním životě.

Program byl určen pro žáky 2. stupně ZŠ, studenty SŠ a skupiny zájemců z řad široké veřejnosti.

ZNÁTE JE Z POHÁDEK

Oblíbený program v novém kabátku herní formou přiblížil dětem říši zvířat prostřednictvím zvířátek, která znají z pohádek. Pomocí známých postavicek si děti připomenuly své oblíbené příběhy a podívaly se, jak vypadá jejich skutečná předloha.

Program byl určen pro děti z MŠ a žáky 1. a 2. ročníků ZŠ.

VZÁCNÍ SAVCI

V programu se návštěvníci dozvěděli zajímavosti ze života vzácných a ohrožených savců.

Program byl určen pro žáky 3. a vyšších ročníků ZŠ, studenty SŠ a skupiny zájemců z řad veřejnosti.

MALÝ VELKÝ SVĚT

Návštěvníci se blíže seznámili s nejpočetnější skupinou živočichů na planetě Zemi a její nepostradatelnou úlohou v naší přírodě. Hlavní roli zde hrál rozmanitý svět hmyzu.

Program byl určen pro žáky 2. stupně ZŠ, studenty SŠ a skupiny zájemců z řad veřejnosti.

SLONÍ ŽIVOT

Společně jsme se seznámili se životem slonů v divočině i v zajetí. Popovídali jsme si blíže o vystaveném preparátu slona indického Calvinovi. Nebylo opomenuto ani důležité téma ochrany volně žijících slonů.

Program byl určen pro žáky MŠ, 1. a 2. stupně ZŠ, studenty SŠ a skupiny zájemců z řad široké veřejnosti.

Z PTAČÍ PERSPEKTIVY

Nahlédli jsme společně do světa ptáků. Povídali jsme si o jejich zvláštích a dovednostech

Program byl určen pro žáci 3. a vyšších ročníků ZŠ, studenty SŠ a skupiny zájemců z řad široké veřejnosti.

SE ZVÍŘÁTKY DO POHÁDKY

Přenesli jsme se do světa pohádek a poznali, jak pohádková zvířata žijí ve skutečnosti. Žáci se hravou formou seznámili také s rčeními a příslovími ze světa zvířat.

Program byl určen pro děti předškolního věku, žáky 1.–5. ročníků ZŠ a zájemce z řad široké veřejnosti.

NEJ ZE SVĚTA ZVÍŘAT

Žáci se hravou formou seznámili s rekordmany ze světa zvířat, pozornost byla věnována také dalším zajímavostem ze zvířecí říše.

Program byl určen pro děti předškolního věku, žáky 1.–5. ročníků ZŠ a zájemce z řad široké veřejnosti.

PUTOVÁNÍ PO VLÁKNECH PAVUČIN

Během poučného a hravého setkání s pavoučkem návštěvníci zjistili, že se ho nemusí bát. Děti si zkusili vytvořit vlákna pavučin a zalovili si jako pavoučci. Zjistili také, proč se křížák nechytí do vlastní pavučiny nebo proč se pavouci rádi maskují.

Program byl určen pro děti předškolního věku, žáky 1.–4. ročníků ZŠ.

EDUKAČNÍ PROGRAMY KE STÁLÉ EXPOZICI ENCYKLOPEDIE SLEZSKA

OD NITĚ KE KOŠILI – O PŘÍRODNÍCH VLÁKNECH I TEXTILNÍCH TOVÁRNÁCH

První varianta byla určena dětem z MŠ a žákům 1.–3. tříd ZŠ. Zaměřila se na původ rostlinných i živočišných vláken, proces jejich zpracování a využití v textilním průmyslu. Skupiny návštěvníků od 13 let si navíc názorně představily situaci různých lidí, kteří byli

ovlivnění přesunem textilní výroby do jiné země. Účastníci rozvíjeli své smysly, kooperativní metody práce a kritické myšlení.

Program byl určen pro všechny věkové skupiny včetně zájemců z řad široké veřejnosti

---

VANITAS – TEDY O POMÍJIVOSTI V ŽIVOTĚ

Program využíval metod kritického myšlení a kooperativních metod práce. Lekce pomohla hlouběji proniknout do průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Cílem bylo setkat se s originálem uměleckého díla, seznámit se s námětem zátiší Vanitas a vést srovnání přístupu ke smrti v baroku a dnes, uvědomit si význam důležitosti věcí a vztahů v našem životě.

Program byl určen pro žáky 8.–9. ročníků ZŠ a studenty SŠ.

ALEGORIE, SYMBOL, PERSONIFIKACE. CO NÁM CHTĚJÍ OBRAZY A SOCHY ŘÍCT?

Program o významech zobrazeného. Symbolika v barokním malířství a sochařství dosáhla sice svého vrcholu, ale až do současnosti naši společnost znaky, jínataje a podobenství ovlivňují. Pokud symbolům nerozumíme, můžeme se ztratit.

Program byl určen pro žáky 5.–9. ročníků ZŠ.

KOLONIÁL ANEB O FINANČNÍ GRAMOTNOSTI

Během programu se děti podívaly do koloniálu z 20. let 20. století v expozici Encyklopedie Slezska. Získávaly informace o zámořských objevech, koloniích a rostlinách, které obohatily náš jídelníček. Během lekce se zabývaly pravostí peněz v historii a zkoumaly ochranné prvky na současných bankovkách. Nechyběl ani malý exkurz do lidové slovesnosti. Lekce vedla děti 1. a 2. stupně ZŠ k tématu finanční gramotnosti.

Program byl určen pro žáky ZŠ.

B-F-L-M-P-S-V-Z

Chcete dětem ukázat, že se vyjmenovaná slova neučí nazpaměť jen kvůli známám? Děti je hravou formou hledali, nacházeli a propojovali s konkrétními předměty či obrázky ve stálých expozicích muzea.

Program byl určen pro žáky 3.–4. ročníků ZŠ.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „SPOLKOVÝ ŽIVOT VE SLEZSKU“

OSTROSTŘELCI, SOKOLOVÉ, RECESISTÉ A JINÝ SPOLKOVÝ ŽIVOT VE SLEZSKU

Život v 19. století doprovázelo formování občanské společnosti a s tím spjatý vznik spolků a spolkových aktivit. Hlavní pozornost byla věnována kontinuitě vybraných spolkových aktivit do současnosti. Velkou pozornost si zasloužily sbory dobrovolných hasičů, tělocvičné jednoty, turistické či střelecké spolky, dále pěvecká, divadelní, vědecká

a vzdělávací sdružení. Stranou nezůstala ani recesistická společnost Schlaraffia se svými cíli – přátelstvím, humorem a uměním. Program využíval kooperativních metod práce. Program byl určen pro žáky 5.–9. tříd ZŠ, studenty SŠ a zájemce z řad široké veřejnosti.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „JAN II. Z LICHTENŠTĚJNA, MECENÁŠ A DONÁTOR SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA“

JAN II. KNÍŽE Z LICHTENŠTĚJNA, MECENÁŠ A DONÁTOR SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

Program o uměleckých sbírkách evropského významu darovaných knížetem Janem II. z Lichtenštejna našemu muzeu. Jestliže jste neplánovali cestu do Metropolitního muzea umění v New Yorku nebo do Národní galerie ve Washingtonu, mohli jste se podívat k nám, neboť některé sbírkové předměty máme stejné.

Program byl určen pro žáky 6.–9. ročníků ZŠ, studenty SŠ a zájemcům z řad veřejnosti.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „PETR BEZRUČ – BARD PRVÝ, CO PROMLUVIL“

KŘÍŽEM KRÁŽEM MORAVSKOSLEZSKÝM KRAJEM Z OPAVY DO BESKYD

Žáci se hravou formou seznámili s životními osudy Petra Bezruče, s místy, kde Petr Bezruč působil, ale také s místy, která jsou po tomto národním umělci pojmenována. Pozornost byla věnována také hlavním motivům Bezručových básní a žáci měli možnost stát se na chvíli sami umělci.

Program byl určen pro žáky 2. stupně ZŠ.

EDUKAČNÍ PROGRAMY KE STÁLÉ EXPOZICI V NÁRODNÍM PAMÁTNÍKU II. SVĚTOVÉ VÁLKY

NOŽE A VIDLIČKY VE II. SVĚTOVÉ VÁLCE

Bez práce nejsou koláče a bez boje už vůbec ne. Toto rčení by si mohli říkat vojáci bojující na frontách II. světové války. Kdo jedl moučníky a naopak, komu musel stačit tvrdý chléb? Program přiblížil stravování různých skupin lidí během válečných let a porovnal situaci u nás i ve světě. Součástí programu byly i aktivní prvky edukace, např. hry, komunikační kvízy a nechyběla ani malá ochutnávka. Program odpovídal požadavkům Rámcových vzdělávacích programů MŠMT.

Program byl určen pro děti z mateřských škol a žáky ZŠ až do 5. ročníku, vyšší stupeň ZŠ, studenty SŠ a skupiny zájemců z řad ostatních návštěvníků.

„VÁLKA JE VŮL“ ANEB II. SVĚTOVÁ VÁLKA PRO NEJMENŠÍ

Pro nejmenší návštěvníky bylo připraveno i základní seznámení s II. světovou válkou, kde jim byly vysvětleny hlavní pojmy tohoto dějinného konfliktu. Děti poznaly klíčová fakta

a události, které vedly k vypuknutí války, dotkli se i vojenské techniky a hrdinských bitev vedoucích k vítěznému konci. To vše lehkou formou, nenáročnou pro pochopení této problematiky, která v našem regionu má své nezastupitelné místo. Důraz byl kladen i na aktivity pro děti a žáky, aby si co nejlépe spojili edukační a zážitkové činnosti se získanými informacemi.

Program byl určen pro děti z mateřských škol a žáky ZŠ až do 5. ročníku a skupiny zájemců z řad ostatních návštěvníků.

MLČÍ MÚZY VE VÁLCE?

Kulturní život se ve válce nezastavuje. Mnozí umělci se naopak dostávají do nového světla zájmů, někteří se propůjčili Třetí říši, jiní byli potlačeni do ústraní. Sílu a memento psacího pera nebo štětce se žáci a studenti pokusili objevit v ukázkách děl československých i zahraničních umělců. Poznali jejich osud, jejich odhodlání, vycítili umělcův vliv na životy lidí během války. Dozvěděli se rovněž o propagaci války a míru prostřednictvím plakátů a filmového průmyslu, který v široké míře doplnil tehdejší divadelní a hudební scénu. Program byl veden formou prezentace s aktivními částmi. Účastníci si odnesli poznatky s sebou ve vyplněném pracovním listu. Program byl vytvořen dle požadavků Rámcových vzdělávacích programů MŠMT.

Program byl určen pro žáky vyššího stupně ZŠ a studenty SŠ a skupiny zájemců z řad ostatních návštěvníků.

ZVÍŘATA VE VÁLKÁCH

Zvířata jsou přítelem člověka již od pravěku. Lidi provázela nejen v době míru, ale také ve válkách. Mnohá z nich pomáhala vojákům vydržet válečné útrapy a mnohá z nich při své službě položila život. Program přiblížil návštěvníkům osudy koní, psů, holubů nebo velbloudů a zábavnou formou poukázal na osudy konkrétních zvířecích hrdinů.

Program byl určen pro všechny věkové kategorie.

---

1. SVĚTOVÁ VÁLKA A ČESKÉ ZEMĚ

Program objasnil okolnosti vedoucí k vypuknutí tzv. Velké války, objasnil zásadní okamžiky tohoto konfliktu a vliv válečných událostí na obyvatelstvo v českých zemích. Neopomenul nastínit osudy vojáků z českých zemí jak v rakousko-uherské armádě, tak v legiích. Účastníci si mohli prohlédnout dokumenty vztahující se k 1. světové válce. Program byl vytvořen dle požadavků Rámcových vzdělávacích programů MŠMT.

Program byl určen pro žáky vyššího stupně ZŠ a studenty SŠ a veřejnost.

HOLOCAUST A TRANSPORTY ŽIDOVSKÉHO OBYVATELSTVA

Cílem tohoto programu bylo seznámit návštěvníky se stručnou historií židovského národa. Objasněny byly pojmy antisemitismus, šoa, sionismus či holocaust. S využitím dobových dokumentů a nahrávek pamětníků byly objasněny okolnosti, které vedly k masovým transportům evropských Židů do ghatt a koncentračních táborů v období II. světové války. Program byl vytvořen dle požadavků Rámcových vzdělávacích programů MŠMT.

Program byl určen pro žáky vyšších ročníků ZŠ, studenty SŠ a skupiny zájemců z řad ostatních návštěvníků.

NĚKTERÉ STRÁNKY ŽIVOTA V PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA

Program osvětlil návštěvníkům okolnosti vzniku tohoto státního útvaru, dobu trvání a významné události v jeho historii. K objasnění některých událostí využíval program výpovědi pamětníků a dobových dokumentů. Nechyběla ani mapa, která ukázala hranice protektorátu se všemi jeho specifiky. Program byl vytvořen dle požadavků Rámcových vzdělávacích programů MŠMT.

Program byl určen pro žáky vyššího stupně ZŠ a studenty SŠ a veřejnost.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ VĚRNI ZŮSTANEME (BOJOVÁ CESTA ČESKOSLOVENSKÉ JEDNOTKY V SSSR)

VĚRNI ZŮSTANEME

V roce 2017 jsme si připomněli 75 let od vzniku 1. československého armádního sboru v SSSR. Tomuto výročí se věnovala i sezónní výstava ve správní budově památníku. Edukační program „*Věrní zůstaneme*“ byl vytvořen na míru této výstavě, a tak byl veden přímo v expozičních prostorech. Návštěvníci se zábavnou formou zapojili do běhu historických událostí sboru – od počátku jeho založení, přes těžké boje, strastiplné cesty vojáků domů do vlasti, až po jeho legendární vítězství a zrození hrdinů. Program byl vytvořen dle požadavků Rámcových vzdělávacích programů MŠMT.

Program byl určen pro žáky vyššího stupně ZŠ a studenty SŠ a skupiny zájemců z řad ostatních návštěvníků.

EDUKAČNÍ PROGRAMY KE STÁLÉ EXPOZICI V PAMÁTNÍKU PETRA BEZRUČE

ŽIVOT A DÍLO PETRA BEZRUČE

V rámci edukačního programu se žáci seznámili s nejdůležitějšími okamžiky Bezručova života a s jeho literární tvorbou. Součástí programu byl také poslech nahrávky rozhovoru Petra Bezruče s jeho sekretářkou Zdenkou Tomáškovou. Lektorovaný vzdělávací program nabízel dvě varianty: základní pro žáky ZŠ a rozšířenou pro SŠ a VŠ.

Provádění školních skupin bylo uskutečněno muzejním edukátorem v dobovém kostýmu představujícím Dodu Demlovou – jednu z Bezručových múz. Součástí programu byly pracovní listy, které si žáci a studenti odnesli po jejich vyplnění s sebou. Po předchozí domluvě byla prohlídka doplněna o četbu básní z básnické sbírky Slezské písně nebo přednesem básně Stuzkonoska modrá.

ZDENKA TOMÁŠKOVÁ: „ORTEL SAMOTY“

V rámci edukačního programu se žáci a studenti seznámili s nejdůležitějšími okamžiky Bezručova života, s jeho dílem a přátelstvím se Zdenkou Tomáškovou. Součástí programu byl poslech nahrávky rozhovoru básníka s touto ženou a literární dílna s knihou „*Ortel samoty*“. K dispozici byly rovněž pracovní listy.

Program byl určen pro žáky vyšších ročníků ZŠ a studenty SŠ.

ŽIVOT A DÍLO PETRA BEZRUČE – LITERÁRNÍ VYCHÁZKA

Na úvod byl pronesen krátký lektorovaný výklad k životu a dílu Petra Bezruče, po němž následovala společná vycházka místy s odkazy na Petra Bezruče (např. sochy, náměstí, městský hřbitov aj.). Program obsahoval také literární dílnu a pracovní listy.

Program byl určen pro žáky vyšších ročníků ZŠ a studenty SŠ.

PROGRAM PRO SENIORY

Ve vybraných měsících se v pátky konaly workshopy pro seniory na téma „*Petr Bezruč v proměnách času*“.

DOPROVODNÝ EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „JUBILANT VÁCLAV KÁLÍK“

V rámci edukačního programu se žáci a studenti seznámili prostřednictvím lektorského výkladu se životem a dílem hudebního skladatele Václava Kálíka. Součástí edukačního programu byly aktivity s pracovním listem, a také prezentace fotografií a netradiční poslech vybraných hudebních ukázek z autorovy tvorby. Nechybělo ani zhodnocení zhlédnuté výstavy.

Edukační program byl určen pro žáky 5.–9. ročníků ZŠ a studenty SŠ.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „TOULKY MUZEJNÍHO FOTOGRAFA“

Kdo byl Rudolf Chodura, čím byl spjat s Opavou, jaké byly jeho životní a profesní křížovky? Edukační program představil opavského fotografa jako jednu z klíčových osobností zabývajících se fotografickou dokumentací ve Slezském zemském muzeu. Prostřednictvím lektorovaného výkladu se žáci a studenti seznámili s výstavou. Součástí programu byl pracovní list, zastavení se u vybraných exponátů, na což navázala literární a výtvarná dílna.

Edukační program byl určen pro žáky 5. – 9. tříd ZŠ a studenty SŠ.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „PETR BEZRUČ V HUDBĚ A UMĚNÍ“

V rámci edukačního programu se žáci a studenti seznámili prostřednictvím lektorovaného výkladu s významnými umělci, kteří se nechali ve své tvorbě inspirovat dílem básníka Petra Bezruče. Součástí programu byly aktivity s pracovním listem. Následovala prezentace

fotografií a zajímavých muzejních exponátů, program nakonec doplnil poslech vybraných hudebních ukázek.

Program byl určen pro žáky vyšších ročníků ZŠ a studenty SŠ.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „LEOPOLD PARMA MEZI PŘÁTELI“

Výstava byla věnována zejména přátelským vztahům Leopolda Parmy s dalšími umělci, např. spisovateli a malíři, kteří zásadním významem formovali jeho osobnost a tvorbu. Edukační program nabízel lektorovaný výklad k výstavě, pracovní list, prezentaci zajímavých muzejních exponátů a výtvarnou dílnu.

Program byl určen pro žáky vyšších ročníků ZŠ a studenty SŠ.

LETNÍ EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO DĚTI

EXPERIMENTY V MUZEU

10. 7. – 14. 7. 2017, Historická výstavní budova

Pětidenní edukační program na téma „*Experimenty v muzeu*“ byl určen pro děti od 6 do 12 let. Hravou formou společně s muzejními edukátory prozkoumaly umělecká díla prostřednictvím fyzikálních a optických pokusů.

PŘÍBĚHY VÁLKY

3. a 4. 8., 23. a 24. 8. 2017, Národní památník II. světové války

Druhý ročník úspěšného letního edukačního programu, který byl rozložen do dvou termínů po dvou dnech. Pro děti byl připraven bohatý program, při kterém se nejen poučily, ale také si procvičily své tělo.

DALŠÍ EDUKAČNÍ PROGRAMY

WORKSHOP PRO ČEŠTINÁŘE

Památník Petra Bezruče

Každé první pondělí v měsíci v době od 14.00 do 15.00 hod. se v prostorách památníku konal workshop pro pedagogické pracovníky vyučující český jazyk a literaturu. Cílem workshopu bylo seznámit pedagogy s edukační činností památníku, navázat spolupráci s vyučujícími, získat zpětnou vazbu a zdůraznit vzájemné propojení mezi školami a muzeem na vzdělávací bázi.

POJĎTE S NÁMI DO MUZEA

Památník Petra Bezruče

Cílem edukačního programu bylo seznámit děti s pojmem „*muzeum*“, jeho významem pro jednotlivce i společnost. Děti byly během programu seznámeny s jednotlivými muzejními profesemi jako např. kurátor, archeolog, etnograf, zoolog či paleontolog. Byly jim vysvětleny pojmy jako expozice, výstava, výstavní prostory, sbírkový předmět, depozitář

a vernisáž. Děti díky tomu měly mít možnost orientovat pak se v expozicích, rozvíjet myšlení, vzájemně spolupracovat, esteticky vnímat a poznávat hodnoty minulosti.

Během edukačního programu se jim představila loutka princezny Zlatovlásky, která se stala průvodkyní tajuplným světem muzea. Děti se tak hravou formou seznámily s netradičním prostředím, v němž se historie prolíná se současností i budoucností.

Edukační program byl určen pro děti z MŠ a žáky 1. a 2. ročníků ZŠ.

WORKSHOP PRO RODINY S DĚTMI: ČTENÍ PRO NEJMENŠÍ

Památník Petra Bezruče

V rámci sobotních workshopů 7. 1., 28. 1., 11. 2., 25. 2. 2017 měli rodiče, ale i prarodiče, tety a strýcové aj. rodinní příslušníci možnost zapslouchat se s dětmi do čtení knížky „*Běží liška k Táboru a jiná říkadla*“. Akce byla určena pro děti od 2 do 5 let v doprovodu dospělého.

POHÁDKOVÉ ČTENÍ „BĚŽÍ LIŠKA K TÁBORU“

Památník Petra Bezruče

Edukační program pro děti, kde si poslechly nejenom říkadla, ale i nejznámější a nejoblíbenější dětské lidové písničky. Součástí programu byla pohybová a výtvarná dílna. Program byl určen pro žáky 1.-3. roč. ZŠ.

POHÁDKOVÉ ČTENÍ „KOLOVRAT“

Památník Petra Bezruče

Edukační program pro děti, v němž si poslechly čtení pohádek z knížky „*Kolovrat*“ od spisovatele Zdeňka Vavříka. Součástí programu byla pohybová a výtvarná dílna. Program byl určen pro žáky 3.-5. ročníků ZŠ.

WORKSHOP PRO VEŘEJNOST „VELIKONOCE A LIDOVÉ ZVYKY“

Památník Petra Bezruče

V rámci sobotních workshopů 18. 3., 25. 3., 1. 4., 9. 4. 2017 měli rodiče s dětmi, senioři a další zájemci možnost dozvědět se třeba i nové informace o slavení Velikonoc. Velikonoční svátky i s předchozím postním obdobím byly ozdobeny celou řadou lidových dekorací. Ty měly nejčastěji symbolický význam a byly vázány na dávné obyčeje. Návštěvníci se dozvěděli, co to jsou např. líta, mojičky, pučálka, jidášky atd. Zkusili si vyrobit líta – k tomu bylo nutné přinést si pár větviček břízy, vrby jívy, vrcholek smrčku a jedno až dvě vyfouknutá vejce.

VELIKONOCE V MUZEU

Historická výstavní budova

V krátkém povídání s dětmi muzejní edukátoři prošli obdobím od Popeleční středy do Velikonočního pondělí. Čtení velikonočního příběhu doplnily aktivity k některým zvykům a tradicím. Součástí programu byla i tvořivá dílna, kde si děti vyrobily jednoduché dekorace.

Program byl dostupný dětem předškolního věku, 1.– 3. ročníků ZŠ od 20. března do Velikonoc.

WORKSHOP: OBRAZ MATKY V LITERÁRNÍM DÍLE

Památník Petra Bezruče

Workshop pracoval s literárními ukázkami, které jsou průřezem literárních žánrů k tomuto tématu – např. v díle J. Seiferta, B. Němcové ad. Akce se konala ke Dni matek a proběhla v termínech od 9. až 12. 5. a od 15. až 19. 5. 2017.

VŮNĚ VÁNOC V DOBÁCH VÁLKY

Národní památník II. světové války

S blížícím se časem Vánoc byl pro zájemce připraven speciální edukační program přibližující vánoční svátky za II. světové války, který probíhal od 9. do 30. 11. 2017. Během prohlídky památníku se skupiny dozvěděly o tom, jak slavili Vánoce lidé ve svých domovech, vojáci na východní i západní frontě a jak a zda vůbec prožívali vánoční atmosféru vězni v koncentračních táborech. Program byl koncipován jako prohlídka vánočně vyzdobeného památníku s interaktivními zastávkami. Část programu byla věnována malíři Josefu Ladovi, který zažil II. světovou válku a který v roce 2017 připomněly jeho kulatá výročí narození i úmrtí. Ke konci programu si návštěvníci vyrobili malý dáreček, který byl pro ně hezkou vzpomínkou na vánoční návštěvu památníku v Hrabyni.

Program je určen pro všechny věkové kategorie.

VÍTÁME ADVENT

Památník Petra Bezruče

Víkendové programy pro rodiny s dětmi se uskutečnily v termínech 3. 12., 10. 12. a 17. 12. 2017. V prostorách památníku bylo připraveno poetické setkání s předvánočním časem. S návštěvníky jsme si povídali o adventu, zaposlouchali se do četby knihy Ivana Olbrachta „*Biblické příběhy*“ a konec programu byl jako vždy zpestřen společným tvořením.

EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO NÁVŠTĚVNÍKY SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI V HISTORICKÉ VÝSTAVNÍ BUDOVĚ

SLON INDICKÝ V MUZEU

Společně jsme si u dermoplastického exponátu slona indického povídali, jak takový slon vypadá, jaký je jeho den, jak tráví svůj čas, čím se živí a jak spí. Program byl vytvořen dle požadavků Rámcových vzdělávacích programů MŠMT pro praktické školy.

Program byl určen pro osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠP a tělesně postižené osoby.

DIVADLO VE SLEZSKU

Muzejní edukátoři hravou formou přiblížili návštěvníkům regionální kulturu. Divadelní hrou a divadelními pomůckami byl prohlouben vztah ke kultuře a umění. Důraz byl položen na rozvinutí sluchového, hmatového a zrakového vnímání. Během programu jsme se zaměřili na komunikační schopnosti a verbální i neverbální vyjadřování formou dramatické výchovy. Program byl vytvořen dle požadavků Rámcových vzdělávacích programů MŠMT pro praktické školy.

Program byl určen pro osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠP a tělesně postižené osoby.

LESNÍ ZVĚŘ SLEZSKA

Hrami a ochutnávkami potravy se snažili muzejní edukátoři podpořit pozitivní vztah k naší přírodě a zvířatům. Program byl vytvořen dle požadavků Rámcových vzdělávacích programů MŠMT pro praktické školy.

Program byl určen pro osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠP a tělesně postižené osoby.

TVOŘIVÁ DÍLNA U KNÍŽETE Z LICHTENŠTEJNA

Výtvarnými technikami byli návštěvníci seznámeni s uměleckými díly, které kníže Jan II. z Lichtenštejna věnoval muzeu darem. Návštěvníci si vytvořili v rámci programu vlastní umělecká díla, která si posléze mohli odnést s sebou. Program byl vytvořen dle požadavků Rámcových vzdělávacích programů MŠMT pro praktické školy.

Program byl určen pro osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠP a tělesně postižené osoby, ale i pro děti předškolního věku a zájemce z řad široké veřejnosti.

HROU KE SLEZSKÝM PÍSNÍM

Hravými a nejen výtvarnými technikami byli návštěvníci seznámeni nejen s literárním dílem Slezké písně, ale i se samotnou osobností Petra Bezruče. Účastníci programu si vytvořili vlastní umělecké dílo, které si pak mohli odnést s sebou. Program byl vytvořen dle požadavků Rámcových vzdělávacích programů MŠMT pro praktické školy.

Program byl určen pro osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠP, tělesně postižené osoby a děti předškolního věku.

SEZNAMTE SE S MUZEJNÍMI POKLADY

Historie může být hravá, počítáme-li s cenným pokladem! Návštěvníci byli seznámeni se stříbrem, jeho vlastnostmi a využitím v historii. Dozvěděli se, jak se těží, zpracovává, a nakonec se mohli podívat i na jeden muzejní poklad.

Program byl určen pro osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠP, tělesně postižené osoby a děti předškolního věku a zájemce z řad široké veřejnosti.

VÁNOCE V MUZEU

Adventní edukační program, při kterém mohli účastníci nahlédnout do tajů předvánočního období, poslechnout si krátké příběhy o Vánocích a vytvořit si adventní dárek, který si mohli odnést s sebou.

Program byl určen pro návštěvníky se specifickými potřebami, seniory, rodiny s dětmi, školní skupiny a všechny zájemce z řad široké veřejnosti.

NÁVŠTĚVNOST

Celková návštěvnost Slezského zemského muzea činila v roce 2017 **93 020** návštěvníků – oproti **84 061** návštěvníkům v roce 2016.

areál	rok	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	celkem
HVB	2016	1854	1533	2985	2083	2398	3583	2135	2356	912	1589	1229	3490	26147
	2017	1282	2871	2650	2487	1864	3701	2147	1906	1739	2161	2248	3935	28991
	<i>rozdíl</i>	<i>-572</i>	<i>1338</i>	<i>-335</i>	<i>404</i>	<i>-534</i>	<i>118</i>	<i>12</i>	<i>-450</i>	<i>827</i>	<i>572</i>	<i>1019</i>	<i>445</i>	<i>2844</i>
NPDSV	2016	0	0	0	1400	3016	3936	2472	2166	2173	2706	870	0	18739
	2017	0	0	0	2102	5550	4168	1966	2155	1197	2267	1293	56	20754
	<i>rozdíl</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>702</i>	<i>2534</i>	<i>232</i>	<i>-506</i>	<i>-11</i>	<i>-976</i>	<i>-439</i>	<i>423</i>	<i>56</i>	<i>2015</i>
PPB	2016	12	13	128	152	234	382	16	28	217	139	223	244	1788
	2017	56	194	263	384	88	892	32	19	465	590	297	279	3559
	<i>rozdíl</i>	<i>44</i>	<i>181</i>	<i>135</i>	<i>232</i>	<i>-146</i>	<i>510</i>	<i>16</i>	<i>-9</i>	<i>248</i>	<i>451</i>	<i>74</i>	<i>35</i>	<i>1771</i>
AND	2016	119	194	515	2059	7819	8394	2703	3128	1387	2553	205	78	29154
	2017	75	141	520	1751	7433	9746	3436	3176	2082	1902	360	32	30654
	<i>rozdíl</i>	<i>-44</i>	<i>-53</i>	<i>5</i>	<i>-308</i>	<i>-386</i>	<i>1352</i>	<i>733</i>	<i>48</i>	<i>695</i>	<i>-651</i>	<i>155</i>	<i>-46</i>	<i>1500</i>
AOD	2016	0	0	0	523	1133	378	2052	1516	1003	776	0	0	7381
	2017	0	0	0	646	1625	702	1540	1575	1332	778	102	0	8300
	<i>rozdíl</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>123</i>	<i>492</i>	<i>324</i>	<i>-512</i>	<i>59</i>	<i>329</i>	<i>2</i>	<i>102</i>	<i>0</i>	<i>919</i>
SPB	2016	0	0	0	0	215	150	259	106	70	52	0	0	852
	2017	0	0	0	0	205	74	137	121	195	30	0	0	762
	<i>rozdíl</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-10</i>	<i>-76</i>	<i>-122</i>	<i>15</i>	<i>125</i>	<i>-22</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-90</i>
celkem	2016	1985	1740	3628	6217	14815	16823	9637	9300	5762	7815	2527	3812	84061
	2017	1413	3206	3433	7370	16765	19283	9258	8952	7010	7728	4300	4302	93020
	<i>rozdíl</i>	<i>-572</i>	<i>1466</i>	<i>-195</i>	<i>1153</i>	<i>1950</i>	<i>2460</i>	<i>-379</i>	<i>-348</i>	<i>1248</i>	<i>-87</i>	<i>1773</i>	<i>490</i>	<i>8959</i>

NÁVŠTĚVNOST JEDNOTLIVÝCH AREÁLŮ SZM

expoziční areál	počet návštěvníků
Historická výstavní budova	28 991
Národní památník II. světové války	20 754
Arboretum Nový Dvůr	30 654
Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky	8 300
Památník Petra Bezruče	3 559
Srub Petra Bezruče	762
Celkem	93 020

NÁVŠTĚVNOST PODLE DRUHU VSTUPNÉHO

vstupné	počet návštěvníků
Celé	16 117
Snížené	31 479
Zvýšené za speciální služby	4 504
Rodinné	7 360
Neplatící	33 560
Celkem	93 020

NÁVŠTĚVNOST V JEDNOTLIVÝCH AREÁLECH PODLE TYPU AKCE

Historická výstavní budova

VÝSTAVY			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Spolkový život ve Slezsku	21. 9. 2016 – 24. 2. 2017	3 668	návštěvnost celé výstavy: 6 748
Pocta Karlu Černoorskému	21. 9. 2016 – 24. 2. 2017	3 668	návštěvnost celé výstavy: 6 723
Matice opavská	6. 12. 2016 – 24. 2. 2017	3 275	návštěvnost celé výstavy: 5 045
Jan II. kníže z Lichtenštejna. Mecenáš a donátor Slezského zemského muzea.	30. 3. – 20. 8. 2017	10 320	prodlouženo z 13. 8. 2017
Přírodou s Ludvíkem Kuncem	15. 6. – 26. 11. 2017	10 002	
Valentin Držkovic – Kresby z pařížské zoo	1. 9. 2017 – 18. 2. 2018	6 254	
Petr Bezruč – bard prvý, co promluvil	12. 9. 2017 – 18. 2. 2018	5 478	
Putujeme po Slezsku s Edmundem Wilhelmem Braunem	10. 10. 2017 – 4. 11. 2018	3 604	
Archeologické poklady ve sbírkách SZM	16. 10. – 19. 11. 2017	2 927	
Vilém Borůvka a Indie	5. 12. 2017 – 30. 4. 2018	1 435	
Celkem		50 631	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

AKCE			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Pohřeb, jak jej neznáme, aneb poslední rozloučení v královských rodinách	4. 1. 2017	33	<i>přednáška – Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.</i>
Pomníky a památníky obětí první světové války ve Slezsku	18. 1. 2017	20	<i>přednáška – Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.</i>
Víkend se slezskými spolky	28. 1. 2017	118	<i>placená akce</i>
Víkend se slezskými spolky	29. 1. 2017	137	<i>placená akce</i>
Pojďte kreslit slona!	30. 1. – 26. 2. 2017	524	<i>placená akce, výtvarná soutěž</i>
To nejkrásnější z Jeseníků	1. 2. 2017	54	<i>přednáška – Petr Šaj</i>
140 let Matice opavské	13. 2. 2017	48	<i>workshop</i>
Spolky ve Slezsku v zrcadle bohatství muzejních sbírek	22. 2. 2017	18	<i>přednáška – Mgr. Ondřej Haničák</i>
Víkend se slezskými spolky	25. 2. 2017	208	<i>placená akce</i>
Víkend se slezskými spolky	26. 2. 2017	185	<i>placená akce</i>
Odpočinutí věčné aneb královské hroby, hrobky a pohřebiště v novodobé historii	1. 3. 2017	38	<i>přednáška – Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.</i>
Můj svět	2. 3. 2017	91	<i>vernisáž výstavy</i>
Filmový dokument o preparaci slona indického	8. 3. 2017	55	<i>přednáška a projekce - Jiří Pecháček</i>
Vyhlášení výsledků výtvarné soutěže "Pojďte kreslit slona"	14. 3. 2017	38	
Město muzeí	22. 3. 2017	25	<i>přednáška – Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.</i>
Kurz rétoriky s Alfrédem Strejčkem	22. 3. 2017	14	<i>pro zaměstnance SZM</i>
Kurz rétoriky s Alfrédem Strejčkem	23. 3. 2017	15	<i>pro zaměstnance SZM</i>
Tradiční sklizeň oliv v Řecku	29. 3. 2017	22	<i>přednáška – Jakub Kubačka</i>
Jan II. kníže z Lichtenštejna. Mecenáš a donátor SZM	30. 3. 2017	127	<i>vernisáž výstavy</i>
Noc s Andersenem	31. 3. 2017	19	
Geologická olympiáda	3. 4. 2017	12	
Setkání ředitelů příspěvkových organizací MK ČR	3. 4. 2017	23	
Setkání ředitelů příspěvkových organizací MK ČR	4. 4. 2017	23	

Československá populární hudba a její představitelé na festivalu MIDEM 1968–1969	5. 4. 2017	18	<i>přednáška – Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.</i>
Komentovaná prohlídka pro redakční radu SZM	11. 4. 2017	10	
Den Země	21. 4. 2017	81	<i>placená akce</i>
Radosti a úskalí výzkumu vázek nejen v České republice	21. 4. 2017	12	<i>přednáška – Aleš Dolný (započteno v celkové návštěvnosti akce Den Země)</i>
Osudy darů knížete Jana II. z Lichtenštejna Slezskému zemskému muzeu	26. 4. 2017	14	<i>přednáška – Mgr. Martin Janák</i>
Slezský zemědělec a jeho problémy na přelomu 19. a 20. století	3. 5. 2017	10	<i>přednáška – Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.</i>
Kolokvium AMG Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci	4. 5. 2017	74	<i>placená akce</i>
Kolokvium AMG Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci	5. 5. 2017	63	<i>placená akce</i>
Mezinárodní den muzeí	20. 5. 2017	179	
Příběhy z muzejních sbírek	20. 5. 2017	12	<i>přednáška – Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D. (započteno v celkové návštěvnosti akce Mezinárodní den muzeí)</i>
Vynikající umělecká díla ze sbírky SZM a jejich protějšky v předních světových muzeích	24. 5. 2017	20	<i>přednáška – Mgr. Martin Janák</i>
Nacistické podzemní továrny	25. 5. 2017	66	<i>přednáška – Ivan Rous</i>
Návštěva ministra kultury ČR Daniela Hermana	29. 5. 2017	24	<i>podpis smlouvy</i>
Den dětí	4. 6. 2017	98	<i>placená akce pro návštěvníky určité věkové kategorie</i>
Korunovace evropských panovníků 19. a 20. století	7. 6. 2017	27	<i>přednáška – Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.</i>
Slezská muzejní noc	9. 6. 2017	1 628	
Přírodou s Ludvíkem Kuncem	15. 6. 2017	54	<i>vernisáž výstavy</i>
Sběrný den oděvů a módních doplňků pro výstavu Móda osmiček	16. 6. 2017	1	
Akvaristika pro začátečníky	21. 6. 2017	11	<i>přednáška – Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D.</i>

Jan II. kníže z Lichtenštejna jako sběratel umění italské renesance	28. 6. 2017	10	<i>přednáška – Mgr. Martin Janák</i>
Poklady knížete Jana II. z Lichtenštejna	1. – 30. 6. 2017	36	<i>placená akce – soutěž</i>
Príměstský tábor Experimenty v muzeu	10. – 14. 7. 2017	12	<i>placená akce</i>
Křehká krása – porcelán od Jana II. z Lichtenštejna	19. 7. 2017	6	<i>přednáška – Mgr. Martin Janák</i>
Letní hudební Opava	25. 7. 2017	66	<i>placená akce – koncert</i>
Liptaňská tragédie 1938	2. 8. 2017	42	<i>přednáška – Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.</i>
Mezinárodní noc pro netopýry	23. 8. 2017	215	
Dny evropského dědictví	9. 9. 2017	51	
Petr Bezruč – bard první, co promluvil	12. 9. 2017	147	<i>vernisaž výstavy</i>
Symbolika britských korunovačních obřadů	13. 9. 2017	36	<i>přednáška – Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.</i>
Přehlížený svět mechorostů	20. 9. 2017	11	<i>přednáška – Mgr. Lukáš Číhal, Ph.D.</i>
Mezinárodní den seniorů	2. 10. 2017	33	<i>placená akce</i>
Češi na sočské frontě	4. 10. 2017	12	<i>přednáška – Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.</i>
Představení slůněte – dětská vernisaž	5. 10. 2017	40	
Putujeme po Slezsku s E. W. Braunem	10. 10. 2017	17	<i>zahájení výstavy – komentovaná prohlídka</i>
Korunovace britských králů v 19. a 20. století	11. 10. 2017	31	<i>přednáška – Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.</i>
Mezinárodní den archeologie	21. 10. 2017	184	<i>placená akce</i>
Ostravské gestapo a osudy jeho konfidentů	1. 11. 2017	37	<i>přednáška – Radomír Sedla</i>
Halloween v nočním muzeu	3. 11. 2017	125	<i>placená akce</i>
Pancéřová legenda – šikovatel Kurt Knispel	7. 11. 2017	90	
Příběhy královských šperků	15. 11. 2017	35	<i>přednáška – Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.</i>
Litultovice	20. 11. 2017	35	<i>křest knihy</i>
Malování baněk	27. 11. – 22. 12. 2017	1 653	<i>placená akce</i>
Andělín Grobelný: Vzpomínky	28. 11. 2017	18	<i>křest knihy</i>
Vánoční dílnička s mikulášskou nadílkou	2. 12. 2017	184	<i>placená akce</i>
(O)hlasý žen v české kultuře: Ludmila Hořká	5. 12. 2017	69	<i>křest knihy</i>
Archeologický výzkum Müllerova domu v Opavě	6. 12. 2017	32	<i>přednáška – Mgr. Soňa Králová</i>
Adventní koncert ZUŠ Václava Kálíka v Opavě	7. 12. 2017	175	
Adventní koncert Dominika Fajkuse a Jana Hanouska	14. 12. 2017	35	

Adventní koncert Parlando cantabile (Od řeči ke zpěvu)	16. 12. 2017	142	
Celkem		7 828	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

Národní památník II. světové války

VÝSTAVY			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Věrní zůstaneme – Bojová cesta československé jednotky v SSSR	13. 4. – 30. 11. 2017	16 117	
Painted by air – Namalováno vzduchem	13. 4. – 30. 11. 2017	16 117	
Vůně Vánoc v dobách války	9. – 30. 11. 2017	792	
Návštěvnost vyhlídky památníku	13. 4. – 30. 11. 2017	4 123	
Celkem		37 149	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

AKCE			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Věrní zůstaneme a Namalováno vzduchem	13. 4. 2017	75	<i>vernisáž výstavy</i>
Osvobození města Opavy	22. 4. 2017	264	
Setkání s příslušníky 1. čs. samostatné letecké divize u příležitosti osvobození obce Hrabyně	27. 4. 2017	20	
Slavnostní setkání s veterány k 72. výročí osvobození Moravskoslezského kraje	29. 4. 2017	112	
Návštěva ruského konzula	29. 4. 2017	20	
Hvězdicový pochod	29. 4. 2017	110	
Kolokvium "Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci" – exkurze	4. 5. 2017	64	
Běh osvobození	8. 5. 2017	105	
Pietní akt k osvobození	8. 5. 2017	200	
Den vítězství	8. 5. 2017	1 610	
Den matek	14. 5. 2017	82	
Mezinárodní den muzeí	20. 5. 2017	91	

Den dětí	3. 6. 2017	106	<i>placená akce pro návštěvníky určité věkové kategorie</i>
Slezská muzejní noc	9. 6. 2017	718	
Den otců	18. 6. 2017	101	<i>placená akce</i>
120. výročí narození Heliodora Píky	4. 7. 2017	67	<i>placená akce</i>
Příměstský tábor Příběhy války	3. – 4. 8. 2017	24	<i>placená akce</i>
Příměstský tábor Příběhy války	23. – 24. 8. 2017	20	<i>placená akce</i>
Rozloučení s prázdninami	26. 8. 2017	59	<i>placená akce</i>
Den čisté mobility	23. 9. 2017	150	
Den seniorů	4. 10. 2017	48	<i>placená akce pro návštěvníky určité věkové kategorie</i>
Den vzniku samostatného československého státu	28. 10. 2017	20	<i>placená akce</i>
Den válečných veteránů	11. 11. 2017	30	<i>placená akce</i>
Rozloučení se sezónou v památníku	26. 11. 2017	103	<i>placená akce</i>
Celkem		4 199	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

Arboretum Nový Dvůr

VÝSTAVY			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Cesta kolem světa	1. 8. 2016 – 8. 5. 2017	4 794	<i>návštěvnost celé výstavy: 10 002</i>
První skleníková expozice v Arboretu Nový Dvůr	1. 5. 2017 – 1. 4. 2018	28 167	<i>výstava posunuta z 1. 4. 2017</i>
Zvířata a jejich děti	23. 5. 2017 – 1. 4. 2018	22 877	<i>prodlouženo z 26. 11. 2017</i>
Rhododendrony	1. 5. – 11. 6. 2017	12 619	
Kouzlo živých motýlů	1. 6. – 2. 7. 2017	7 956	<i>prodlouženo z 30. 6. 2017</i>
Balkónové rostliny	12. 6. – 31. 8. 2017	11 172	
Celkem		87 585	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

AKCE			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Jaro v Arboretu	13. – 14. 5. 2017	1 284	<i>placená akce</i>
Zvířata a jejich děti - vernisáž výstavy	23. 5. 2017	6	
Slezská muzejní noc	9. 6. 2017	584	
Víkend otevřených zahrad	10. – 11. 6. 2017	1 790	
Indiánské léto	19. – 20. 8. 2017	871	<i>placená akce</i>
Vyřež/š si svou dýni	30. 9. – 1. 10. 2017	2 055	<i>placená akce</i>
Celkem		6 591	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky

AKCE		
název	termín konání	počet návštěvníků
Fajne léto	9. 9. 2017	748
Pochod po linii čs. opevnění	23. 9. 2017	98
Celkem		846

Památník Petra Bezruče

VÝSTAVY			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Jubilant Václav Kálík	18. 10. 2016 – 20. 1. 2017	173	<i>návštěvnost za celou výstavu</i>
Toulky muzejního fotografa	21. 2. 2017 – 30. 7. 2017	702	
Petr Bezruč v hudbě a umění	5. 9. – 3. 11. 2017	435	
Leopold Parma mezi přáteli	14. 11. 2017 – 15. 4. 2018	59	<i>návštěvnost do 31. 12. 2017</i>
Celkem		1 369	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

AKCE			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Čtení pro nejmenší	7. 1. 2017	0	<i>placená akce – workshop pro veřejnost</i>
Čtení pro nejmenší	28. 1. 2017	0	<i>placená akce – workshop pro veřejnost</i>
Čtení pro nejmenší	11. 2. 2017	0	<i>placená akce – workshop pro veřejnost</i>
Toulky muzejního fotografa	21. 2. 2017	52	<i>vernisáž výstavy</i>
Čtení pro nejmenší	25. 2. 2017	12	<i>placená akce – workshop pro veřejnost</i>
Velikonoce a lidové zvyky	18. 3. 2017	13	<i>placená akce – workshop pro veřejnost</i>
Velikonoce a lidové zvyky	25. 3. 2017	8	<i>placená akce – workshop pro veřejnost</i>
Velikonoce a lidové zvyky	1. 4. 2017	3	<i>placená akce – workshop pro veřejnost</i>
Velikonoce a lidové zvyky	9. 4. 2017	6	<i>placená akce – workshop pro veřejnost</i>
Noc literatury	10. 5. 2017	nerealizováno	
Mezinárodní den muzeí	20. 5. 2017	5	
Den dětí	1. 6. 2017	7	
Slezská muzejní noc	9. 6. 2017	260	
Petr Bezruč v hudbě a umění	5. 9. 2017	55	<i>vernisáž výstavy</i>
Leopold Parma mezi přáteli	14. 11. 2017	35	<i>vernisáž výstavy</i>
Večer vítězů	24. 11. 2017	25	
Vítáme Advent	3. 12. 2017	0	<i>placená akce – workshop pro veřejnost</i>
Vítáme Advent	10. 12. 2017	0	<i>placená akce – workshop pro veřejnost</i>
Vítáme Advent	14. 12. 2017	9	<i>placená akce – workshop pro veřejnost</i>
Vítáme Advent	17. 12. 2017	3	<i>placená akce – workshop pro veřejnost</i>
Celkem		493	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

Srub Petra Bezruče

AKCE		
název	termín konání	počet návštěvníků
Litera túra III. aneb na Lysou horu s Petrem Bezručem	16. 9. 2017	35
Celkem		35

Knihovna SZM

AKCE		
název	termín konání	počet návštěvníků
Slezská muzejní noc	9. 6. 2017	73
Celkem		73

NÁVŠTĚVNOST EDUKAČNÍCH PROGRAMŮ A AKCÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Historická výstavní budova

název programu	doba trvání	počet návštěvníků
Společensko-vědní programy		
Vanitas - tedy o pomíjivosti v životě	1. 1. - 31. 1. 2017	0
Alegorie, symbol, personifikace. Co nám chtějí obrazy a sochy říct?	1. 1. - 30. 6. 2017	88
Koloniál aneb o finanční gramotnosti	1. 1. - 30. 6. 2017	61
Od nitě ke košili - o přírodních vláknech i textilních továrnách	1. 1. - 31. 7. 2017	0
Ostrostřelci, sokolové, recesisté a jiný spolkový život ve Slezsku	1. 1. - 24. 2. 2017	0
Velikonoce v muzeu	20. 3. - 16. 4. 2017	129
Jan II. kníže z Lichtenštejna - umění obdarovat	31. 3. - 31. 7. 2017	20
B-F-L-M-P-S-V-Z	1. 4. - 31. 12. 2017	46
Křížem krázem Moravskoslezským krajem z Opavy do Beskyd	13. 9. - 31. 12. 2017	80
Přírodovědné programy		
Malý velký svět	1. 1. - 30. 4. 2017	9
Z ptáčích perspektivy	1. 1. - 31. 1. 2017	0
Vzácní savci	1. 1. - 30. 6. 2017	351
Sloní život	1. 1. - 30. 6. 2017	0
Se zvířátky do pohádky	1. 9. - 31. 12. 2017	141
Nej ze světa zvířat	1. 9. - 31. 12. 2017	332
Putování po vláknech pavučin	1. 11. - 31. 12. 2017	0
Speciální programy		
Slon indický v muzeu / Sloní rodinka v muzeu	1. 1. - 31. 12. 2017	274
Divadlo ve Slezsku	1. 1. - 31. 10. 2017	59

Lesní zvěř Slezska	1. 3. - 31. 10. 2017	32
Tvořivá dílna u knížete z Lichtenštejna	1. 7. - 20. 8. 2017	0
Hrou ke Slezským písním	13. 9. - 31. 12. 2017	0
Seznamte se s muzejními poklady	1. 11. - 31. 12. 2017	0
Vánoce v muzeu	13. 11. - 22. 12. 2017	325
Akce		
Filosofie pro děti	1. 1. - 31. 12. 2017	160
Pojďte kreslit slona	30. 1. - 24. 2. 2017	524
Noc s Andersenem	31. 2. 2017	19
Den Země	21. 4. 2017	73
Den dětí	4. 6. 2017	98
Příměstský tábor Experimenty v muzeu	10. - 14. 7. 2017	60
Mezinárodní noc pro netopýry	27. 8. 2017	215
Dny evropského dědictví	9. 9. 2017	13
Zažít Opavu jinak	16. 9. 2017	50
Den seniorů	2. 10. 2017	33
Dětská vernisáž - sluně indické	5. 10. 2017	35
Mezinárodní den archeologie	21. 10. 2017	184
Halloween	3. 11. 2017	125
Vánoční dílnička s mikulášskou nadílkou	2. 12. 2017	184
Zdobení perníčků pro MŠ	1. - 22. 12. 2017	122
Celkem		3842

Národní památník II. světové války

název programu	doba trvání	počet návštěvníků
1. světová válka a české země	14. 4. - 30. 11. 2017	102
Holocaust a transporty židovského obyvatelstva	14. 4. - 30. 11. 2017	464
Zvířata ve válkách	14. 4. - 30. 11. 2017	232
Některé stránky života v protektorátu Čechy a Morava	14. 4. - 30. 11. 2017	166
Nože a vidličky ve 2. světové válce	14. 4. - 30. 11. 2017	395
"Válka je vůl" aneb 2. světová válka pro nejmenší	14. 4. - 30. 11. 2017	193
Věrní zůstaneme	14. 4. - 30. 11. 2017	77
Mlčí múzy ve válce?	14. 4. - 30. 11. 2017	110
Vůně vánoc v dobách války	9. 11. - 30. 11. 2017	113
Celkem		1852

Památník Petra Bezruče

název programu	doba trvání	počet návštěvníků
Život a dílo Petra Bezruče	1. 1. - 31. 12. 2017	1424
Pojďte s námi do muzea	1. 1. - 30. 6.; 1. 9. - 31. 12. 2017	76
Workshop pro češtináře	1. 1. - 30. 6.; 1. 9. - 31. 12. 2017	3
Leopold Parma mezi přáteli	15. 11. - 31. 12. 2017	0
Zdenka Tomášková a Ortel samoty	1. 5. - 30. 6.; 1. 11. - 31. 12. 2017	0
Petr Bezruč v hudbě a ve výtvarném umění	6. 9. - 3. 11. 2017	334
Literární vycházky "Život a dílo P. Bezruče"	1. 5. - 30. 6.; 1. 9. - 31. 12. 2017	15
Pohádkové čtení "Kolovrat"	1. 9. - 31. 12. 2017	30
Petr Bezruč v proměnách času (pro seniory)	1. 5. - 31. 8.; 1. 11. - 31. 12. 2017	0
Vítáme advent (pro veřejnost)	3. 12.; 10. 12.; 17. 12. 2017	12
Jubilující Václav Kálík	19. 10. 2016 - 20. 1. 2017	23
Pohádkové čtení "Běží liška k Táboru"	1. 3. - 31. 12. 2017	24
Toulky muzejního fotografa	22. 2. - 30. 7. 2017	131
Obraz matky v literárním díle	9. - 12. 5.; 15. - 19. 5. 2017	0
Čtení pro nejmenší (pro veřejnost)	7. 1.; 28. 1.; 11. 2.; 25. 2. 2017	12
Velikonoce a lidové zvyky (pro veřejnost)	18. 3.; 25. 3.; 1. 4.; 4. 4.; 9. 4. 2017	43
Celkem		2127

CELKOVÁ NÁVŠTĚVNOST EDUKAČNÍCH PROGRAMŮ A AKCÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

expoziční areál	počet návštěvníků
Historická výstavní budova	3842
Národní památník II. světové války	1852
Památník Petra Bezruče	2127
celkem	7821

SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

Sbírka SZM je zapsána v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy ČR (dále jen CES) pod číslem ZMO/002-05-07-150002. Informace o ní jsou k dispozici na webových stránkách CES (www.ces.mkcr.cz/) a SZM (www.szm.cz). Sbírku SZM od roku 2013 tvoří 21 oborových částí. Následující tabulky uvádí jejich přehled, stav sbírky a údaje o inventarizaci.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů celkem k 31. 12. 2017	603 417
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci (katalogizovaných) v elektronické podobě celkem k 31. 12. 2017	278 066
- z toho digitalizovaných v podobě obrazového záznamu	91 390
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů prezentovaných formou on-line katalogu na internetové stránce muzea	3 795
Počet evidenčních čísel přírůstků zapsaných za rok 2017	1 669
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených ze sbírky za rok 2017	2
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených jinému zařízení	2 569
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vypůjčených od jiného zařízení	193
Počet inventarizovaných (revidovaných) sbírkových předmětů za rok 2017	32 681

CHRONOLOGICKÁ EVIDENCE

V této tabulce se můžete seznámit s konkrétními způsoby nabití v jednotlivých podsбірkách. Vyplývá z ní mimo jiné, že akvizice jsou získávány jako výsledky výzkumu převážně sběrem, koupí či darem.

podsбірka	počáteční stav		přibylo											ubylo		konečný stav	
			celkem		sběrem		koupí			darem		jinak					
	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.	Kč	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.
archeologická	4602	475860	15	242	4	221				11	21					4617	476102
botanická	189320	189320	142	142						142	142					189462	189462
dendrologická	462	18868	1	81	1	81										463	18949
divadelní	9808	42839	79	978	17	160	1	2	X			61	816			9887	43817
entomologická	663	845003	12	4724	12	4724										675	849727
etnografická	10789	54145	45	54	7	7	1	1	1500	37	46			2	2	10832	54197
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná médiá	11021	48125	8	218						2	212	6	6			11029	48339
geologická	10730	11804	55	55	55	55										10785	11859
historická	6069	55249	76	492	10	227	1	1	4500	44	151	21	113			6145	55741
knihy	36783	37974														36783	37974
muzeologická	2879	8096	122	1175	121	1133	1	42	29000							3001	9271
muzikologická	20814	55855	41	1218	2	3	2	27	X							20855	57073
novodobé dějiny	42380	95353	8	33	2	31	6	6	5200							42388	95386
numizmatická	10840	104430	40	40			3	3	5600	37	37					10880	104470
paleontologická	1031	58952														1031	58952
Památník II. svět. války	1262	11620	33	240												1295	11860
písemnosti a tisky	21637	202593	984	7709	984	7709										22621	210302
sбірka Slezského ústavu	2171	22073														2171	22073
výtvarné umění	18608	45095	8	31			6	6	145000	2	25					18616	46126
zoologická	11461	230005														11461	230005
živé dřeviny	58	58														58	58
Celkem	413388	2613317	1669	17432	1215	14351	21	88	X	275	634	88	935	2	2	415055	2631743

SYSTEMATICKÁ EVIDENCE

Přírůstky v systematické evidenci odráží rychlost odborného zpracovávání jednotlivých podsbírek. Tato rychlost je velmi odlišná v závislosti na charakteru a struktuře podsbírk, na typech sbírkových předmětů a na míře zpracování podsbírk.

podsírka	počáteční stav			přibylo			ubylo			konečný stav		
	př. č.	inv. č.	j.	př. č.	inv. č.	j.	př. č.	inv. č.	j.	př. č.	inv. č.	j.
archeologická	4248	44568	245009	16	303	444				4264	44871	245453
botanická	499	189320	189320	1	142	142				500	189462	189462
dendrologická	461	18725	18725	1	143	143				462	18868	18868
divadelní	9273	8877	34799	124	124	620				9397	9001	35419
entomologická	121	8348	511849	8	243	3164				129	8591	515013
etnografická	9027	19803	26898	99	257	310		1	1	9123	20059	27207
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	10974	18281	44717	5	631	2641				10979	18912	47358
geologická	10730	10785	11804	55	55	55				10785	10840	11859
historická	4420	27420	38712	76	201	395				4496	27621	39107
knihy	36783	36783	37974							36783	36783	37974
muzeologická		2100	6374		300	1128					2400	7502
muzikologická	20249	21204	51267	81	81	140				20395	21285	51407
novodobé dějiny	3150	41690	83197	33	38	38				3183	46728	83235
numizmatická	4761	39896	41964	235	194	316				4996	40090	42280
paleontologická	986	17652	58596							986	17652	58596
Památník II. svět. války		4802	12710			185						12895
písemnosti a tisky	17851	57092	101216	7814	7814	7814				25665	64906	109030
sbírka Slezského ústavu	2013	2296	21941							2013	2296	21941
výtvarné umění	17872	29541	37167							17872	29541	37167
zoologická	10901	11981	222667	8	8	8				10909	11989	222675
živé dřeviny	58	58	58							58	58	58
celkem	164377	611222	1796964	8556	10534	17543	0	1	1	172995	621953	1814506

PŘEDMĚTY V POMOCNÉ EVIDENCI

V pomocné evidenci jsou uchovávány předměty a pomocný materiál, který přímo nezhodnocuje podsbíрку, je ale důležitý například pro budoucí odborné zpracování či pro prezentační či studijní účely. V minulosti byly do pomocné evidence zapsány velké konvoluty předmětů, u nichž bylo předpokládáno, že je není možné v dostatečné kvalitě odborně zpracovat v systematické evidenci do zákonem stanovené lhůty dvou let od zápisu do chronologické evidence. V SZM má zřízenou pomocnou evidenci několik podsbírek a v současné době se nerozšiřuje.

podsbírka	počáteční stav	přibylo	konečný stav
entomologická	14 179	0	14 179
geologická	2850	0	2850
divadelní	59	0	59
historická	8 251	0	8 251
muzeologická	740 (8 369 j.)	0	740 (8 369 j.)
muzikologická	838	0	838
numizmatická	2 566	0	2 566
výtvarné umění	82 157	0	82 157

DIGITÁLNÍ DOKUMENTACE PODSBÍRKY

podsbírka		katalogizace		fotodokumentace	
		přibylo	celkem	přibylo	celkem
archeologická	př. č.	X	X	X	X
	inv. č.	X	15 906	X	6 124
	j.	X	442 691	X	8 218
botanická	př. č.	2 266	2 266	2 147	2 147
	inv. č.	2 266	2 266	2 147	2 147
	j.	2 266	2 266	2 147	2 147
dendrologická	př. č.	X	X	X	X
	inv. č.	X	13412-14307	896	2 807
	j.	X		896	2 807
divadelní	př. č.	X	X	X	X
	inv. č.	X	X	X	X
	j.	1 472	24 785	620	10 290
entomologická	př. č.	12	68	X	X
	inv. č.	243	6 507	X	302
	j.	8 289*	37 966	X	302
etnografická	př. č.	X	X	X	X
	inv. č.	X	X	X	X
	j.	1 274	13 007	257	3 367
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná médiá	př. č.	4 293	14 535	X	X
	inv. č.	12 613	31 476	X	X
	j.	4 293	14 535	X	X
geologická	př. č.	160	479	0	550
	inv. č.	160	10 586	0	550

	j.	160	12 657	X	X
historická	př. č.	X	X	X	X
	inv. č.	X	X	X	X
	j.	3 462	23 853	395	1 516
knihy	př. č.	0	34 083	0	100
	inv. č.	0	34 083	0	100
	j.	0	34 083	0	100
muzeologická	př. č.	122	3 001	0	0
	inv. č.	300	2 400	215	716
	j.	1 128	24 149	1 624*	3 593**
muzikologická	př. č.	X	X	X	X
	inv. č.	X	X	X	X
	j.	3 126	8 135	140	4 493
novodobé dějiny	př. č.	8	0	0	0
	inv. č.	298	31 887	962	4 070
	j.	558	41 244	1 078	4 730
numizmatická	př. č.	X	X	X	X
	inv. č.	X	X	X	X
	j.	3 500	25 698	316	1 555
paleontologická	př. č.	X	X	X	X
	inv. č.	X	X	X	X
	j.	X	4 810	X	X
Památník II. svět. války	př. č.	240	X	X	240
	inv. č.	1 424	X	X	1 424
	j.	1 424	X	X	1 424
písemnosti a tisky	př. č.	X	X	X	X
	inv. č.	X	X	X	X
	j.	3 925	23 248	1 963	7 041
sbírka Slezského ústavu	př. č.	0	193	0	0
	inv. č.	0	2296	194	420
	j.	0	21 941	7265	9 076*
výtvarné umění	př. č.	X	X	8	305
	inv. č.	X	X	X	4 758
	j.	2 450	15 265	X	4 758
zoologická	př. č.	0	14 231	0	777
	inv. č.	8	14 282	0	777
	j.	8	203 224	0	784
živé dřeviny	př. č.	X	X	X	X
	inv. č.	X	X	X	X
	j.	X	X	X	X

Pozn.:

Podsbírka entomologická: * zahrnuje katalogizaci (3 164 j), přírůstky (4 724 j) a retrokatalogizaci (401 j).

Podsbírka Knihy: v automatizovaném knihovním systému Clavius bylo zkatologizováno 51 záznamů starých tisků.

Podsbírka muzeologická: * tj. 3 215 scanů a fotek, ** tj. 9 955 scanů a fotek.

Sbírka Slezského ústavu: tj. 12 248 scanů a fotek.

INVENTARIZACE

podsbírka	př. č.	inv. č.	j.	zpracoval	zápis ze dne
archeologická	1 948	1 400	67 154	Králová	20. 11. 2017
botanická	2 950	2 950	2 950	Číhal	7. 11. 2017
dendrologická	0	0	0	X	X
divadelní	0	0	0	X	X
entomologická	0	0	0	X	X
etnografická	0	0	0	X	X
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	0	0	0	X	X
geologická	0	0	0	X	X
historická	0	1 457	1 768	Haničák	7. 12. 2017
knihy	3 439	3 439	3 439	Kuřová	31. 8. 2017
muzeologická	0	0	0	X	X
muzikologická	0	X	4 100	Haničáková	23. 1., 22. 2., 23. 5., 31. 5.
novodobé dějiny	2 875	3 627	5 421	Kolář	8. 1. 2018
numizmatická	6	10 248	16 112	Matejko-Peterka	13. 9. 2017
paleontologická	0	0	0	X	X
Památník II. svět. války	0	0	0	X	X
písemnosti a tisky			9 407	Dragonová, Klézlová, Šíl	2. 1., 4. 1., 14. 12., 15. 12., 22. 12.
sbírka Slezského ústavu	0	0	0	X	X
výtvarné umění		2 985	3 827	Janák	20. 11., 13. 12.
zoologická	0	0	0	X	X
živé dřeviny	0	0	0	X	

Pozn.:

- Entomologická podsbírka: inventarizační cyklus podsbírky dokončen v r. 2016. Byly dohledávány chybějící předměty, přemíst'ovány některé části do nových krabic a opravovány poškozené kusy.

- Etnografická podsbírka: inventarizace skončena v roce 2016. V roce 2017 se pracoviště věnovalo nápravám zjištěných nedostatků v minulých letech a dohledávání chybějících sbírkových předmětů. Byly také navrženy na vyřazení ze sbírkové evidence dva předměty, které byly po schválení v CES (potvrzení o provedení změny v CES č. 1158/2017 ze dne 29. 11. 2017) vyřazeny z evidence. Ostatní předměty se nacházejí na svých místech. Všechny revidované předměty byly zaznamenány v knize inventur a revize zaevídována v přírůstkových a inventárních knihách a v programu Bach.
- Geologická podsbírka: inventarizační cyklus byl v roce 2016 ukončen. V roce 2017 byl zhodnocen stav 2 200 minerálů. Zpráva o inventarizaci bude předložena v r. 2018.
- Muzeologická podsbírka: kontrola a korekce inventarizačních záznamů z minulých let.
- Sbírka Slezského ústavu: kontrola a korekce inventarizačních záznamů z minulých let.
- Zoologická podsbírka: z důvodu nemoci kurátora proběhne v roce 2018.

PÉČE O SBÍRKOVÉ PŘEDMĚTY

Jedná se o preparaci a reparaaci, konzervaci a rekonzervaci a restaurování sbírkových předmětů buď vlastními odbornými pracovníky z Oddělení ochrany sbírkových předmětů (OOSP) a kurátory (přírodovědci – preparace), anebo externími specialisty.

podsbírka	inv. č./ př. č.	j.	ošetřil
archeologická	0/6	7	OOSP SZM
botanická	500	500	L. Číhal
dendrologická	143	143	OOSP SZM
divadelní	4	4	OOSP SZM
entomologická	12	4 724	J. Roháček
etnografická	36	36	OOSP SZM, Mgr. D. Modráčková, MgA. Mgr. B. Valchářová
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	0	0	X
geologická	0	0	X
historická	11	14	OOSP SZM
knihy	3	3	OOSP SZM
muzeologická	0	0	X
muzikologická	13	13	OOSP SZM
novodobé dějiny	0	0	X
numizmatická	97	97	OOSP SZM
paleontologická	0	0	X
Památník II. svět. války	5		X
písemnosti a tisky	11	11	OOSP SZM
sbírka Slezského ústavu	0	0	X
výtvarné umění	52	52	OOSP SZM
zoologická	22	22	M. Jakubec
živé dřeviny	0	0	X

ODDĚLENÍ OCHRANY SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Počet konzervovaných / restaurovaných předmětů			
vlastní kapacitou			
podsbírka	inv. č. / přír. č.	jednotky	druh činnosti
archeologická (OSV)	5	6	konzervace
	1	1	restaurování
divadelní (OSV)	3	3	konzervace
	1	1	restaurování
etnografická (OSV)	30	30	konzervace
	4	4	restaurování
historická (OSV)	8	11	konzervace
	3	3	restaurování
muzikologická (OSV)	10	10	konzervace
	3	3	restaurování
numismatická (OSV)	97	97	konzervace
výtvarné umění (OSV)	37	37	konzervace
	15	15	restaurování
písemnosti a tisky (PPB)	6	7	konzervace
	3	3	restaurování
dodavatelsky			
podsbírka	inv. č. / přír. č.	jednotky	druh činnosti
etnografická (OSV)	1	1	restaurování

Počet preparovaných předmětů			
vlastní kapacitou			
podsbírka	inv. č. / přír. č.	jednotky	druh činnosti
zoologická (OPV)	přírůstky	37	preparace
	9	9	repreparace / restaurování
dodavatelsky			
podsbírka	inv. č. / přír. č.	jednotky	druh činnosti
zoologická (OPV)	1	1	preparace

DISLOKACE SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

podsbírka		inv. č./př. č.	j.
archeologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	65/2	2 375
	dle smlouvy o výpůjčce	645/0	2 657
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
botanická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	702	702
dendrologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
divadelní	dle záznamu o přemístění sb. př.	130	239
	dle smlouvy o výpůjčce	6	21
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
entomologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	19	127
	dle smlouvy o výpůjčce	140	252
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
etnografická	dle záznamu o přemístění sb. př.	733/145	1 214
	dle smlouvy o výpůjčce	236/42	1 356
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	1/1	2
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
geologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	45	53
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
historická	dle záznamu o přemístění sb. př.	270	506
	dle smlouvy o výpůjčce	24	24
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
knihy	dle záznamu o přemístění sb. př.	91	91

	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	45	45
muzeologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
muzikologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	102	176
	dle smlouvy o výpůjčce	41	42
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
novodobé dějiny	dle záznamu o přemístění sb. př.	7	7
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
numizmatická	dle záznamu o přemístění sb. př.	560	566
	dle smlouvy o výpůjčce	14	14
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
paleontologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
Památník II. svět. války	dle záznamu o přemístění sb. př.	4	4
	dle smlouvy o výpůjčce	4	4
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
písemnosti a tisky	dle záznamu o přemístění sb. př.	612	622
	dle smlouvy o výpůjčce	1	1
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
sbírka Slezského ústavu	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
výtvarné umění	dle záznamu o přemístění sb. př.	506	530
	dle smlouvy o výpůjčce	511	548
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	1	1
zoologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	104/110	180
	dle smlouvy o výpůjčce	91/101	103

	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	1/1	1
živé dřeviny	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0

* tj. smlouvy innominátní.

BADATELSKÉ VYUŽITÍ SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

podsbírka	počet badatelských návštěv	počet předložených sb. př.
archeologická	2	253
botanická	7	3 600
dendrologická	0	0
divadelní	3	210
entomologická	1	6 850
etnografická	7	1 931
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	25	4 035
geologická	3	180
historická	13	3 064
knihy	672	1 207
muzeologická	0	0
muzikologická	11	553
novodobé dějiny	6	22
numizmatická	1	3
paleontologická	0	0
Památník II. svět. války	0	0
písemnosti a tisky	76	6 080
sbírka Slezského ústavu	0	0
výtvarné umění	22	404 (+ ostatní materiál 2 560)
zoologická	0	0
živé dřeviny	0	0

PÉČE O KNIHOVNÍ FOND

Knihovna SZM sídlí od roku 2012 v rekonstruované budově Janottovy vily jako samostatné pracoviště SZM v Opavě. Knihovna SZM spravuje knihovní fond, jehož součástí je také správa sbírkového fondu silesiak a starých tisků (viz sbírkotvorná činnost).

Knihovna SZM spolupracuje na digitalizaci fondu s Moravskoslezskou vědeckou knihovnou. Takto zdigitalizované dokumenty jsou přístupné na webových stránkách digitální knihovny Kramerius, která slouží pro zpřístupnění kulturního dědictví v digitální podobě.

Evidenční číslo knihovny evidované dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb.: 5787/2003.

	celkem
Počet knihovních jednotek	299 041
Roční přírůstek v knihovních jednotkách	1 237
Počet registrovaných uživatelů	226
v tom	
zaměstnanci muzea a galerie	76
ostatní veřejnost	150
Počet výpůjček celkem	4 869
- z toho absenčních výpůjček	2 638
Výdaje na knižní fond v Kč	291 500
Počet zaměstnanců knihovny (přepočtený stav)	6
- z toho odborných knihovníků	4

VĚDA A VÝZKUM

Jako vědecko-výzkumná organizace se Slezské zemské muzeum podílí na základním a aplikovaném výzkumu v oblasti přírodních i společenských věd. Výzkum je realizován s podporou interních a externích grantů.

INTERNÍ GRANTOVÝ SYSTÉM

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU: KOMPLEXNÍ ZPRACOVÁNÍ, DIGITALIZACE, VÝZKUM A ZPŘÍSTUPNĚNÍ FONDU KRAMÁŘSKÝCH TISKŮ SLEZSKÉ OBLASTI V PAMÁTNÍKU PETRA BEZRUČE

Číslo vědeckého úkolu: 201701/2017

Řešitel: Martina Dragonová

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Projekt byl zaměřen na výzkum a evidenci dosud téměř vůbec neprozkoumaných kramářských tisků v Památníku P. Bezruče. Cílem projektu byla v první fázi katalogizace kramářských tisků v Památníku P. Bezruče, v chronologické evidenci a následně zpracování dosud neevidovaných přírůstků fondu. Ve druhé fázi restaurování poškozených tisků, digitalizace, publikování odborné studie, včetně on-line katalogu a výstava tisků. Hlavním přínosem projektu se stala komplexní analýza, katalogizace, evidence a výzkum dokumentů. Výzkum fondu přinesl zajímavé poznatky o kramářských tiscích a také cenný dokumentační materiál. Dalším přínosem je publikování studie i s fotodokumentací a také zpřístupnění kramářských tisků nejen odborné, ale i laické veřejnosti, a to formou výstavy. V neposlední řadě se díky projektu uskutečnila digitalizace fondu a je naplánováno publikování fondu online.

Výstupy:

V roce 2017 byl vytvořen kompletní katalog kramářských tisků. V roce 2018 bude publikována odborná studie o kramářských tiscích, v květnu roku 2018 bude zahájena výstava kramářských tisků v Památníku Petra Bezruče. Připravuje se také publikování celého fondu kramářských tisků online.

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU: MIMOŘÁDNÝ LIDOVÝ SOUD OPAVA 1945–1948

Číslo vědeckého úkolu: 201702/2017

Řešitel: Ondřej Kolář

Spoluřešitelé: Dušan Janák, Zdeněk Kravar

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Projekt navazuje na dřívější výzkumy procesů perzekuce a retribuice, realizované na pracovišti. Předpokládá se budoucí syntetické zpracování tématu formou monografie.

Výstupy:

Hlavienka, L.: Příslušníci německých ozbrojených sil před Mimořádným lidovým soudem v Opavě (2018).

Janák, D. – Kolář, O.: Výzkum dějin retribuice v obvodu Mimořádného lidového soudu Opava – stav, východiska a perspektivy (2018).

Janák, D.: Účastníci tzv. henleinovského povstání ze září 1938 před Mimořádným lidovým soudem v Opavě (2018).

Kolář, O.: K činnosti Okresního soudu Jeseník 1945–1948 (2018).

Kolář, O.: Konfidenti opavské úřadovny gestapa před Mimořádným lidovým soudem v Opavě, Acta Historica Universitatis Silesiae Opaviensis 10, 2017, s. 247–264.

Kolář, O.: Hampel-Zattigova aféra z jara 1938, její ohlasy a důsledky (2018).

Kolář, O.: Poválečné vyšetřování tzv. liptaňské tragédie (2018).

Kravar, Z.: Karl Lux – rozporuplná kariéra s trpkým koncem (2018).

Kolář, O.: Aktéři henleinovského povstání ve Vidnavě a Velké Kraši před Mimořádným lidovým soudem v Opavě 1945–1948 (2018).

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU: ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY V AREÁLU OPAVSKÉHO HRADU II.

Číslo vědeckého úkolu: 201703/2017

Řešitel: Soňa Králová

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Materiál je zpracován, ale nebyly dodány výsledky odborných přírodovědných analýz a zatím chybí výstup formou odborné publikace v recenzovaném periodiku.

Výstupy:

Předběžné výsledky prezentovány veřejnosti v rámci přednášky dne 6. 12. 2017 v HVB SZM. Vydání publikačního výstupu je naplánováno na 1. polovinu roku 2018.

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU: KRESBY A FOTOGRAFIE JAROSLAVA ZAHRADNÍKA VE SBÍRKÁCH SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

Číslo vědeckého úkolu: 201704/2017

Řešitel: Miroslava Suchánková

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Byla provedena digitalizace kreseb a fotografií J. Zahradníka.

Byly zpracovány sbírkové materiály evidované ve fondu grafiky etnografické podsbírky SZM.

Byla prostudována pozůstalost J. Zahradníka (historická podsbírka SZM - E XVI/1-57, E I/72-79).

V rámci řešení projektu byla publikována studie, která představuje život a dílo významné osobnosti regionálního národopisu a kulturního života 20. století – Jaroslava Zahradníka. Zaměřuje se na jeho vlastivědnou činnost a spolupráci s odbornými institucemi v kraji. Zpracovává konkrétní Zahradníkovy práce evidované ve sbírkách SZM a zohledňuje prameny spojené s jeho působením na Karvinsku a v Ostravě uložené v archivech.

Výsledkem je práce, která usiluje o komplexní pohled na Zahradníkovu osobnost a zároveň hodnotí charakter jeho prací a jejich informační přínos.

Výstupy:

Suchánková M.: Kresby a fotografie Jaroslava Zahradníka ve sbírkách Slezského zemského muzea, ČSZM-B, roč. 66, Opava 2017, č. 1-2, s. 25-30. ISSN: 1211-3131.

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU: HISTORIE NOVOVESKÝCH HOSTINCŮ DO ROKU 1945

Číslo vědeckého úkolu: 201705/2017

Řešitel: Kamil Rodan

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Téma výzkumu bylo zpracováno formou odborné monografie. Výsledky slouží nejen k poznání historie pohostinství, ale také jako podklad ke studiu hospodářských a sociálních dějin Ostravska v 19. a 20. století.

Výstupy:

Rodan, K.: Historie novoveských hostinců ve světle dobových dokumentů, Ostrava 2017.

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU: VÝZKUM DVOUKŘÍDLÝCH (DIPTERA) SKUPIN TIPULOMORPHA, BIBIONOMORPHA A ACALYPTRATA: BIOSYSTEMATIKA, FYLOGENEZE, BIONOMIE, FAUNISTIKA

Číslo vědeckého úkolu: 201706/2017

Řešitel: Jindřich Roháček

Spoluřešitelé: Jan Ševčík, J. Starý

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Projekt je zaměřen na základní výzkum vybraných čeledí dvoukřídlých (Diptera). Jeho hlavním cílem je získání nových taxonomických, fylogenetických, bionomických a faunistických poznatků, včetně jejich včlenění do připravovaného checklistu dvoukřídlých České republiky a Slovenska. Výzkum byl založen na materiálu z vlastního terénního průzkumu i na sbírkových dokladech v různých institucionálních a soukromých sbírkách. Výsledky projektu přinesly mnoho biosystematických, fylogenetických, zoogeografických i bionomických objevů, které jsou (nebo budou) prezentovány v celkem 17 (9 již publikovaných) odborných studiích. Ty zahrnují popisy dosud neznámých taxonů (2 nové rody a 15 nových druhů pro vědu), nomenklatorické změny, nové klasifikace studovaných taxonů, fylogenetické hypotézy (na druhové, rodové i nadrodové úrovni), nové informace z morfologie imág, prvonálezy z různých částí Palearktické oblasti (zejména České republiky a Slovenska) i nové poznatky biogeografické a bionomické. Studium biodiverzity dvoukřídlého hmyzu v Jizerských horách, v NP Muránska planina a CHKO Cerová vrchovina umožnilo získat nové informace využitelné pro ochranu přírody v těchto regionech a přispělo k obohacení fondu Diptera ve sbírce SZM i k získání materiálu pro další molekulární výzkum. Cenný dokumentační (pro další taxonomický aj. výzkum)

a sbírkový materiál se podařilo získat i při terénním průzkumu v dipterologicky dosud nestudované oblasti Řecka (jihozápad poloostrova Peloponés).

Výstupy:

Odborné studie – 9 publikovaných (viz níže publikační činnost), 3 v tisku, další v přípravě.

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU: BEZRUČOVI SLÁVA

Číslo vědeckého úkolu: 201707/2017

Řešitel: Lenka Rychtářová

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Výsledkem projektu je publikace Bezručovi sláva, mapující umělecké památky a kulturně-historické události týkající se oslav narozenin básníka Petra Bezruče.

Výstupy:

Viz publikační činnost.

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU: VÝZKUM SYSTÉMOVÝCH ONEMOCNĚNÍ RYB IV.

Číslo vědeckého úkolu: 201708/2017

Řešitel: Jiří Řehulka

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

U tetér skvělých, *Hemigrammus pulcher* Ladigez 1938, z akvarijních podmínek byla poprvé popsána mykóza plynového měchýře houbami *Exophiala pisciphila* a *Phaeophleospora hymenocallidicola*. Exogenním zdrojem infekce byla bohatá dřevěná dekorace interiéru akvária, na níž našla vhodné podmínky pro růst *E. pisciphila*. Vzhledem ke snížené schopnosti *P. hymenocallidicola* ubránit se fagocytóze a vzhledem k její nižší růstové aktivitě sehrála v rozvinutí manifestního onemocnění prioritní roli *E. pisciphila*. Kochův postulát byl naplněn reizolací obou hub z kapra obecného, *Cyprinus carpio*, pstruha duhového, *Oncorhynchus mykiss*, lína obecného, *Tinca tinca*, a střevličky východní, *Pseudorasbora parva*, intraperitoneálně injektovaných suspenzí spor obou hub. K rozvoji klinicky těžké manifestní infekce se 100 % mortalitou došlo za 72 dní u *O. mykiss* a za 118 dní u *C. carpio*. U *Oncorhynchus mykiss* byla po 46 dnech zjištěna výrazná elevace plasmatických esenciálních, semiesenciálních a neesenciálních aminokyselin jako důsledek aktivace proteolýzy. Za účelem rozšíření vertebratologického fondu o skupinu ryby bylo zahájeno vytvoření podsbírkky lyofilizovaných kultur bakterií a mykoorganismů, které v počtu 40 položek budou sloužit k poskytování autentických kultur pro potřeby základního a aplikovaného výzkumu. Většinu deponovaných mikroorganismů lze označit jako nové pro rybího hostitele a originální pro naše území.

Výstupy:

Řehulka, Jiří – Kolařík, Miroslav – Hubka, Vít: Disseminated infection due to *Exophiala pisciphila* in Cardinal tetra, *Paracheirodon axelrodi*, In: Journal of Fish Diseases, issue 8, volume 40, p.1015–1024. ISSN 1365-2761.

Řehulka, Jiří – Kubátová, Alena – Hubka, Vít: Swimm bladder mycosis in Pretty Tetra, *Hemigrammus pulcher* caused by *Exophiala pisciphila* and *Phaeophleospora hymenocallidicola*, and experimental verification of pathogenicity, In: *Journal of Fish Diseases*. ISSN 1365-2761.

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU: VYUŽITÍ PÍSEMNÝCH A OBRAZOVÝCH DOKUMENTŮ ZE SBÍREK SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA VE VĚDECKOVÝZKUMNÉ ČINNOSTI

Číslo vědeckého úkolu: 201709/2017

Řešitel: Pavel Šopák

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

V rámci řešení projektu byla vydána kritická edice vzpomínek historika Andělína Grobelného na působení ve Slezském studijním ústavu v 50. letech 20. století a monografie o architektuře Opavy a Ostravy v kontextu vývoje stavebních stylů v rozmezí let 1850–1950.

Výstupy:

Šopák, P. (ed.): *Andělín Grobelný: Vzpomínky*. Opava 2017.

Šopák, P.: *Tvořit město. Opava a Moravská Ostrava 1850–1950: architektura a urbanismus*. Opava 2017.

DALŠÍ ŘEŠENÉ PROJEKTY

NÁZEV GRANTU: RETROKATALOGIZACE PŘÍRŮSTKŮ KNIH Z LET 1946-1947 DO ELEKTRONICKÉHO KATALOGU KNIHOVNY SZM, I. ČÁST.

Instituce poskytující grant: Ministerstvo kultury ČR

Reg. č. grantu: 17965/2017 OULK-OLK

Nositel grantu: Slezské zemské muzeum

Řešitel grantu: Dagmar Kufová

Spoluřešitelé: Pavel Šafránek, Gabriela Červenková, Petra Grodová, Věra Martínková, A. Hájková

Výstupy: 7 748 záznamů dokumentů v elektronickém katalogu Knihovny SZM odesláno do Souborného katalogu ČR.

NÁZEV GRANTU: STOPAMI POLÁKŮ VE STŘEDNÍ EVROPĚ / STOPAMI POLAKÓW W EUROPIE ŚRODKOWEJ

Nositel grantu: Ministerstvo kultury a národního dědictví Polské republiky, Filozofická fakulta Ostravské univerzity, Filozoficko-historická fakulta Akademie im. Jana Długosze v Čenstochové

Spolunositel grantu: Slezské zemské muzeum, Moravské zemské muzeum

Spoluřešitel za SZM: Ilona Matejko-Peterka

Výstupy: Výsledkem projektu bude katalog polských mincí, které se nacházejí v numizmatické podsbírce SZM.

NÁZEV GRANTU: POZNÁVÁME KRÁSY ARBORET

Program: Fond Mikroprojektů Euroregionu Silesia, Interreg V-A Česká republika–Polsko 2014–2020

Číslo projektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_013/0000803

Řešitelé: Renata Kolderová, Jana Nevřelová, Šárka Zemková, Martin Polášek / Arboretum Moravské brány v Ratiboři

Doba trvání: 1. 5. 2017 – 31. 5. 2018

Popis projektu: Projekt se věnoval zvýšení přeshraničního cestovního ruchu, převážně mezi turisty z České republiky a Polska, a obecně zvýšení potenciálu Arboreta Nový Dvůr a Arboreta Moravské brány v Ratiboři s důrazem na jejich rozmanitost a jedinečnost.

Výstupy: rozšíření informačního systému Arboreta Nový Dvůr o mobilní audioprůvodce v českém a polském jazyce a o informační infokiosek; česko-polská výtvarná soutěž „Jak si představuješ arboretum“ pro žáky 4. až 6. tříd základních škol z Opavy a Ratiboře; výměna zkušenosti mezi zaměstnanci arboret v České republice a v Polsku, populárně-vědecká konference s názvem „Poznáváme krásy arboret“ a další.

SLEZSKÝ SBORNÍK (ACTA SILESIACA)

ISSN 0037-6833

Evidenční číslo MK: E 1240

Slezský sborník se řadí k nejstarším odborným historickým časopisům v České republice. Založen byl pod titulem Věstník Matice opavské již roku 1878, přičemž od roku 1892 vycházel jako periodikum. Dnešní název pak nese trvale od roku 1936.

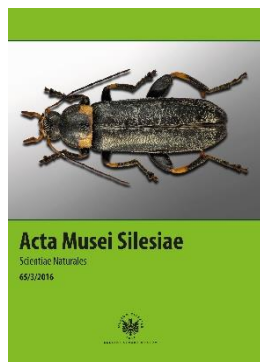
Slezský sborník je tradičním recenzovaným odborným časopisem. Je rovněž evidován v rámci mezinárodně respektované databáze European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH Plus). Jeho odborná profilace je odvozena jednak z aktuálních potřeb soudobé historické vědy, jednak z více než stoleté tradice.

Profiluje se jakožto fórum pro publikační výstupy orientované na výzkum Slezska ne pouze jako fenoménu regionálního, ale jako prostoru, v němž se prolínaly, předávaly a potýkaly vývojové tendence evropského západu a východu, severu a jihu, tedy Slezska jakožto aktivního faktoru evropského vývoje. Časopis otevírá své stránky také studiím, sledujícím interdisciplinární souvislosti a metodické problémy obecnější povahy.

Na stránkách Slezského sborníku jsou uveřejňovány vědecké studie, materiály, diskusní příspěvky, referáty a recenze nejnovější domácí i zahraniční literatury a komentované přehledy bádání. Redakce přijímá texty psané v češtině, slovenštině, polštině, němčině a angličtině. Periodikum vychází dvakrát do roka, jeho vydavatelem je Slezské zemské muzeum v Opavě.

ČASOPIS SZM SÉRIE A – VĚDY PŘÍRODNÍ

ISSN 1211-3026 (Print), ISSN 1805-9686 (Online)

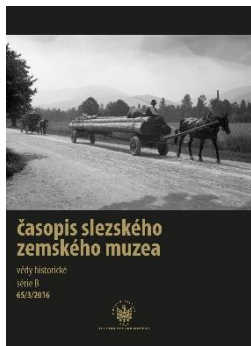

Časopis Slezského zemského muzea, série A – vědy přírodní uveřejňuje původní (dosud jinde nepublikované) studie a nálezové zprávy z oborů přírodních věd (geologie, paleontologie, botaniky, zoologie) v maximálním rozsahu 30 stran rukopisu, psané česky, anglicky nebo německy. Přednostně jsou publikovány studie regionálního rázu a práce založené na zpracování sbírek Slezského zemského muzea. Všechny práce podléhají recenznímu řízení a o jejich uveřejnění a pořadí otištění rozhoduje redakční rada. ČSZM(A) také přijímá zprávy o odborných akcích, personálie a recenze literatury.

ISSN 1211-3131

Evidenční číslo MK: E 21193

Odborná a vědecká náplň vychází především ze společenskovedních disciplín, zastoupených v organizaci, tedy archeologie, historie, umělecké historie, numismatiky, etnografie, muzikologie, dějin divadla, dějin literatury a muzeologie. Na stránkách časopisu se prezentuje také archivní tematika, protože na území českého Slezska speciální archivní časopis nevychází.

V průběhu existence časopisu zde ovšem byly rovněž publikovány studie interdisciplinárního charakteru, prezentující široké spektrum výzkumných zájmů badatelů domácích i zahraničních a vědeckých pracovníků SZM.

Časopis uveřejňuje především původní vědecké studie a materiálové práce, vycházející z regionálních pramenů. Nedílnou součástí časopisu je recenzní rubrika a část vyhrazená aktuálním zprávám souvisejícím s pojetím časopisu.

EDIČNÍ ČINNOST

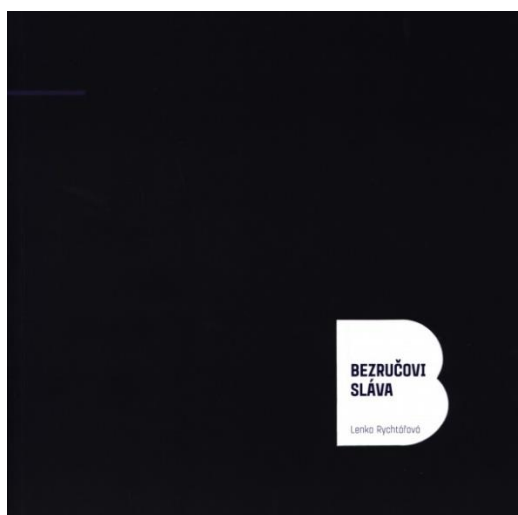

DRAGONOVÁ, Martina (ed.): Vlašínová, Drahomíra, Ludmila Hořká, Ohlasy žen v české kultuře, Opava, Slezské zemské muzeum, 2017.

KLÉZLOVÁ, Martina – RYCHTÁŘOVÁ, Lenka (eds.): Petr Bezruč, Slezské písně, Opava, Slezské zemské muzeum, 2017.

ŠOPÁK, Pavel (ed.): Andělín Grobelný – Vzpomínky. Opava 2016.

MONOGRAFIE

RYCHTÁŘOVÁ, Lenka: Bezručovi sláva, Opava, Slezské zemské muzeum, 2017.

HANIČÁKOVÁ Markéta – HANIČÁK Ondřej: Arnošt Rychlý a Opava. Město a jeho hudební skladatel. Opava: Slezské zemské muzeum – Statutární město Opava 2017.

RODAN, Kamil: Historie novoveských hostinců ve světle dobových dokumentů. Opava 2017.

ŠOPÁK, Pavel: Tvořit město. Opava a Moravská Ostrava 1850–1950: architektura a urbanismus. Opava 2016.

HANIČÁK Ondřej – KOLÁŘ Ondřej (eds.): 140 let Matice Opavské. Vybrané kapitoly z dějin české národnostní emancipace ve Slezsku. Opava: Slezské zemské muzeum – Matice slezská 2017.

STUDIE

ČÍHAL L., KALÁB O. & PLÁŠEK V. (2017): Modeling the distribution of rare and interesting moss species of the family Orthotrichaceae (Bryophyta) in Tajikistan and Kyrgyzstan. – *Acta Societatis Botanicorum Poloniae*, 86(2): 3543.

DĚDKOVÁ, Kateřina – RAJHELOVÁ, Hana – ŠIMEK, Filip: Komplexný konzervátorskoreštaurátorský zásah na dvojici polychromovaných sôch anjelov. In: *Muzea, památky a konzervace 2016* (sborník konference), Opava 2017, s. 70-75.

DOČKALOVÁ, Veronika – RAJHELOVÁ, Hana: Konzervace souboru kovových archeologických artefaktů z lokality Krnov – Zádňí Cvilínský kopec. In: *Muzea, památky a konzervace 2016*, Opava 2017, s. 27-30.

HANIČÁK Ondřej: Stylové variace štukové výzdoby kleneb těšínských měšťanských domů 16. a 17. století v kontextu soudobé architektonické produkce moravsko-slezského pomezí, in: *Památky Těšínského knížectví* (ed. Klára MEZIHORÁKOVÁ). Praha: Artefaktum 2016, s. 83–97. ISBN 978–80–86890–93–7.

HANIČÁK Ondřej: Kolekce odznaků s matiční tematikou Vlastimila Kočvary, *Vlastivědné listy Slezska*, 2017, s. 39–41. ISSN: 1213-3140.

HANIČÁK Ondřej: Renesanční zámek v Litultovicích, in: *Litultovice 1317–2017* (ed. Ondřej KOLÁŘ), Slezské zemské muzeum - městys Litultovice: Opava 2017, s. 56–78. ISBN 978-80-87789-43-8.

HANIČÁK Ondřej: Jezuitský konvikt Nejsvětější Trojice v Těšíně: stavební vývoj, formální vazby a možnosti interpretace, in: *Těšínský muzejní sborník /Cieszyńskie Studia Muzealne 6* (red. David PINDUR – Radim JEŽ). Český Těšín: Muzeum Těšínska 2017 (po recenzním řízení, v tisku).

HANIČÁK Ondřej: Prameny k dějinám Matice opavské ve sbírce Slezského zemského muzea, in: *140 let Matice Opavské. Vybrané kapitoly z dějin české národnostní emancipace ve Slezsku* (edd. Ondřej HANIČÁK – Ondřej KOLÁŘ). Opava: Slezské zemské muzeum – Matice slezská 2017 (po recenzním řízení, v tisku).

HANIČÁK Ondřej – JANÁK Martin: Umělecké řemeslo, in: *Jan II. kníže z Lichtenštejna. Mecenáš a donátor Slezského zemského muzea* (ed. Ilona MATEJKO-PETERKA). Opava: Slezské zemské muzeum 2016, s. 208–345 str. ISBN 978-80-87789-39-1.

CHMIELEWSKI, J. T., SADY, A., GOSLAR, T., FURMANEK, M., JUCHELKA, J.: SEPARATING THE WHEAT FROM THE CHAFF: DATING CHARRED PLANT REMAINS EXTRACTED FROM DAUB (WITH REFERENCE TO THE 14C CHRONOLOGY OF THE EPI-LENGYEL CULTURE IN UPPER SILESIA), In: *Radiocarbon*, Vol 59, Nr 1, 2017, Arizona Board of Regents on behalf of the University of Arizona 2017, p. 251–268.

JANÁK, Martin: Lichtenštejnové, *Vlastivědné listy Slezska*, 1-2/2017, s. 34-35.

JUCHELKA, Jiří. 2017: Bronzový srp z Opavy – Jaktaře. *Pravěk NŘ*.

KOLÁŘ, Ondřej: Konfidenti opavské úřadovny gestapa před Mimořádným lidovým soudem v Opavě. *Acta historica Universitatis Silesiae Opaviensis*, sv. 10, s. 247–264.

KOLÁŘ, Ondřej: Litultovice ve víru moderních válek. In: *Litultovice 1317-2017*, s. 217-236.

- KOLÁŘ, Ondřej: Nástin vývoje Litultovic po roce 1945. In: Litultovice 1317-2017, Litultovice 2017 s. 237–246.
- KOLÁŘ, Ondřej – KOLÁŘOVÁ, Ivana: Činnost četnictva na Jesenicku 1918–1928, in: XVII. Svatováclavské setkání v Jeseníku. 750 let města Jeseníku. Sborník referátů, Jeseník 2017.
- KOLÁŘ, Ondřej – KOLÁŘOVÁ, Ivana.: Smrt nadporučíka četnictva Antonína Guhra ve Zlatých Horách roku 1920. Jesenicko 18, 4, s. 50–53.
- KOLÁŘ, Ondřej – RUSEK, Tomáš: K perzekuci českých důlních úředníků na Těšínsku za první světové války. Těšínsko, sv. 60, č. 1, s. 31–44.
- KOLÁŘ, Ondřej – RUSEK, Tomáš: Tajná cesta mladého starodružiníka Emila Poskera a "velezrádná" aféra na Orlovsku v roce 1915. In: Léta do pole okovaná, svazek 2: 1915 - noví nepřátelé, nové výzvy, 24, s. 368-391, Praha, 2017.
- MANTIČ M. & ŠEVČÍK J. 2017: *Macrocera rohaceki* sp. nov. and other interesting records of Keroplastidae (Diptera) from southern and central Europe, with DNA sequence data. *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae* 57(2): 751–764, doi: 10.1515/aemnp-2017-0098
- OBOŇA J., DVOŘÁK L., MANKO P., MARIYCHUK R., STARÝ J. & TKOČ M. 2017: Some Diptera newly recorded from Ukraine. *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales* 66(1): 41-48. doi: 10.1515/cszma-2017-0004
- PETR, Pavel: Pohlednice krnovského knihaře Ludwiga Heina. In: SBM, Bruntál 2016, s. 69-76, ISBN 978-80-87038-27-7 (SBM vydán v průběhu roku 2017)
- RAJHELOVÁ, Hana – ŠIMEK, Filip: Součásti oltáře ze zaniklého kostela sv. Jana Nepomuckého v Opavě-Kylešovicích. Sborník Národního památkového ústavu v Ostravě. Ostrava: Národní památkový ústav, 2016, s. 49–56.
- RODAN, Kamil: Jak hostinský Balla díky svému mamonu na buben přišel aneb bitva místeckého likérníka Lova o vlastní peníze. In: Židé a Morava XXII (Kniha statí ze stejnojmenné konference konané v Muzeu Kroměřížska 9.11.2016), s. 188–205, Kroměříž 2017.
- ROHÁČEK, J. & ANDRADE R. 2017: *Periscelis fugax* sp. nov., an overlooked European species of Periscelididae (Diptera), with notes on the morphology and terminology of terminalia. *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae* 57(1): 229-251, doi: 10.1515/aemnp-2017-0071
- ROHÁČEK, J. & MARSHALL, S. A. 2017: *Volumosina* gen. n., a new Nearctic genus for *Herniosona voluminosa* Marshall (Diptera: Sphaeroceridae). *Canadian Entomologist* 149: 444-460, doi: 10.4039/tce.2017.21
- ROHÁČEK J., TKOČ M. & PREISLER J. 2017: Additions to the Diptera Acalyptrata fauna (Anthomyzidae, Stenomicrodidae, Carnidae, Milichiidae, Heleomyzidae) of the Czech Republic and Slovakia. *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales* 66(1): 87–96. doi: 10.1515/cszma-2017-0009
- ROHÁČEK J., ZUIJLEN J. W. van & VONIČKA P. 2017: Opomyzoid families – Clusiidae, Opomyzidae, Anthomyzidae, Aulacigastridae, Periscelididae, Stenomicrodidae and Asteiidae (Diptera: Acalyptrata) of the Jizerské hory Mts, Frýdlant region and Liberec environs (northern Bohemia, Czech Republic). *Sborník Severočeského Muzea, Přírodní Vědy, Liberec* 35: 121–154.
- RYCHTÁŘOVÁ, Lenka: Výtvarné ztvárnění motivů Bezručových Slezských písní, in: Pavla Machalíková – Tomáš Winter (edd.), *Umění a tradice*, Praha 2017, s. 61-72.
- ŘEHULKA, Jiří – KOLAŘÍK, Miroslav – HUBKA, Vít: Disseminated infection due to *Exophiala pisciphila* in Cardinal tetra, *Paracheirodon axelrodi*, In: *Journal of Fish Diseases*, issue 8, volume 40, p.1015–1024. ISSN 1365-2761.
- SIKORA, T., JASCHHOF, M. & ŠEVČÍK, J. 2017: *Glossostyles perspicua* gen. et sp. nov. and other fungivorous Cecidomyiidae (Diptera) new to the Czech and Slovak Republics. *European Journal of Taxonomy* 303: 1-29, doi: 10.5852/ejt.2017.303

- SIKORA T., ČADA M. & ŠEVČÍK J. 2017: New records of Cecidomyiidae, Dixidae and Mycetophilidae (Diptera) from the Czech and Slovak Republics. *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales* 66(2): 141–147. doi: 10.1515/cszma-2017-0017
- STARÝ, J. 2017: Four new species of *Limonia* from the Mediterranean (Diptera: Limoniidae). *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae* 57(2): 713–721, doi: 10.1515/aemnp-2017-0096
- ŠÍL, Jiří: Od Archivního Vademeca k Digitálnímu archivu Zemského archivu v Opavě. In: *Sborník Zemského archivu v Opavě*, Opava 2017, s. 10–23.
- ŠÍL, Jiří: Vincenc Prasek: Vědecké úspěchy národa jsou nejednou lepší než dvoje šťastně vyhrané volby, *Vlastivědné listy Slezska a Severní Moravy*, roč. 43, č. 1, 2017, s. 36–38.
- ŠÍL, Jiří: Osudy Knihovny Matice opavské, později akciové společnosti Slezská Grafia v Opavě (1908–1960), in: 140 let Matice Opavské. *Vybrané kapitoly z dějin české národnostní emancipace ve Slezsku* (edd. Ondřej HANIČÁK – Ondřej KOLÁŘ). Opava: Slezské zemské muzeum – Matice slezská, 2017, s. 83–97.
- ŠOPÁK, Pavel: Jeseník a moderní výtvarná kultura let 1780–1938, in: XVII. Svatováclavské setkání v Jeseníku. 750 let města Jeseníku. *Sborník referátů*, Jeseník 2017, s. 32–45.
- ŠOPÁK, Pavel: Josef Bilan Šinovský mezi českým Slezskem a komunistickou stranou, *Acta historica Universitatis Silesianae Opaviensis*, svazek 10, Opava 2017, s. 213–219.
- ŠOPÁK, Pavel: Litultovice: urbanisticko-architektonický vývoj obce od středověku do poloviny 20. století. In: *Litultovice 1317-2017*, s. 184–216.
- ŠRAJEROVÁ, Olga: Inter-ethnic relations in Silesia (From the results of sociological research arranged by the Silesian Institute of SZM in Opava). *Individual and Society*, 2017, Vol. 20, No. 1, pp. 1–21, <http://www.clovekaspolocnost.sk/sk/rocnik-20-rok-2017/1/studie-a-clanky/inter-ethnic-relations-in-silesia-from-the-results-of-sociological-research-arranged-by-the-silesian-institute-of-szm-in-opava/>

PROPAGAČNÍ MATERIÁL A PREZENTAČNÍ MATERIÁL

- HANIČÁKOVÁ, Markéta – HANIČÁK, Ondřej: Arnošt Rychlý. Hudební skladatel a jeho město. Tisk u příležitosti stejnojmenné výstavy. Opava: Slezské zemské muzeum a Statutární město Opava, 2017.
- RYCHTÁŘOVÁ, Lenka – JANÁK, Martin: leták k výstavě Jan II. kníže z Lichtenštejna. Mecenáš a donátor Slezského zemského muzea
- RYCHTÁŘOVÁ, Lenka – JANÁK, Martin: brožura k výstavě Jan II. kníže z Lichtenštejna. Mecenáš a donátor Slezského zemského muzea

---

ZPRÁVY

- KOLÁŘ, Ondřej.: III. konferencia policejních historiků, Bratislava 19. – 20. 5. 2016, *Slezský sborník* 114, 2016, č. 1, s. 161.
- ŠOPÁK, Pavel: Karel Černohorský a Edmund Wilhelm Braun ve Slezském zemském muzeu, *Věstník AMG* 6/2017, s. 15–16.

RECENZE

- JUCHELKA, Jiří: Milan Salaš, Bronzový depot z Ostrého vrchu u Vizovic jako příklad párové šperkové garnitury doby popelnicových polí a glosy k lokalitám neagrární oikumeny, *Pravěk NŘ*, 2017.

KOLÁŘ, Ondřej: Martin Jemelka, Ostravské dělnické kolonie III, Slezský sborník 114, 2016, č. 1, s. 150.

KOLÁŘ, Ondřej: Andreas Wiedemann, „Pojď s námi budovat pohraničí“, Slezský sborník 114, 2016, č. 2, s. 104–105.

KOLÁŘ, Ondřej: Marie Macková: Finanční stráž v Čechách, Acta Historica Universitatis Silesiae Opaviensis, svazek 10.

OSTATNÍ

HANIČÁK Ondřej – HANIČÁKOVÁ Markéta: Arnošt Rychlý a Opava. Město a jeho hudební skladatel, Opava 2017.

HANIČÁK Ondřej: 140. výročí matiční činnosti v Opavě, Hláska 2017, č. 2, s. 14–15.

HANIČÁK Ondřej: „In arte voluptas“, Hláska 2017, č. 2, s. 17.

HANIČÁK Ondřej: O činnosti Matice opavské, Zpravodaj Matice slezské, číslo 78, duben 2017, s. 2–3.

HANIČÁK Ondřej: Arnošt Rychlý a Opava – více než jen fráze, Hláska 2017, č. 5, s. 17.

HANIČÁK Ondřej - JANÁK Martin: Architektura Leopolda Bauera, Hláska 2017, č. 11, s. 17.

HANIČÁKOVÁ, Markéta: katalogová hesla: Muzikologické pracoviště Slezského zemského muzea v Opavě; Referát pro hudební vědu při Slezském studijním ústavu v Opavě; Slezský hudební archiv; Slezské divadlo Opava; Církevní konzervatoř Opava. In. Český hudební slovník osob a institucí online (dostupné z <http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/>, ověřeno 11. 12. 2017)

JANÁK, Martin: Jan II. kníže z Lichtenštejna jako sběratel umění, Hláska 6/2017.

RYCHTÁŘOVÁ, Lenka: Štědrost knížete Jana II, in: Země světa. Opavské Slezsko, květen 2017, s. 24-28.

RYCHTÁŘOVÁ, Lenka: Obrazy věnované muzeu Janem II. z Lichtenštejna, Hláska 4/2017.

RYCHTÁŘOVÁ, Lenka: Petr Bezruč nechtěl být portrétován, Hláska 9/2017, s. 17.

NEPUBLIKOVANÉ PRÁCE – V TISKU

HANIČÁK Ondřej: Dům, palác a zámek v hmotné kultuře Slezska. Zpráva z mezinárodní kulturněhistoricky orientované vědecké konference, Sborník Národního památkového ústavu v Ostravě, 2017 (v tisku).

JUCHELKA, Jiří: Symbolika a rituální význam koně v pravěku s důrazem na období popelnicových polí a starší dobu železnou ve střední Evropě – 1. část (cca 16 stran strojopisu, v tisku).

JUCHELKA, Jiří: Symbolika a rituální význam koně v pravěku s důrazem na období popelnicových polí a starší dobu železnou ve střední Evropě – 2. část (cca 18 stran strojopisu, v tisku).

MATEJKO-PETERKA, Ilona.: In articulo mortis. Funerální mincovnictví a medailérství lehnicko-břežských Piastovců (v tisku).

MATEJKO-PETERKA, Ilona – PETERKA, Jiří: František Papoušek a opavské muzejnictví (v tisku).

MATEJKO-PETERKA, Ilona: Česko-polská konference Polonika ve sbírkách slezských a moravských muzeí (20. – 21. 10. 2016, Státní zámek Vranov nad Dyjí), Slezský sborník (v tisku).

- POLOMÍKOVÁ, Martina: Konference Textil v muzeu. Časopis Slezského zemského muzea, série B 65/3/2016, s. 292.
- Pérez-de la Fuente R., Hoffeins C. & Roháček J. 2018: A new Acartophthalmites Hennig (Diptera: Acalyptratae) from Eocene Baltic amber. ZooKeys .
- ROHÁČEK J. 2018: European Chiropteromyzidae (Diptera): taxonomic revision, nomenclature, classification and preimaginal stages. Annales Zoologici (Warszawa)
- STARÝ J. & OBOŇA J. 2018: Palaeartic species of Thaumastoptera (s. str.) Mik (Diptera: Limoniidae). Zootaxa.
- SUCHÁNKOVÁ, Miroslava: Kresby a fotografie Jaroslava Zahradníka ve sbírkách Slezského zemského muzea, ČSZM-B, roč. 66, Opava 2017, č. 1-2, s. 25-30.
- ŠÍL, Jiří: Historický vývoj a současný stav sbírkového fondu Památníku Petra Bezruče Slezského zemského muzea. In: Petr Bezruč – bard první, co promluvil (kolektivní monografie z vědecké konference), Opava – Ostrava 2018, 20 s. rkp.

AKCE POŘÁDANÉ SZM

Odborná dvoudenní konference „Petr Bezruč – bard prvý, co promluvil“ (21. – 22. září 2017) v Obecním domě v Opavě. Pořadatelem konference bylo SZM ve spolupráci s Ostravskou univerzitou v Ostravě. Bližší informace viz akce SZM.

Příspěvky pracovníků SZM:

Rychtářová Lenka:

Bezručovská kolekce výtvarných děl ze sbírky Břetislava Pračky.

Haničáková Markéta:

Reflexe Bezručovy poezie ve světle děl skladatelů 20. a 21. století se zaměřením na tvorbu opavského rodáka Arnošta Rychlého.

Haničák Ondřej:

Vědecký workshop „140 let Matice opavské“, SZM, 13. 2. 2017, spoluorganizátor a referující, referát: Prameny k dějinám Matice opavské ve sbírce Slezského zemského muzea.

Petr Pavel – Polášek Martin:

Seminář SZM „Osvětlování muzejních expozic“ pořádaný 27. 9. 2017 ve spolupráci s Odborem muzeí Ministerstva kultury ČR a Masarykovým ústavem vyšších studií Českého vysokého učení technického v Praze, Opavská kulturní organizace, Opava. Přednáška na téma „Metodika pro výběr a aplikaci osvětlovací techniky v rámci muzeí a galerií“.

ÚČAST NA AKCÍCH JINÝCH ORGANIZACÍ

Gajdošík Martin – Jarošová Lenka:

Musaionfilm 2017, Muzeum J. A. Komenského, Uherský Brod, 12 – 14. 6. 2017. Představení filmu Preparace slona indického.

Haničák Ondřej:

Mezinárodní vědecká konference Dům, palác a zámek v hmotné kultuře Slezska / Dom, pałac i zamek w kulturze materialnej Śląska, Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Cieszyn, 26. – 27. 4. 2017. Referát: Jezuitský konvikt Nejsvětější Trojice v Těšíně: stavební vývoj, formální vazby a možnosti interpretace.

Haničák Ondřej – Šíl Jiří:

XI. sjezd českých historiků – Univerzita Palackého v Olomouci (15. 9. 2017), Filozofická fakulta Univerzity Palackého-Sdružení historiků ČR, referát: Práce muzejního historika a systém hodnocení vědy a výzkumu v ČR.

Petr Pavel – Polášek Martin – Schejbal Oldřich:

Jednání moravskoslezské a olomoucké krajské sekce Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR, Muzeum Těšínska, Archeopark Chotěbuz, 19. 6. 2017. Prezentace činnosti OOSP SZM.

Roháček Jindřich – Ševčík Jan:

9th Central European Dipterological Conference, Kostelec nad Černými lesy, 12. – 14. 9. 2017. Referáty: Roháček, Ševčík; předsedání sekcí: Roháček, Starý, Ševčík (Česká zemědělská univerzita, Katedra zoologie a rybářství, Praha)

Konferencia 20. Výročie vyhlásenia Národného parku Muránska planina, Salaš Zbojská, 28. – 29. 9. 2017. Společný referát: Roháček a Ševčík. (Správa CHKO Muránska planina, Revúca, Slovensko)

Rychtářová Lenka:

Metznerbund – ušlechtilá soutěž obou národů. Mezinárodní umělecko-historická konference. Oblastní galerie Liberec, 17. – 18. 10. 2017. Příspěvek: Nákupy uměleckých děl z výstav Metznerbundu do sbírek Slezského zemského muzea v Opavě.

ZAHRANIČNÍ EXPEDICE

Roháček Jindřich:

dipterologická expedice do východního Středomoří: jihozápadní Peloponés, Řecko (3. – 11. 10. 2017). Byl získán zajímavý materiál (asi 1 000 dokladových exemplářů) mediteránních druhů včetně několika (patrně) nových pro vědu, které budou předmětem dalšího taxonomického výzkumu.

Roháček Jindřich a Ševčík Jan:

Celosezónní výzkum v národním parku Muránska planina a CHKO Cerová vrchovina, Slovensko. Muránska planina: terénní práce probíhaly ve dnech 5. 4., 26. 4., 15. a 17. 6., 11. a 14. 7., 9. 8., 5. 9. a 7. 9., 27. 9.-29. 9., 31. 10. 2017. Nově byl zahájen výzkum dipterofauny v sousední CHKO Cerová vrchovina: 2 Malaiseho pasti, terénní průzkum 6. - 7. 4., 27. 4., 16. 6., 12. a 13. 7., 10. 8., 6. 9., 27. 9., 1. 11. 2017. V rámci terénních prací byl získán cenný materiál, který zahrnuje nejen druhy poprvé nalezené v oblasti Gemeru, ale i několik druhů nových pro faunu Slovenska. Přínosem bylo rovněž získání exemplářů vzácných druhů pro molekulárně-genetický výzkum. Z nasbíraného materiálu bylo vybráno přes 1600 dokladových exemplářů do entomologické sbírky SZM.

JINÁ ODBORNÁ ČINNOST

Janák Martin:

Žádost o vydání osvědčení podle zákona č. 71/1994 Sb. o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty pro trvalý vývoz ev. č. žádosti -1-07-08-2017-SZM.

Juchelka Jiří – Králová Soňa:

V rámci terénní činnosti Archeologického oddělení SZM při zajišťování archeologické památkové péče u provádění záchranných archeologických výzkumů dle zákona 20/1987 Sb. bylo v roce 2017 prováděno celkem 45 výzkumů a dozorů.

ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE

Průměrný hrubý měsíční plat: **23 592,00 Kč**.

ČLENĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ PODLE VĚKU A POHLAVÍ

Věková skupina	Muži		Ženy		Celkem	
	Počet	tj. % z celk. počtu mužů	Počet	tj. % z celk. počtu žen	Počet	tj. %
21 - 30 let	9	18,4	6	8,1	15	12,2
31 - 40 let	15	30,6	16	21,6	31	25,2
41 - 50 let	10	20,4	23	31,1	33	26,8
51 - 60 let	11	22,4	19	25,7	30	24,4
61 let a více	10	20,4	4	5,4	14	11,4
CELKEM	55	112,2	68	91,9	123	100,0

ČLENĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ PODLE VZDĚLÁNÍ A POHLAVÍ

Nejvyšší dosažené vzdělání	Muži		Ženy		Celkem	
	Počet	tj. % z celk. počtu mužů	Počet	tj. % z celk. počtu žen	Počet	tj. %
základní	0	0,0	1	1,4	1	0,8
vyučení	10	20,4	15	20,3	25	20,3
střední odborné	0	0,0	2	2,7	2	1,6
úplné střední	2	4,1	6	8,1	8	6,5
úplné střední odborné	14	28,6	10	13,5	24	19,5
vyšší odborné	0	0,0	2	2,7	2	1,6
vysokoškolské	29	59,2	32	43,2	61	49,6
CELKEM	55	112,2	68	91,9	123	100,0

TRVÁNÍ PRACOVNÍHO POMĚRU ZAMĚSTNANCŮ

Doba trvání	Počet	tj. %
do 5 let	66	53,7
do 10 let	19	15,4
do 15 let	6	4,9
do 20 let	11	8,9
nad 20 let	21	17,1
CELKEM	123	100,0

**CELKOVÝ ÚDAJ O VZNIKU A SKONČENÍ PRACOVNÍCH POMĚRŮ
ZAMĚSTNANCŮ**

Ukazatel	Počet
Nástupy	15
Výstupy	12

HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT

Přehled rozepsaných ukazatelů			
Název položky	Účet	Upravený rozpočet	Skutečnost k 31.12.
Spotřeba materiálu	501	2 032 700,00	2 099 278,57
Spotřeba energie	502	5 461 000,00	4 085 821,93
Prodané zboží	504	290 000,00	286 885,01
Aktivace dlouhodobého majetku	506		-46 695,50
Aktivace oběžného majetku	507		-108 972,00
Opravy a udržování	511	3 020 000,00	5 774 191,22
Cestovné	512	325 800,00	397 223,91
Náklady na reprezentaci	513	150 000,00	232 221,39
Ostatní služby	518	9 204 139,00	7 508 763,39
Platy včetně náhrad v době dočasné pracovní neschopnosti	521	32 978 829,00	32 979 929,00
Zákonné sociální pojištění	524	10 704 609,00	10 788 993,00
Jiné sociální pojištění	525	89 000,00	85 259,10
Zákonné sociální náklady	527	2 203 769,00	2 103 934,55
Daň z nemovitostí	532	10 500,00	10 085,00
Jiné daně a poplatky	538	20 000,00	16 378,00
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541		
Jiné pokuty a penále	542		
Manka a škody	547	200 000,00	18 300,00
Tvorba fondů	548		91 661,00
Odpisy dlouhodobého majetku	551	11 745 821,00	11 064 780,59
Prodaný dlouhodobý majetek	553	400 000,00	109 060,00
Tvorba a zúčtování opravných položek	556	15 000,00	-4 244,31

Náklady z vyřazených pohledávek	557		3 901,00
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	1 190 793,00	1 115 173,04
Ostatní náklady z činnosti	549	1 002 000,00	633 419,73
Úroky	562		
Kurzové ztráty	563		2 967,04
Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564		
Daň z příjmů	591	20 000,00	
Dodatečné odvody daně z příjmů	595		
NÁKLADY CELKEM		81 063 960,00	79 248 314,66
Výnosy z prodeje služeb	602	2 300 000,00	2 336 678,00
Výnosy z pronájmů	603	700 000,00	453 243,00
Výnosy z prodaného zboží	604	380 000,00	558 064,17
Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	100 000,00	25 665,00
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641		
Jiné pokuty a penále	642		
Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku	646		113 391,00
Čerpání fondů	648	1 607 010,00	655 158,34
Ostatní výnosy z činnosti	649	100 000,00	541 196,20
Výnosy z činnosti			
Úroky	662		
Kurzové zisky	663		6 097,43
Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664		87 330,00
Ostatní finanční výnosy	669		
Finanční výnosy			
Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671	75 876 950,00	74 471 491,52
Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky rozpočtu ÚSC	672		

Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky státních fondů	673		
Výnosy z ostatních nároků	674		
Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky SR, ÚSC, SF			
VÝNOSY CELKEM		81 063 960,00	79 248 314,66
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM		0	0
Závazky vůči státnímu rozpočtu z titulu odvodu z odpisů celkem			2 604 917,00
Ukazatel podmiňující čerpání příspěvku na provoz - nákup knih.fondu			220 000,00

**ZDŮVODNĚNÍ ROZPOČTOVÝCH OPATŘENÍ PROVEDENÝCH U ROZEPSANÝCH ZÁVAZNÝCH UKAZATELŮ
V PRŮBĚHU ROKU 2017**

V pravomoci správce kapitoly bylo realizováno celkem 23 úprav schváleného rozpočtu na rok 2017 v celkové výši 121 537 295,92 Kč, z toho:
a) pro čerpání dotací na dlouhodobý majetek ve výši 48 160 345,92 Kč na financování následujících akcí:

Investiční účelové dotace	Upravený rozpočet	Skutečné čerpání
SZM - projektová dokumentace - rekonstrukce Blücherova paláce	3 581 600,00	0,00
Institucionální podpora DKRVO na rok 2017	368 000,00	365 190,10
SZM - skleníková expozice Arboretum Nový Dvůr	20 946 638,26	726 000,00
SZM - Müllerův dům - Rekonstrukce objektu a zahrady	19 357 107,66	2 685 742,93
ISO/B - evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví	112 000,00	112 000,00
SZM - Revitalizace Arboreta Nový Dvůr II. Etapa - stavební úpravy zámečku	3 355 000,00	0,00
ISO/D - Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí	170 000,00	170 000,00
ISO/E - Uplatnění předkupního práva státu	270 000,00	270 000,00
DOTACE OD ZŘIZOVATELE CELKEM	48 160 345,92	4 328 933,03

b) pro čerpání provozní dotace ve výši 73 376 950,00 Kč na financování následujících akcí:

Specifikace dotace	Upravený rozpočet
Příspěvky a dotace na provoz	65 140 518,00
z toho: Podmiňující ukazatele čerpání příspěvku na provoz	220 000,00
Výdaje na výzkum a vývoj - Institucionální podpora DKRVO	3 147 000,00
SZM - Müllerův dům - Rekonstrukce objektu a zahrady	2 618 000,00
Veřejné informační služby knihoven	150 000,00
Kulturní aktivity	1 398 800,00
ISO/B - evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví	23 793,00
ISO/D - preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí	400 000,00
ISO/C -Výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu	498 000,00
SZM - skleníková expozice Arboretum Nový Dvůr	839,00
PŘÍSPĚVKY A DOTACE NA PROVOZ OD ZŘIZOVATELE CELKEM	73 376 950,00
Mimorozpočtové zdroje: Statutární město Opava - Smlouva o poskytnutí účelové dotace z rozpočtu statutárního města Opavy na náklady související s pořádáním Mezinárodního dne archeologie v Opavě.	30 000,00
Mimorozpočtové zdroje: Statutární město Opava - Smlouva o spolupráci na realizaci stálé expozice o historii města Opavy v Obecním domě - příspěvek na propagaci činnosti Slezského zemského muzea	20 000,00
Mimorozpočtové zdroje: Moravskoslezský kraj - dotace v rámci programu "Podpora technických atraktivit v Moravskoslezském kraji v roce 2017"	155 417,00
Mimorozpočtové zdroje: Nadace LANDEK Ostrava - nadační příspěvek "Petr Bezruč 150"	20 000,00
Mimorozpočtové zdroje: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.	161 000,00
PŘÍSPĚVKY A DOTACE NA PROVOZ CELKEM	73 763 367,00

NEPOTŘEBNÉ ÚČELOVÉ PROSTŘEDKY K VRÁCENÍ DO 15. 2. 2018

Institucionální podpora DKRVO	5 022,11
CELKEM	5 022,11

VYČÍSLENÍ A ZHODNOCENÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ ZE ZAHRANIČÍ

Slezské zemské muzeum v roce 2017 nepřijalo prostředky ze zahraničí.

Slezské zemské muzeum je členem Mezinárodní rady muzeí ICOM. Roční příspěvek za rok 2017 byl uhrazen ve výši 15 231,00 Kč.

ÚDAJE O MAJETKU A ZÁVAZCÍCH

CELKOVÁ HODNOTA ZÁVAZKŮ A POHLEDÁVEK EVIDOVANÝCH K 31. 12. 2017

Ukazatel		Hodnota v tis. Kč
Krátkodobé závazky celkem:		9 057
z toho	dodavatelé, přijaté zálohy a ostatní závazky	3 208
	krátkodobé přijaté zálohy	69
	zaměstnanci	2 594
	jiné závazky vůči zaměstnancům	133
	zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1 511
	jiné přímé daně	442
	závazky k vybraným ústředním vládním institucím	5
	krátkodobé přijaté zálohy na transfery	0
	výdaje příštích období	608
	výnosy příštích období	42
	dohadné účty pasivní	392
	ostatní krátkodobé závazky	53
Krátkodobé pohledávky celkem:		3 456
z toho	odběratelé	351
	krátkodobé poskytnuté zálohy	145
	pohledávky za zaměstnanci	80
	náklady příštích období	369
	příjmy příštích období	6
	dohadné účty aktivní	2 462
	ostatní krátkodobé pohledávky	43

SROVNÁNÍ VÝŠE PROSTŘEDKŮ POSKYTNUTÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU A VLASTNÍCH VÝNOSŮ ORGANIZACE V ČASOVÉ ŘADĚ V TIS. KČ

Rok	Náklady celkem	Vlastní výnosy celkem	Dotace poskytnuté MK	Ostatní dotace a příspěvky od jiných subjektů	Podíl SR na financování v %	Zisk(+) Ztráta (-)
2011	83 980	6 459	55 864	21 657	67	0
2012	72 795	5 950	66 845	0	92	0
2013	71 214	4 915	66 299	0	93	0
2014	68 874	6 070	62 804	0	91	0
2015	70 431	5 942	64 489	0	92	0
2016	70 899	3 728	67 101	70	94	0
2017	79 248	4 777	74 085	386	93	0

PŘEHLED O CELKOVÝCH MZDOVÝCH NÁKLADECH V KČ

Název položky		Rozpočet	Skutečnost k 31.12.
PLATY	Provoz	30 353 829	30 253 618
	Věda a výzkum - institucionální podpora - IGS	1 271 000	1 271 000
	Celkem	31 624 829	31 524 618
NOO	Provoz	634 000	633 964
	Věda a výzkum - institucionální podpora - IGS	270 000	270 000
	VISK	150 000	150 000
	Kulturní aktivity	300 000	300 000
	SMO - Mezinárodní den archeologie		27 000
	Moravskoslezský kraj - Fajne leto		4 497
	Mikroprojekt ČR-PL - Poznáváme krásy arboret		69 850
	Celkem	1 354 000	1 455 311
Mzdové prostředky celkem		32 978 829	32 979 929

